

Velja po pošti:
celo leto naprej . K 28.—
pol leta 13.—
četrt 8.50
en mesec 2.20
Nemčijo celoletno . 29.—
ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
celo leto naprej . K 22.40
pol leta 11.20
četrt 5.80
en mesec 1.80
pošiljanje na dom 20 v. na
sec. — Posamezne šte. 10 v.

SLOVENE

Inserati:
Enostopna poltira (72 mm):
na enkrat po 15 v
na dvakrat 13
na trikrat 10
na več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrt
30 vinarjev. Pri večkratno
objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona šte. 188.

Današnja številka obsega 20 strani.

Moj kolega v deželnem odboru.

dušeslovna študija. — Spisal dr. Evgen Lampe.

Nedostojna igra, ki jo je uprizorila liberalna stranka v deželnem zboru, se nadaljuje. V deželnem zboru ta igra ni mnogo škodila, ker je S. L. S. s svojo neizprosno doslednostjo razbila vsak upor proti uresničenju in uzakonjenju naravnih pravic našega ljudstva. Zdaj pa liberalci rošnjiarijo po shodih s tisto robo, ki je v deželnem zboru niso mogli prodati, in kakor se zdi, si mnogo domišljujejo, da bodo pobili nerazsodnih ljudi, ki bi jim kaj verjeli. Samo taki, ki so po branju liberalnega časopisa čisto nedostopni za vsak razum, razlog, in ki imajo samo fiziološko potrebo po praznem upitju in od katerih nodeden nikdar ni bil in ne bo naš, jim delajo maloštevilno družbo pri teh »shodih«.

Grozne so neresnice, ki jih tu prodajo razni govorniki, da bi izbrisali spomin na popolni poraz, ki ga je doživela liberalna stranka v deželnem zboru. Ne bom se bavil s tvarmi, ki jih govore razni učitelji ljubljanskih šol, magistratni uslužbenci, kolkovski »mladi« itd. Na enega pa se moram ozirati in njegovo nastopanje svetliti, ker se v njem kot v voditelju liberalne stranke osredotočuje ta akcija in ima vsled izrednega političnega stališča simptomatičen pomen v tej kampanji. To je moj kolega dr. Ivan Tavčar.

Ne oglašam se k besedi, da bi zaviral neresnice, ki jih razglašajo po shodih, ker je mi to ne zdi potrebno. A bavim se ž njimi, ker je ta psihološka študija poučna za razumevanje položaja v liberalni stranki, ki je polna tolikih protislovij in dosledna samo v negaciji vsega, kar je razumim ljudem drago in samo ob sebi umljivo. Dr. Tavčar trosi zdaj po shodih razne neresnice. To dejstvo nas ne vznemirja, ker smo ga že vajeni. Baviti se hočem samo z dušeslovnim problemom, da dr. Tavčar razširja trditve, o katerih neresnici mora biti po mojem uverjenju sam globoko prepričan. In ravno ta dušeslovni pojav, tako karakterističen za celo stranko, kateri načeljuje, me zanima.

Pri dr. Tavčarju pride pač v poštev, da se njegove trditve ne smejo vzeti resno. Čisto navadne stvari pretirava do krajinosti, in njegovi govori so taki, da jih vidi, kako ga veseli vsaka debela in debeča figura, tudi če ni na mestu. Vsa liberalna politika od nekdaj je živela od takega vpitja. Zato se le pomilovalno smemo, če slišimo dr. Tavčarja, kako dekla-

mira, da hočemo Ljubljano »oguliti do belih kosti«, da bi kmete nasitili, v Logatcu pa prestrašeni kmečki liberalcem slika, da bomo vsled tega »vsi berači, da bo vse polno raztrganih vasi, trgov in mest, da bomo vsi stradali, kakor gladni volkovi«.

Stradanje — in sicer po volčji metodi — je sploh tista grozota, s katero dr. Tavčar zdaj posebno operira.

Ljubljancem je napovedal, da bo S. L. S. Ljubljano »izsesala, da bo podobna raztrgani kmečki dolgi vasi, v kateri se bodeta na dan samo dva človeka do sit tega najedla, to je deželni glavar pl. Suklje in pa ljubljanski škof«.

Ljubljancem grozi, da bodo »prišli na beraško palico«, da bodo »obešeni na finančne gavage«, da se bodo dali »pobiti, kakor se pobija žival v mesnici«, da jih vlečemo, »kakor teličke v mesnico« itd. Poleg volčjega glada so pač krvave slike iz mesnice voditelju liberalne stranke najpriljubljenejša pripodoba — morda tudi najprimernejša duševnemu obzorju njegovega občinstva.

Vse te grozote pridejo nad Ljubljano, ker hoče baje S. L. S. z deželnim denarjem podpirati kmete. Torej se bo vsaj kmetom dobro godilo na račun meščanstva? Ne! Dr. Tavčar pridiga na kmetih, da bodo vsled tega postali vsi kmetje berači, — da bodo vse strehe strgane po ubogi kranjski deželi in ljudje lačni kakor volkovi pozimi.

To vse pa bo povzročil »mali in šepavi ženi, naš finančni minister in izprijeni duhovnik« ekselencja dr. Lampe.

Že te poizkušnje iz dr. Tavčarjevih govorov, s katerimi tekmuje v gostilnah s tobačnim dimom in z dvoumnimi dovtipi častivcev cvička, pričajo, da tu nimamo pred seboj resne politične potence. Vse je votlo, bombastično, brez vsake vsebine in brez prepričanja. Če imenuje dr. Tavčar deželnega glavarja krvoločnega rabeljina, je to ravno tako vseeno, kakor če ga imenuje ljubeznivega očeta, in če pravi dr. Tavčar poslanecem S. L. S., da imajo mesto glav na vratovih same prazne lonce, jih to ravno toliko užali, kakor kadar jim pripisuje najperfidnejšo strupenost in hudobijo.

Študirati se da torej na njem samo dušeslovni pojav, v kolikor je tipičen za stranko in za njene pristaše. In ta slog je res tipičen, kajti tako prazno, samo na zunanji efekt brez vsake notranje vsebine proračunljeno kričanje je bilo od nekdaj vse delo liberalne stranke. S tem je dr. Tavčar prišel navzgor, a s tem gre tudi navzdol, in ž njim njegova stranka.

Že marsikdo si je stavil vprašanje, kako to, da napreduje kulturno vsa dežela, da se povzdiguje kmečko prebivalstvo po deželi, a v mestih, zlasti v Ljubljani, ni

najti tal za pametno gospodarsko in socialno organizacijo. Vzrok tiči v tej frazeologiji, ki ubija vsako misel in napolnjuje ljudi samo s pohlepom po senzaciji, z veseljem do škandalov in s ciničnim posmehom proti vsaki preprosti, pošteni besedi, ki vodi do premišljenega in dobro proračunjenega dela.

Za spoznavanje tega razpoloženja je torej tipičen dr. Tavčar. A priznati moram, da se ni upošteval od naše strani neki moment, ki ga moramo ravno ob tej priliki, proučujoč dušeslovni fenomen dr. Tavčarjev, podvreči posebnemu študiju.

Čas je, da se sklenejo računi o kulturnem delu in pomenu liberalne stranke v Sloveniji. Vsebinska teh računov bi bila pač skromna, a mislili smo, da se bi dala povzdigniti do večjega efekta vsaj po kakšni markantni osebnosti. A dr. Tavčar nam je podrl to iluzijo.

Kar sedaj govori po shodih, namreč ni resnično, in kar nas zanima pri naši študiji, je to, da mora načelnik liberalne stranke biti sam prepričan, da govori neresnico.

Tako na primer ni resnično, kar govori o deželni banki. Dežela se bo morala zadolžiti, vpije, za dvajset, ali za trideset ali za štirideset milijonov kron — kakor se vidi, pri milijonih načelnik liberalne stranke ni posebno natančen. Da to ni res, mi ni treba dokazovati, a zanimivo je, da smo to dr. Tavčarju na dolgo in široko razlagali v deželnem odboru in v odseku, da mora biti o boljšem poučen. A vendar drugače govori. Tudi številke, ki jih o čestnem zakonu razširja, so popolnoma napačne.

Posebno pa moram pibiti dejstvo, da o deželnem gospodarstvu dr. Tavčar vedoma neresnico govori. On govori o primanjkljaju poldruga milijona kron, ko dobro ve, zakaj postavljamo v proračun vsote za bolnišnice, hiralnice, blaznice itd., ki bodo v prvi vrsti v korist Ljubljani. Vede govori neresnico, da se je deželni denar zapravljjal, kajti v rokah ima računski zaključek za leto 1908., iz katerega razvidi, da smo se kljub jako neugodnemu proračunu ne le vsakemu primanjkljaju ognili, ampak celo čez devet tisoč presežka dosegli. In vendar govori o zapravljenih milijonih. To moram posebno naglašati, ker smo mu dali tiskan računski zaključek v roke, tako, da se ne more izgovarjati, da tega ni vedel.

Govoril je, da dežela odira Ljubljano. Kako jo odira se vidi iz tega, da bo od izsuševanja barja do dveh milijonov kron samo od delavcev ostalo v Ljubljani. Ljubljana ima glavni dobiček. To ve dr. Tavčar, a govori drugače.

Pri deželni banki govori neprenehoma o »koritih«, dasi se je dovolj natančno obdelovala vsa tvarina vpricho njega, da

bi moral biti prepričan, da so izključene sinekure pri deželni banki. A »korita« mu ne gredo iz glave. Vedno sanja in govori o koritih. V deželnem zboru so liberalci glasovali za »korita«, S. L. S. pa protij njim.

Ta fiksna ideja ga spremlja tudi pri elektrarni. Kako je hotel Hribar Pavšlarjeve projekte zase izkoristiti, je znano. Dr. Tavčar se ne more povzpeti do višjega pojmovanja. Vedno govori, da se snujejo deželni projekti le iz osebnih ozirov do Pavšlarja. Jaz nikomur ne zamerim, če se ne more povzpeti nad svoj horizont, a konstatirati moram dušeslovno zanimivo dejstvo, da je dr. Tavčar sam glasoval v deželnem odboru in v deželnem zboru za sklepe, ki jih zdaj po gostilnah napada. Moja naloga je, da zberem in predložim ves material za sklepanje deželnemu zboru. Vse, kar se je zgodilo, je dr. Tavčarju znano, ker nisem nobene stvari ukrenil, da ne bi bila očita deželnemu odboru; tehnična predela in studije se vršijo z absolutno stvarnostjo brez vseh stranskih ozirov. Samo kot dušeslovno dejstvo moram omeniti, da moj kolega v deželnem odboru drugače govori zunaj, kakor pa znotraj, kadar je med nami.

Po deželi trosi dr. Tavčar neresnico vest, da je vlada odrekla kranjski deželi vsako podporo za vodovode. To ni res. Intervencija deželnega zbora s sijajnim nastopom deželnega glavarja in s soglasnim sklepom zbornice je imela že svoj uspeh: Ne le toliko, kakor doslej, celo več bo odslej država prispevala za vodovode. Tudi tu povdarjam subjektivno stran, da bi dr. Tavčar to lahko ravno tako dobro vedel, kakor jaz, pa širi neresnico!

Da naša stranka ne proglašuje »voj-ske med kmetom in meščanom«, to je pač tudi poslancu ljubljanskega mesta znano. Saj se je ravno v zadnjem zasedanju deželnega zbora S. L. S. z vso odločnostjo potegnila za to, da naj bodo v mestnih in tržkih občinah kmetje enakopravni z gospodo, a ravno dr. Tavčar je zastopal stališče, da se mora zid postaviti med kmeta in meščana. To ga ne ovira, da sedaj ne bi po shodih proglašal ravno nasprotnega temu, kar je proglašal v deželnem zboru. Ali ni to čudno dušeslovno dejstvo?

V deželnem odboru je dr. Tavčar sam izrecno priznal načrtom novih zakonov, da so tehnično izborni izdelani. Zdaj pa istim zakonom očita, da bi bilo žaljenje za cesarja, če bi se mu »take cunje in zaplate predložilo v sankcijo«. Razloži nam kdo ta čudni proces, ki se je moral izvršiti v dr. Tavčarjevi glavi, da se mu je primerila ta zmeda pojmov in sodb!

Dušeslovno skrajno zanimivo je to, da je dr. Tavčar na shodu v Mestnem domu trdil, da je deželni glavar v deželni zbornici s »parlamentarno hudobijo prve vr-

LISTEK.

Vernih duš dan.

Vse drugače, vse drugače
danes z line poje zvon;
saj ne poje, saj le plače,
plače ž njim src milijon.

Polni se široka cesta —
stari, mladi — kam hite?
Na predraga ona mesta,
kjer njih znanci mrtvi spe.

In ko stopa v nemi togi
množica na božji vrt,
stoži duši se premnogi:
tiho zaželi si smrt.

Stoži se premnogi duši
s tuje zemlje tja, domu...
kjer vihar strasti ne ruši
v prsih sladkega miru.

Kjer vse jasno je pogledom,
zdaj brlečim po temi,
kjer je sosed vsem sosedom
brat in njemu bratje vsi.

Kjer se ne šopiri jakost,
znanje in bogastvo ne,
kjer nehlinjena enakost
v eno carstvo druži vse.

In ko pride v nemi togi
na grobove ljudski roj —
ah tedaj v iskreni zlogi
vzljubijo se vsi takoj.

Eno čustvo vse umili,
glas iz zemlje vsem grmi:
kar ste vi, to mi smo bili,
kar smo mi — to boste vi.

Anton Medved.

Bitka pod Grunwaldom.

Dr. Leopold Lenard.

13. julija 1410 se je vršila ena največjih in najpomembnejših bitev, ki je imela odločilen vpliv na poznejši politični razvoj Evrope. Pod Grunwaldom in Tannenbergom se je vršila odločilna bitva med Slovanstvom in Germanstvom. Nemci, ki so doslej prodirali vedno dalje proti Slovanom, so bili tu od Slovanov popolnoma potlačeni in vržen nazaj. Nevarnost, ki je pretila celemu Slovanstvu od prodira-

jočega Germanstva, je bila za nekaj stoletj odstranjena.

Tu so se borile združene čete vseh severnoslovanskih narodov: Poljaki, Čehi, Rusini, Belorusi, Litvini in ostanki polabskih Slovanov.

Poganski narod Prusov, ki je bil soroden sedanjim Litvinom in Letom, se je branil z vso trdovratnostjo sprejeti krščansko vero in krščansko omiko. Ubili so slovanskega apostola sv. Vojteha, ki jim je prišel oznanjvat krščansko vero in mnogo drugih misijonarjev, ki so prihajali k njim od poljske in od nemške strani. Obenem so napadali neprestano sosedne kraje, ropali in pustošili. Ker je njihova zemlja močvirna in neuporabna, so bili boji ž njimi jako težavni. Slednjič jih je bilo pa vendar treba ukrotiti, drugače bi sosedni kraj nikdar ne imeli pred njimi miru.

Leta 1222 je oglašil papež križarsko vojsko zoper poganske in krvoločne Pruse, ki niso nikdar dali miru sosednim krščanskim krajem. Nekaj poljskih knezov je zbralo svoje čete in šlo na Pruse. Vodil jih je knez Konrad Mazowiecki, ki je vladal namesto mladoletnega kralja Boleslava Vstidljivega, šlezjski knez Henrik Bradati, pomorski Svetopolk, z bratom Vratislavom in mnogo poljske, šlezjske in

pomorske šlahte. Poljaki so jim odvzeli helmsko zemljo in tam ustanovili še sedaj obstoječo katoliško škofijo v Helminu. Potem so se pa vrnili, a Prusi so jo udarili za njimi, vzeli vse nazaj in ropali in plenili celo po poljskih deželah, ter požgali med drugimi stolico mazowieckih knezov, mesto Plock. Konrad je bil slab in nezmožen vladar, okručen in nagle jeze, toda bojazljiv in brez zmognosti. Ker ni znal sam braniti svoje zemlje pred Prusi, je poklical v deželo vitežki red nemških križarjev. Za časa križarskih vojsk za osvoboditev Zveličarjevega groba in svete dežele iz rok Mohamedancev so se namreč ustanovili takozvani vitežki redi. Bilj so to redovniki, ki so imeli poleg navadnih obljub še četrto obljubo, da se bodo bojevali z neverniki in branili kristjane. V začetku so bili ti redovi jako dobri in koristni, kmalu so si pa pridobili velika bogastva in mnogo mladeničev iz najplemenitejših rodov in je vstopilo med redovnike, čisto bolj iz želje po slavi, kakor iz hrepenenja po redovniškem življenju. Radi tega so bili nekateri pozneje zopet odpravljeni, drugi pa strogo reformovani.

Nemški vitežki red se je ustanovil v Jeruzalemu, da bi branil nemške romarje pred neverniki. Ko so pa kristjani zgubili Jeruzalem, so šli iz svete dežele na svoja

ste» pritiral »deloljubne elemente — namreč obstrukcionista — do obupa«. Vsa dežela ve, da so hoteli liberalci razbiti deželni zbor, ker so se zanašali, da se bo Hribarju posrečilo pri dunajski vladi izposlovati zaključanje deželnega zbora, ako bodo vztrajali v svojih nasilstvih. Turk se je bahal s svojimi nasilstvi, liberalno časopisje je proslavljalo vako liberalno razgrajanje in psovanje, par dni za tem je pa dr. Tavčar v Mestnem domu govoril, da so liberalci bili »deloljubni elementi«, »večina je bila pa zločinka in tolpa vlačugarjev«. Vse je na glavo postavil. O objektivni strani teh splošno znanih dejstev mi ni treba govoriti. Opozarjam le na subjektivno stran. Kako je prišel dušeslovno dr. Tavčar do tega, da je bilo v njegovi domišljiji naenkrat vse črno, kar je bilo prej belo? Dušesloven fenomen za Wundta!

In tako bi lahko nadaljeval. A snovi je dovolj, da lahko trdim iz najbližjega opazovanja, da dr. Tavčar na shodih vedno trdi take neresnice, o katerih mu lahko vsak, tudi najnedolžnejši in dušeslovno najmanj izobraženi poslušalec takoj dokaže nasprotno. In vendar govori dalje in njegova domišljija deluje vedno živahnije.

Iz tega dušeslovnega fakta pa izvira dvojno.

V politiki je sicer marsikaj dovoljenega, a ena stvar je smrt za vsakega politika, namreč če se mu primeri, da vedno neresnico govori.

Človek je žalosten, kadar se je v drugem človeku zmotil. Mislim sem, da se bo dala za kulturnega zgodovinarja slovenskega naroda rešiti markantna moška podoba iz liberalne stranke. Govoril in pisal sem že v tem smislu. Dr. Tavčar mi je to iluzijo uničil. Prižgem ob belem dnevu svetilko in iščem v liberalni stranki — moža.

Drugo je pa vpliv na stranko. Vsaka stranka je nekaj organičnega. Če stranka požre tako vedno povedano neresnico, ne da bi imel njen organizem dovolj moči, da jo sam izloči, tedaj se zajeda ta strup v njenem drobu in jo vso otruje. Potem postane njen organizem neobčutljiv, da vedno več tega strupa zaužije. A to je tudi začetek konca. Zaužiti strup izvrši svoje delo.

V tem položaju je danes liberalna stranka, ki jo predstavljajo ljudje, ki z načelnikom liberalne stranke, mojim kolegom iz deželnega odbora hodijo po shodih.

Nam se jih ni treba bati, kajti mi govorimo ljudstvu — resnico!

V Ljubljani, 30. oktobra 1909.

I. S. Z.

Ljubljana, 28. oktobra 1909.

Načelstvo »Jugoslovanske Strokovne Zveze« je imelo danes zvečer svojo II. sejo, ki so se je udeležile odbornice in odborniki polnoštevilno. Sklenilo se je sledeče: 1. Delo se razdeli odsekom. Knjigovodstvo in gospodarstvo ima v najkrajšem času urediti

gospodarski odsek,

v katerem so strokovnjaki, knjigovodje, ki bodo imeli nalogo, da uredijo vzorno knjigovodstvo z najstrožjo kontrolo. V gospodarski odsek so odposlani tudi člani nadzorstva zato, da bodo imeli vedno najnatančnejši vpogled v celo društveno gospodarstvo. Kakor hitro se uredi knjigovodstvo, prične J. S. Z. na zunaj delovati. Opozarjamo vse prijatelje J. S. Z., naj se takoj pripravijo na najobširnejšo agitacijo.

posvesta na Laškem in Nemškem. Ker so bili zdaj takorekoč brez posla, jih je Konrad poklical na Poljsko in jim je dal zemljo Helminsko in Lubavsko, da se tam nasele in bojujejo z nevernimi Prusi. Ko bi si osvojili prusko deželo, bi mu imeli vrniti posojeni zemlji, prusko deželo bi si pa med sabo razdelili križarji in Poljaki. Razume se, da se s tem poljski kralj ni odrekel nadvlade nad zemljo, katero je posodil križarjem, toda Nemci so razumeli drugače. Nemški cesar, ki ni imel tu nobene pravice, je križarjem dal vrhovno vladno vseh zemelj, katere imajo v rokah ali si bodo pridobili.

Poljaki so sezidali celo križarjem nad Vislo njihovo prvo stolico Dobov (hrast), katero so križarji imenovali Vogelsang. H križarjem je hitela nemška mladina iz vseh dežel, pri njih je bila najboljša vojaška šola in plemeniti nemški mladenič si je štel v največjo čast, ako so ga križarji udarili za viteza. Poljski knezi so jim šli na roko in jim dajali vojakov in denarja, da so se bojevali s Prusi. Prvo veliko zmago nad Prusi so dosegli pod vodstvom slovenskega pomorskega kneza Svetopolka. Križarji so osvojili kos za kosom pruske zemlje, povsod iztrebili rodno prebivalstvo in naselili na opustošeni zemlji nemške priseljence.

Prvi je Svetopolk izpregledal nevarnost, ki je od te strani nastala Slovanom,

Pravovarstveni odsek.

2. Nalogo ima, da se peča s pravnim svetom članicam in članom J. S. Z. Naročilo se mu je, da takoj pripravi pravila za skupine J. S. Z. Ni bilo še organizacije, ki bi takoj izpočetka bila v položaju, da razpolaga glede pravovarstva s strokovnjaki. V pravovarstvenem odseku so trije zdravniki, trije juristi in več delavcev in delavk. V neugodnih zadevah, v zadevah bratovskih skladnic, glede na delavsko in na službeno razmerje bodo imeli članj in članice J. S. Z. ugodnosti, ki jih ne nudijo kmalu niti stare delavske organizacije.

Agitačno organizacijski odsek.

Naloga mu je, da se peča izključno z agitacijsko-organizacijskimi zadevami. Po dogovorih pripravljavnega odbora je ugotovljeno, da se ustanove okrožja za Stajersko (sedež Maribor), Koroško (sedež Celovec), Goriško (sedež Gorica), Istro in Trst (sedež Trst). Tudi v Dalmaciji se ustanovi pozneje okrožje. Kranjsko se razdeli v več okrožij. V najkrajšem času bodo ustanovni shodi pokrajinskih okrožij. O razdelitvi Kranjske v okrožja se kmalu definitivno sklepa. Ustanovitev okrožij, plačivnic, skupin, predavanja, poučni shodi, ureditev in vodstvo podrobne in agitacije v velikem, je dolžnost agitačno-organizacijskega odseka.

Vseslovenski delavski shod

slovenskih krščansko-socialnih delavskih in nestrankarskih strokovnih društev skliče izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva v dogovoru z J. S. Z. v nedeljo, dne 28. novembra v Ljubljani, »Union«. Natančni spored se še naznani. Vse naše delavske in tudi druge organizacije naj prično takoj z agitacijo za IV. vseslovenski delavski shod!

Načelstvo J. S. Z.

Novoustanovljeno organizacijo najtopleje priporočamo. Želimo ji obilnega uspeha. O pomenu J. S. Z. se hočemo temeljito baviti, ko doznamo, da se urede vse predpriprave. Vse naše somišljenike in somišljenice prosimo, naj takoj razvijejo najobširnejšo agitacijo za prepotrebno J. S. Z. Slovenske liste prosimo, naj ponatisnejo komunike načelstva J. S. Z.

Kaj je Ferrer zakrivil.

(Iz ekscerptov aktov, izdanih od liberalnega španskega kabineta.)

V včerajšnjem »Slovcu« smo objavili intervju španskega vojnega ministra, generala Luque, člana sedanjega liberalnega kabineta. Intervju je objavil pariški »Figaro«. Don Luque izjavlja na podlagi procesnih aktov, da je bil Ferrer kriv revolte v Barceloni in da je bil postavljen in po pravici obsojen od vojnega sodišča na podlagi postave 1870, izdane od takratne liberalne vlade. General Luque, hud nasprotnik prejšnje »klerikalne« vlade, je še dodal, da je prejšnja vlada zagrešila, ker ni procesa hitro končala in ker ni kazni izvršila takoj po obsodbi, marveč omahovala in Ferreru ter njegovim pristašem dala priliko za obširno agitacijo.

Danes pa moremo na podlagi od liberalne vlade objavljenih aktov, od kojih je zdaj znan ekscerpt, tudi že natančneje povedati, kaj se je vse Ferreru dokazalo. Sicer pa se bomo na to stvar še povrnili, ker stvari so v resnici gorostasne in se človek ne more ubraniti čustvu, da, če so katere kroglje koga po pravici zadele, so gotovo Ferrera. In preznačilna je liberalna

ter se je združil s Prusi zoper križarje, toda njegovi rodni bratje so se obrnili proti njemu, najbližji poljski knez Kazimir Kujavski je bil v tesni zvezi s križarji in jim je vedno pomagal, drugi poljski knezi so bili zapleteni v medsebojne boje, tako je slednjič podlegel Svetopolk po dolgotrajnem junaškem boju in moral po posredovanju papeža skleniti večni mir s križarji.

Veliki mojster križarjev Henrik Hohenlohe se je preselil k svojim sobratom na Prusko, ki so si polagoma osvojili celo prusko deželo in prišli do reke Nemna, ki je delila Prusko od Litve. S tem je nastala tudi za Litvo nevarnost nemškega podboja. Tam je vladal v tem času knez Mendok, pravi ustanovitelj litvinske države. Protj njemu so se uprli njegovi nečaki in se obenem s knezom Danielom Galiciskim združili s križarji proti Mendoku. Nastala je nevarnost, da bo sedaj Litvo zadela ista usoda, katera je poprej Prusko. Križarji so spravili na noge veliko križarsko vojsko zoper Litvino, na čelu katere je stal slavni češki kralj Otokar, katerega kraljestvo se je raztezalo do Jadranskega morja, in v njegovi vojski je bil tudi Rudolf Habsburški, ustanovitelj avstrijske cesarske rodbine. Otokar je zasedel veliko svetaino izročil križarjem. Njemu na čast so križarji svojo stolico imenovali Kraljevec ali Königsberg. Slednjič so pa nastala nasprotja med Otokarjem in kri-

gonja za to bestijo v človeški podobi, da ne bi je vedno in vedno pribili!

× × ×

1. Pet prič je izpovedalo, da je Ferrer prebivavstvo v njihovem kraju na ta način nahujskal, da je sam in po svojih sodrugih razlagal, da se je že proglasila republika v Valenciji, Barceloni in Madridu in da naj se zato takoj vzdignejo zoper oblast.

Ze to zadostuje za krivdo veleizdaje.

2. Devetnajst prič je izpovedalo, da je Ferrer v njihovem kraju osebnostno ljudstvo nahujskal, da naj cerkev in samostan zažge.

Poziv k požigu. Če kdo to stori n. pr. na Angleškem — in sploh povsod — kadar je proglašeno izjemno stanje, ga menj nič tebi nič naslonijo na zid in ustrelé.

3. Iste in druge priče so dokazale, da je Ferrer kriv tudi poziva k umoru. Umorov se je zgodilo tiste dni nad 250. Neki nunj so oči iztaknili!

4. Krivdo Ferrerovo so dokazovali njegovi, z njim vred zaprti sodrug!

5. Ferrerovi spisi in govori, v katerih je izjavljal, da so njegove šole anarhistične in da je le eno sredstvo zoper oblast, **bodalo in strup**, se od strani vojnega sodišča niso vzeli niti najmanj v pretres, ker miso tvorili predmeta skrbno sestavljeni obtožnici.

6. Predpreiskava je bila nad vse vestna in točna in je trajala več kot en mesec. Dokazila so vsakovrstna, med njimi **lastna pisma in zločinske proklamacije, pisane od roke Ferrerove!**

× × ×

Akte Ferrerovega procesa bomo objavili prihodnji teden dobesedno, ko bodo tu v celoti. Nameni »svobodomiselnih« bestij, ki poizkušajo celo verni in domovini vdani slovenski narod zastrupiti, se morajo v vsi nagoti razkrinkati in tako sproti pohojevati semena, ki jih brezdomovinci in bombometalci sejejo. Slovensko ljudstvo bo stalo vsikdar na straži, da se Ferrerovstvo tudi med nas ne zanese!

Nove zveze proti Nemčiji.

Kakor smo obširno poročali, sta se te dni sestala ruski car in italijanski kralj. Storili so se pri tem važni sklepi katerih posledice v bližnjih trenutkih še ne bomo čutili, gotovo pa je, da se med evropskimi državami nekaj giblje proti naraščajoči ošabnosti Nemčije. Grof Pfeil v berlinski »Tägliche Rundschau« z ozirom na sestanek ruskega carja z italijanskim kraljem v Racconigiju vidi pred seboj vojsko med Nemčijo in Rusijo. Pfeil, ki je bil častnik in je dalje časa živel v Peterburgu, opozarja na to, da v Peterburgu ne vidijo nikake nevarnosti za Rusijo na vzhodu, temveč so veliko bolj oprezni na zahodno mejo. Sedaj ob priliki vladarskega sestanka v Racconigiju, poroča Pfeil natančne podatke o vojnih pripravah, s katerimi se bavi Rusija, kot da bi jutri izbruhnila vojna. Po zatrdilu grofa Pfeila, se vrši to oboroževanje od l. 1907., ko je zastopstvo francoskega generalnega štaba prisostvovalo velikim vojaškim vajam. Takrat je veliki knez Nikolaj Nikolajevič, peterburški vojaški poveljnik, preveril carja, da je glavno mesto carstva premalo utrjeno, in da je ves sistem utrdb v ruski Poljski in Finski zastareli. Kmalu potem so bile vse utrdbe v ruski Poljski porušene in zgrajene nove, ter se še sedaj grade. Tudi finska obala se je utrdila z novimi utrdbami. Nove utrdbe se grade ob Kronstatu in ob morju v bližini Peterburga. In vse te priprave za vojsko, ki morejo biti naperjene samo proti Nemčiji, se vrše z veliko

žarji in češki kralj se je vrnil domov. Mendok se je hrabro branil in za enkrat odvrnil grozečo nemško nevarnost. Prusi so se branili kakor levi, v eni bitvi jih je padlo dvajset tisoč, nikdo ni prosil milosti, nikdo se ni hotel podati, toda slednjič so izkrvaveli popolnoma, Nemci so jih iztrebili in germanizirali deželo.

Zdaj so začeli Nemci segati dalje, grozili so neprestano Litvi, na drugi strani pa tudi sosednim poljskim deželam. Pomorju, Mazovju in Kujavu. Postalo je jasno: Ako ne bo nemški napad odbit z veliko in odločilno bitvo, bo slednjič ena slovska dežela za drugo padla v žrtev.

Križarji so postajali vedno silnejši in vedno brezobzirnejši. Za časa notranjih nemirov poljskih za zasedli poljsko Pomorje in druge poljske kraje. Zdaj so že postali ena največjih vojnihi sil v Evropi in velika nevarnost za vse svobodne narode severovzhodne Evrope, zlasti za Poljake, Litvine in Ruse. Nastopali so zavratno ter se niso držali nobene obljube in prisege. Bili so okrutni in brezobzirni, njihova vojna disciplina je bila izvanredna. Papeža, kateremu bi kot redovniki morali biti pokorni, so deloma goljufali z lažnjivimi poročili, deloma očitno zasmejovali njegova povelja. Celo za najstrožje cerkvene kazni se niso brigali, v njihovem postopanju so jih vodili edinole ožiri na slavo in plen. Poljska država dvesto let

hitrico in tajnostjo, tako da se je dunsama odrekla pravici, da bi bila poučena o podrobnostih vojnih stroškov. Pomenbno je zlasti to, — pravi grof Pfeil — kako si je znala vojna stranka pridobiti carja zase, ki je sila zadovoljen in navdušen za vojne priprave na nemški meji, vsega tega je razvidno, kako ruska vojska stranka pod vplivom Francoza in Angležev tira carja v evropsko vojsko. Zato je ta vojna stranka stala tudi tolike nade na vladarski sestanek Italiji, zaključuje grof Pfeil svoj članek Italija da komaj čaka, da skoči iz trozvezja. Morda Pfeil ne računa napačno. Za si hoče Rusija varovati tudi hrbet in pogaja z Japonsko. Istočasno, ko je car v Italiji, se je ruski finančni minister gajal v Harbinu z japonskim Bismarkom knezom Ito. Ker je bil knez Ito pri tej ložnosti ustreljen, so se sicer ta pogajanja nekoliko prekinila, a izvršila se bodo! Da na našem jugu pa se pripravila bolgarska zveza. Na obzorju se kaže boj proti nemški nadvladi v Evropi. Dal Bog, da Avstrija tudi kmalu našla pot proč od Nemčije, kajti ta zveza ji nikdar ne bo prinesla koristi, pač pa ji lahko prinese škodo.

Jesenške novice.

J Sneg. Vse gorenjske vrhove je pretekli ponedeljek pobelil sneg. Tudi jesenska Mežaklja ga je imela do polovice. Po sebnno dobro sta se odeli Golica in Rošca. Kakor kaže, je bila letos Golica sam en mesec popolnoma brez snega, namreč v avgustu; meseca julija je še padel, meseca septembra pa že zopet. Sedaj pa se ga imeli priliko povohati celo pri Sv. Križu nad Jesenicami. Kljub temu, da je Golica vsa v snegu, je vendar pretekli tord šlo še nekaj ljubljanskih turistov gori. Mnimo, da so se pošteno ohladili.

J Mršav Sokol je vzel perov v svojo kremplje in je pisal v Ljubljano »Slov. Narod«, da na našem shodu pri Sv. Križu nad Jesenicami ni bilo 300 zborovalcev, ampak le 50. Nam je vseeno, kako jih ta ptiček štel; zadovoljni smo vseskozi, da smo jih mi našteji 300. Ena stvar pa bolj zanimiva, nego to sokolsko štetje. Ako je sokol udeležence štel, je moral biti zraven. Konstatiramo pa, da so vsi udeleženci shoda od prvega do zadnjega rekli zaupnico našim poslancem; torej moral tudi ta sokol dvigniti za zaupnico svoje kremlje. No, lepa »sokolska« močnost! Na shodu molči kot zid, našim poslancem votira zaupnico, doma pa se kot kor piškur skriva v luknjo in brusi svoj ziček, če ga pogledaš, pa ti zopet zbeži kotiček. Na zdar!

J Bratovska ljubezen nekaterih naših socijev presega že vse meje. V ravno preteklih dneh so se ti rdeči bratje spravili na nekega svojega sodelavca in ga ustrinili z brezimnim pismi tožili pri tovarniškem vodstvu, češ, da ima v svoji kletki mnogo iz tovarne odnesenih stvari. Spravili so tako daleč, da je imel ubogi delavec radi tega hišno preiskavo, ki pa je dognala, da je bilo v kleti samo nekaj delov iz tovarne, ki so bile kupljene in poravnane s saldiranim računom. Lepa bratovska ljubezen, ki hoče z obrekovanjem svojega sotrpina oškodovati in mu odjesti trdo zasluženo košček kruha! Potem naj si takih socij še drznejo govoriti o bratstvu in ljubezni! Za tako početje pač nimamo druge besede, kakor — fei!

J Nagrobnice. Na Vseh svetnikov dan popoldne poje moški zbor na pokopališču nagrobnice: »Jamica«, »Usliši nas, Gospod!« in »Gori k nebu zvezdnatemu!«

ni imela miru pred njimi, vsi poljski vladarji so se morali z njimi bojevati, včasih so se za nekaj časa pobotali, pri priliki so pa križarji pretrgali dogovor in napadli Poljake. Slednjič je moralo priti do velike odločilne bitke.

Prepir se je začel radi nekjih male kosti, najprej zaradi gradu Drešdenko. Noteci, na drugi strani je bila huda napetost med velikim knezom litvskim Vitoldom, bratom poljskega kralja Jagielom, vitežkim redom. Prepir je bil za pokrajino Zmudz, katero so križarji neprenehno ropali in plenili. Jagielo je stal na strani svojega brata in rekel križarjem, da ga ne odnehajo, bo prišlo do boja, ne samo med Litvo in križarji, ampak tudi s celotno Poljsko. — »Hvala vam za opomin, reče križarji, za nas bo še bolj pustošiti o ljudene in obdelane zemlje, kakor pa pri ganjati se po litevskih pustinjah.« — Papež je prepovedal križarjem napadati na Litvo in Poljsko in tako so zgubili mnogo moči iz zahodne Evrope.

Poljaki niso bili pripravljeni na vojno in so stali samo na obrambi. Poljski kralj je poslal na evropske vladarje in na papeža pritožbe čez križarje, kjer našteval vse krivice, katere so mu storili. Med te je pa Vitold organiziral na Zmudzi vstajo zoper križarje in objubil vstašem, da s celo svojo silo udari na Kraljevec. Tudi križarji so se obrnili na razne strani za

I Delavski red. Tovarniški delavci so dobili nov »Delavski red za fužne in železniške industrijske družbe na Jesenicah in Javorniku«. Posebno nas veseli, da ta red obeta delavcem tudi priliko, ob nedežnih in praznikih udeležiti se dopoldanskega božja. Sicer je bila ta določba tudi prejšnjem delavskemu redu, pa se mnokrat ni izvrševala. Tako se je zgodilo, da nekateri delavci po cel mesec ali še več niso bili pri službi božji. Upamo, da bo novi delavski red natančno izvrševal, ker se tudi v slučaju nujnega dela delavcem lahko da prilika, da gredo jutraj na službo božji, ako se z nujnim delom prične ob 8. uri.

Iz katoliške cerkve je izstopila prekle dni Angela Paar, 20letna hči hotelarja pri »Kolodvoru«. Prestopila je k protestantom. Obžalujemo njo in njeno sicer dobro rodbino.

I »Naprej«. V vse mogoče stvari se »Naprej«, vse kritizira, sam seboj razgovito baha. Tega, da so naši poslanci oštreno delali v deželni zboru za nižje ope, da so se borili za pravice delavstva vsemim močmi, da tudi to dobi svoje pravice v občini, tega pa niti ne omeni. Sedaj, jezi ga, da imajo uspehe ravno »klekalci«. Pač lep delavski list!

Iidrijske novice.

I Okrajni zdravnik Janez Šuntar je pretečeno nedeljo umrl. Rojen je bil v Ljubljani leta 1841., služboval prvo na Donjskem, nekaj let v Škofji Loki, a nato v Iidriji. Bil je pač znana oseba, zato je veliko ljudi spremilo k zadnjemu potku. — Šuntar, okrajni zdravnik, je bil mnogo let občinski odbornik, šel je skozi in strn z naprednjaško in socialdemokratsko stranko, a ko je umrl, ni zavihrala az mestne hiše zastava v znak žalosti, da občinski odbor izgubil delujočega uda, vendar naša občina tako rada razobeša zastavo. Celó ko je bil župan Hribar izvoen je visela nekaj dni, a za ožjega sošišljenika se ne zmenijo. Hvaležnosti ne poznajo.

I Ljubezen naprednjakov do ljudskega učiteljstva. Liberalci se tako radi hvalijo, a so le oni pravi prijatelji učiteljstva, v praksi pa se navadno pokažejo v nasprotju luči. Naš napredni občinski odbor je od predsedstva župana Šepetavca neavno stavil na ministrstvo papirnatu repulucijo radi izboljšanja plač iidrijskemu učiteljstvu na c. kr. rudarski ljudski šoli. Ako resolucijo, ki ne stane več, kakor no polo papirja in ki vsled tega tudi nima obenega uspeha, pač privoščijo ti prijatelji učiteljstvu. Toda isti župan Šepetavec je pa kot načelnik šolskega odbora za prtno nadaljevalno šolo s svojimi naprednimi prijatelji odjedel ubogemu učitelju, ki ora z borno plačo IV. plačilnega razreda reživljati sebe in svojo družino, mesečno 32 kron, ter jih naklonil dobro plačnemu profesorju, zetu bogatega Tinčeta. Ojste se solit liberalci s svojim prijateljstvom: Tako prijateljstvo ohranite le a se!

I Čudimo se, da ni sram profesorja ejkala in njegovega bogatega tasta Tinčeta, da odjesta ubogemu učitelju težko sluzeni postranski zaslužek. Saj učitelj na ravno tako izkušnjo za isti predmet, akor profesor, najbrž še z boljšim uspehom in poučeval je do sedaj redno, natančno in vestno, ni bilo pač nobenega stvarga povoda.

I Javen shod sta imela pretečeno nedeljo Ant. Kristan in Gangl. Prvi je govoril Kristan in se pritoževal, da še vedno ostoji smrtna kazen, ali če je kateri obolen, da se pri odmeri kazni še gleda na prejšnje prestopke. Saj je že Beer stavil redlog, naj se odpravi smrtna kazen in socialni demokratji so že tolikokrat pisali

proti temu in vendar smo še vedno tako nazadnjaški. Če so na Španskem pomorili toliko redovnikov in požigali njih stanovanja, je se ve to popolnoma prav, za te naj bo le smrtna kazen, to pa usmrte le enega človeka — Ferrerja, ako pa kaže, da smo še daleč daleč v srednjeveški temi. Govori še to in ono, kakor smo pri njemu že navajeni, opisuje Hrvate, kako so za narodno avtonomijo in ne marajo dr. Šusteršiča. Gangl poprime besedo, poroča o zadnjem zasedanju deželnega zbora. Hud je na deželnega glavarja, kajti pod nasiljem Šukljevim so zborovali celi čas, on je zakon krvavo teptal in še 21 opravičnega reda ne pozna. Ko je vložil Gangl svoje nujne predloge, menite, da mu je pl. Šuklje dopustil, naj jih takoj utemeljuje in dokaže kako je stvar nujna? Nič mu ni dopustil, celo Nemci so rekli: To je najčistejši absolutizem odkar obstoji deželni zbor. In kako imenitno so bili ti predlogi? Celo deželni predsednik Schwarz Teodor je rekel, da tako izrazitih resolucij še ni slišal, kakor so bili učitelja strokovnjaka Gangla o šolskih zadevah. Razume se, da Gangl svojim poslušalcem ni povedal, da je bilo veliko še drugih nujnih predlogov in vsi naenkrat se ne morejo obravnavati. Tudi kar se je letos obravnavalo, bilo je le sad nujnih predlogov S. L. S., katere je že v prejšnjem zasedanju vložila. Tedaj je Šuklje le prav imel, če je pustil obravnavati v zbornici nujne predloge po vrsti, kakor so se vložili, ne pa kadar bi enega muha prišla in bi s svojim nujnim predlogom zaviral starejši nujni predlog. Edino tolažbo ima še Gangl v tem, da ravno kar sklenjeni zakoni ne bodo dobili najvišjega potrđila, najbrže zveza z Nemci bo sankcijo odvrnila. Kako tudi ne! Saj lovska postava bo kmetu v nesrečo, ker streljati ne zna. Gangl je menda pozabil, da celo tukajšnji rudarji imajo svoj lovski klub in oni so večinoma kmetski sinovi. Najbolj v ognju je bil Gangl, ko je govoril o šolski postavi. Ne čudimo se temu, saj je sam učitelj. A če hoče kaj stvari koristiti, mora tudi stvarno resnico govoriti. Dobesedno je Gangl govoril to-le: »Učitelji bodo bolj odvisni od klerikalcev. Kristus je učil: ljubi svojega bližnjega. To naj uči tudi šola, ne pa fanatizma. To vse izvršuje napredno učiteljstvo v Avstriji. — Kje je fanatizem, gospod Gangl, evo vam dokaza! Napreden učitelj ne daleč od vas, je ravno te dni napravil duplikat izpustnice našemu Orlu. Ker je učiteljev sin sam Sokol in še celo njih voditelj, ni čuda, da se celo očeta prime fanatizem. Napravil je menda razvnet od same iste ljubezni, katera napredno učiteljstvo prešinja, duplikat, v katerem je kar v petih predmetih zapisal edno stopinjo slabjši red, kakor se je v izvirniku nahajal. Fantu se je čudno zdelo, kako da bi se bil takrat tako slabo učil, iskal je doma prvotno izpustnico, in jo res dobil. Sedaj je pa primerjal prvo izpustno spričevalo in sedanjí duplikat, pa je videl, da se v peterih predmetih slabejše glasi od izvirnika. — Kaj ne, g. Gangl, ko bo ljudstvo dobilo nalo več pravice do šole, taki slučaji ne bodo več mogoči. Sedaj v liberalni dobi se lahko kaj tacega primeri, češ, saj se ne bo nobeden pritožil, a tudi če se, saj je predstojnik tudi liberalci in vrana vrani ne izključe oči. Potem bode ljudstvo zahtevalo pravico tudi od liberalnega učitelja, naj se obnaša enako do Sokola, kakor do Orla, sedaj ga pa vsa vaša slovesna zatrjevanja, da ste nepristranski, da so le nasprotniki fanatični, ne prepričajo, ko vidijo, v kakem nasprotstvu so vaše besede z vašimi dejanji. — Sklepno besedo na shodu je imel Ant. Kristan. Zabavljaj je črez obe stranki. Klerikalci niso poštení, njim se gre, da le vladajo, a liberalci so leni in propadajo. Toliko let so bili pri koritu za se, a za ljudstvo ne. Če prej izginejo iz površja,

tem bolje. Tolkli se bomo potem le s klerikalci, a tudi ti bodo onemogli kakor liberalci. Takrat pa nastopi doba socialne demokracije, kjer bo vladal mir, bratstvo, sloga, ljubezen, sploh vse mogoče dobre reči. Zato so zaklicali: Živio socialna demokracija! in shod je bil s tem zaključen. Nesreče se pri tem ni nobene zgodilo.

I Miao. Dopisnik iz Iidrije v »Sl. Narodu« nazivlje naše somišljenike telovadce »čuke«. Dopisnik lahko ve, da če bi mi hoteli z enakim vračati, bi vse drugače dirnilo pri sokolih. Že 14 mesecev molčimo o znani aferi, ki se je vršila 27. avgusta 1908 kot priprava za izlet v Žiri. Saj nas razumete, ako še katerikrat zmerjate naše s čuki, pride na dan, in ne bo vam posebej na čast, ne sokolstvu skupaj na hvalo. Znete kaj pomeni »miao«.

Naša mladina.

Nevzdržno koraka naša mladina dalje: **Odsekovi Orla je danes po celi Sloveniji 90,** samo na Kranjskem 67. Komaj so minule mnogobrojne poletne prireditve, ki so zbirale na stotine naših fantov, že se pripravlja slovenska krščanska mladina za pozimsko delo. Okrožja, ki združujejo po več odsekov po njihovi naravni krajevni pripadnosti, so že začela s prirejanjem tečajev in danes je naša organizacija naznotraj že tako močna, da je centrala močno razbremenjena, v zadnji dobi pošilja odseki na ustanovne shode telovadnih odsekov lastne govornike, vsled česar je bilo zadnji čas o osrednjih organizatorjih Orla, ki imajo itak na drugih poljih obilo dela, nekoliko manj čuti. To je že velikanski uspeh, da smo vzgajili organizatorje na deželi; s takimi sadovi se pač nobena nasprotna organizacija ne more ponášati. Uvod v pozimsko delo bo otvoril

VELIK MLADENIŠKI TEČAJ.

ki bo trajal

od 7. do 20. novembra t. l.

in se bo vršil v Ljubljani. Že zdaj je zanj priglašeno veliko število fantov, tako da bo v omenjenih dneh v središču Slovenije zbranih gotovo do 180 fantov, torej trikrat več kot lani. To bo v resnici vseslovenska prireditev, na kateri bodo udeleženci iz zelene Štajerske pa doli do Trsta.

Mladeniški tečaj bo izobraževalen in telovadsko-tehničen.

Predavanja

bodo o sledečih tvarinah:

1. Narodno gospodarstvo.
2. Temelji socialne vede.
3. Razvoj katoliškega gibanja med Slovenci.
4. Praktično delo v naših društvih in odsekih.
5. Socialna higijena in pomen telovadbe za telo in duha; disciplina in zdravljenje volje.
6. Gojitev umetnosti in lepočutja sploh v naših društvih.

Predavanja se bodo vršila dopoldne in popoldne in sicer k v e č j e m dva en dan, da ne bodo fantje niti najmanj preobloženi in bo obilo prostega časa za izlete in poučne ogleda.

Telovadba.

Načrt za telovadski tečaj je že popolnoma izdelan in je sledeči:

Nedelja, 7. novembra: Seja vaditeljev prvotedenskega tečaja.

Ponedeljek, 8. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne vaje začetne; od 8. do pol 10. zvečer ponavljanje redovnih vaj in vaje početnih gibov prostih vaj.

Torek, 9. novembra: Od 2. do 4. redovne in proste vaje; od pol 9. do 10. zvečer orodna telovadba.

Sreda, 10. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje; od 6. do 7. zvečer tehnično predavanje »Redovnih in prostih vaj giba«, V. Jeločnik.

Četrtek, 11. novembra: Od 2. do 4. popoldne orodna telovadba; od 8. do 10. zvečer vzorna telovadna ura; redovne in proste vaje in orodna telovadba.

Petek, 12. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje; od pol 6. do 7. zvečer tehnično predavanje: »Poveljevanje, vaditelji, statistika«, V. Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura; redovne in proste vaje in orodna telovadba.

Sobota, 13. novembra: Od 2. do 4. popoldne vzorna telovadna ura; od 8. do 10. zvečer javna produkcija obiskovalcev prvotedenskega tečaja.

Nedelja, 14. novembra: Seja vaditeljev drugotedenskega tečaja.

Ponedeljek, 15. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje, orodna telovadba; od 8. do 10. zvečer nove proste vaje.

Torek, 16. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne vaje, stare in nove proste vaje, orodna telovadba; od pol 9. do 10. zvečer nove proste vaje, sabljanje.

Sreda, 17. novembra: Od 2. do 4. popoldne vzorna telovadna ura; od 6. do 7. zvečer tehnično predavanje: »Hibe redovnih in prostih vaj, poveljevanje«, V. Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer nove proste vaje.

Četrtek, 18. novembra: Od 6. do 7. zvečer sabljanje; od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura.

Petek, 19. novembra: Od 2. do 4. popoldne proste vaje, sabljanje, orodna telovadba; od pol 6. do 7. tehniško predavanje: »Telovadni znaki na kroju«, Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura.

Sobota, 20. novembra: Od 2. do 3. pouk telovadnih vodnikov; od 3. do 5. vadijske skušnje; od 8. do 10. zvečer zadnji telovadni uri, ki ste hkrati skušnja za javni nastop, ki bo v nedeljo potem.

Občni zbor Orla

se vrši v nedeljo, 21. novembra in obsega sledeče:

Ob 8. uri sv. maša v frančiškanski cerkvi. — Okoli 9. ure:

1. Poročilo tajnika in blagajnika.
2. Statistika.
3. Poročilo načelnika.
4. Organizacija in avtonomija okrožij.
5. Organizacija verske in izobraževalne misli v naših odsekih.
6. Uredba posameznih in Zvezinih prireditev za leto 1910.
7. Volitve predsedstva in nadzorstva. Isti dan po občnem zboru se vrši v veliki dvorani »Uniona«

JAVNA TEOVADBA IN VESELICA. počenši od 6. ure zvečer. Zlasti naši ljubljanski somišljeniki, ki že dolgo niso v svoji sredi videli nastopa Orlov, bodo tega veseli. Telovadba bo brez dvoma vzorna in bomo imeli priliko videti, na kakšni stopinji izurbe so slovenski Orlí.

Tako naša mladina napreduje, tako se pripravlja za resne boje življenja in daje trdna jamstva, da smemo nanjo brez skrbi zidati narodovo bodočnost! Puhlo in smešno je širokoustenje nasprotnikov spričo tolikega pozitivnega dela na naši strani in spričo zavesti, da je jedro slovenske mladine v taboru krščanske misli!

Po svetu.

Obstrukcija pred 2000 leti. Dr. Gessmann je v nižjem avstrijskem deželnem zboru 18. t. m. govoril sledeče: »Obstrukcija ni iznajdba sedanjosti; obstrukcija je stara že nad 2000 let! Že Julij Cezar pri-

oboroženi. V začetku so zmagovali Nemci, potisnili nazaj Litvine in Ruse, ter jih pričeli preganjati. S tem so pa sami pretrgali svoje vrste, Poljaki in češke pomožne čete so udarile na nje in pričel se je strašen boj. Kralj je stal na neki višini in vodil bitvo. Križarji so že prodrli do kralja in vitez Dipold von Kikeric je zamahnil proti kralju s kopjem, toda mladi vitez Zbigiev Olešnicki ga je vrgel s konja. V odločilnem trenutku je planil sam veliki mojster z zadnjimi rezervami 17 praporov v boj, toda železne vrste poljskih vitezov so mu zastopile pot in razbile njegovo četo. V boju je padel sam veliki mošter Ulrik Junningen in najvažnejši načelniki reda. S solničnim zahodom se je bitva končala in Jagielu je oklalo pri nogah 51 nemških praporjev, ležalo njega pa trume vojnih jetnikov. Cel tabor in neizmerno bogat plen je padel v roke Poljakov. Truplo Ulrika je dal poljski kralj poiskati, obleči v škrlat in pokopati v Malborgu. Nad njegovim truplom so opravili zadušnico.

Sila križarjev je bila za vedno zlomljena in nemška nevarnost za severovzhodno Evropo za nekaj stoletij odstranjena.

Boltatu Pepe.

(Naprej.)

In pred manjstavo udjeze vs zeleu — čc nus vn uzamema — prejšnj pirprajazdejpasam dohtar Uražen.

»A zdej sma enkat skp, ti sala-mihlska

žvirca!« je zarežu nad mana, kokr nad kašnmo pirprajarskem hlapcu. »Jest t um že pokazu, kua se prau mene skus zube ulačt in sluvenska industrija ub kre-dit spraulat! Kua te jest jest prosem, de me na pestiš pregmah? A maš ti kej ško-de, če se ena sluvenska fabrika dobr ub-nese?«

»Kar tih nej uja ud sluvenske industri-je! Če jm je res tulk zajna, za kau sa ja pa pol Nemcem predal tista soja praja-rija?«

»No, zdej pa videm, kuku s ti naumen; zatu t pa udpestim ubrekvajne! Glih tu je tist knif, de se naša industrija hitr pouz-digne; ta peru na kunštna viža fabrika u lit spraut, pol ja pa za prou dobr gnar Nemcem ubest, de se iz no fretarja.«

»Ja, na ta viža pa hmal na u prou nu-bene industrije več u našeh rukah in Nem-ci uja use pužrl.«

»Tu pa spet ni res! A t ker bran spet nova fabrika začet, če ena predaš? Nu-bedni! In če b bli usi Sluvenci tku kunštn, kokr sm jest in de b usm sluvenska indu-strija tku na srce ležala, kokr men leži, pa b mel hmal pouhn sluvenskch fabrk in pol b jih lepu Nemcem predajal in s zravn gnar delat, de b blu kar grdu. Kapetal je pa vnder ta prva reč na tem svete, pu mo-jelh misleh in če ma enkat edn kapetal u varžet, lohka prec spet fabrika začne in tku naprej. Sam znat je treba fabrika tku pouzdignt, de se začneja Nemcem pu né siine cedet, pa jo lohka prec sprau u gnar.«

»Ene par Sluvencu pa u — grobl!«

»Boj no že enkat tih ud tisteh grobu, de te na um u nafa dregnu! Sej veš, de brez ně ni ně! Neki se pa tud žihr u pouz-diga sluvenske industrije gor ofra. Scer pa, sej nism jest suldatu klicu, de b pršli

č. Pridobili so pomorske kneze, ki so nekadaj poljski podložniki. Toda ti so kmalu zapustili. Češkemu kralju in nemškemu cesarju Vaclavu so dali križarji šestdeset tisoč zlatov, da bi stal na njihovi strani. Vaclav je res vzel denar in izdal za to ostro obsodbo zoper Poljake, katero so pa Poljaki zaničevaje prezirali, ki narod je pa zapustil svojega kralja in šel v velikih četah Poljakom na pomoč. Poljski kralj je šel na božjo pot k cerkvi sv. križa na Lisi gori in potem je zbil poljsko vojsko v Volboru, Vitold je pa prišel z ruskimi in litevskimi četami od arve. Številne čete so se združile v vzor-nem redu po vseh pravilih vojne umet-nosti. Na levem krilu je vodil Zindram iz Poljske, na desnem Vitold ruske in li-tevske čete, glavno vodstvo je imel pa poljski kralj Jagielo sam.

Dne 9. julija so prekoračile združene čete s pesnijo »Bogorodica« in z razvitimi zastavami prusko mejo, ter udarile proti mestu Malborgu. Dne 15. julija 1410 so padli na križarje, katere je vodil sam veliki mojster, pod vasmí Grunwald in Annenberg. Na vsaki strani je stalo pri-ženo 100.000 oboroženih mož. Poljakov bilo nekaj več, toda križarji so bili bolje

poveduje v svojih komentarjih o meščanski vojni, da je nek senator, ki je hotel preprečiti končni sklep, je pristina consuetudine, t. j. po stari navadi, z dolgimi govori skušal zavleči seje čez solnčni zahod, po katerem se ni smelo več glasovati. In Cicero pravi v svoji knjigi o postavah, da senator ne sme nikdar dolgo govoriti, razen ako predmet to zahteva ali pa če slabo obiskani senat zaide na »kriva pota« in se mora vsled tega dan ubiti. Iz tega je razvidno, da je bila obstrukcija kot tudi izostajanje od sej že pred Kristusovim rojstvom.

Vodljivi zrakoplov — avstrijska iznajdba. Nemci se grozovito bahajo s Zepelinom kot iznajditeljem vodljivega zrakoplova. Dokazano pa je, da je vodljivi zrakoplov iznašel že l. 1872. nek Avstrijec, in je delal z njim tudi poskuse. Takratni listi so to tudi bilježili. Meyerjev konverzacijski leksikon od l. 1897., zvezek 11., stran 586, piše o tem dogodku sledeče: »Veliko več vredni so bili poskusi nemškega inženjerja Pavla Händleina v Brnu meseca decembra l. 1872., ker so pokazali veliki napredek v tehniki grajenja zrakoplovov. Valčasti ovoj zrakoplovov je bil utrjen z bambusovim ogradjem. Za premikanje se je posluževal plinovega stroja, sistema Lenoir, ki je dobival plin iz ovoja, kolikor ga je potreboval. Zrakoplov je bil 50'4 metrov dolg, premer je znašal 9.2 m in je imel vsebine 2408 kubičnih metrov. Vozil je 5'2 metrov v sekundi, torej jako znaten napredek v letalni tehniki. Zato je bilo obžalovanja vredno, da so prepripi med graditeljem in konzorcijem, ki je dal potrebna denarna sredstva, preprečili nadaljne poskuse. V Nemčiji sami pa takrat ni še bilo nobenega, ki bi stopil v ožji stik z zrakoplovstvom.« Torej so se že v Avstriji vršili poskusi z vodljivim zrakoplovom pred 37 leti, ko se še nikomur ni sanjalo o stvari.

Higijena v dunajskih kavarnah. V mnogih dunajskih kavarnah so upeljali priporočljivo novost. Sladkor ne dajejo več gostom k kavi na malih kovinskih podstavkih, na katerih se več dni praši na blagajniški mizi, ampak v zaviti papirni ovitki. Nova naprava se je izborna obnesla in je tudi veliko bolj okusna.

Dvojna morala socialnih demokratov. Kovinski delavci v Dortmundu so fotografirali svoje sodelavce, ki se niso udeležili stavke, proti njihovi volji. Vse slike so zbral v posebni album stavkolomcev, ki je vsakemu na ogled v vseh pisarnah socialnodemokratskih strokovnih društev, da se »zločinci« store neškodljive. Socialnodemokratsko časopisje ne vidi seveda v tem nič nepostavnega. Če pa policija fotografira kakega anarhista, zažene vse socialnodemokratsko časopisje krik »o surovem nasilstvu«.

Odškodnine poslancem. Večina držav plačuje svojim poslancem odškodnino v obliki dnevnice ali letne plače. Državni poslanci v Avstriji imajo 20 K na dan, kadar je parlament odprt, medtem, ko imajo v ogrski zbornici poslanci 4800 K letne plače in stanarine 1600 kron. V nemškem državnem zboru imajo poslanci 3000 mark na leto, a se odtence vsakemu 20 mark od seje, ki se je ne udeleži. Francoški poslanci dobivajo 15.000 frankov na leto, belgijski pa samo 4000, kakor tudi nizozemski samo 4000 kron. V Švici dobiva poslanec 20 K na dan; če ni prisoten, ničesar. Švedski poslanci dobivajo samo letno 1600 K, a norveški dnevno 16 kron. V Rusiji imajo člani državne dume 16 rubljev na dan, a Japonska plača svojim poslancem 2000 jenov, okoli 5000 K na leto. Najbolje so plačani člani ameriškega kon-

gresa v Washingtonu ki dobivajo letno po 37.000 kron in 600 K za pisarniške potrebe. Člani spodnje zbornice na Angleškem, poslanci italijanske zbornice in španski korteši ne dobivajo nikake odškodnine. — Znatna je tudi razlika med plačami predsednikov zbornic. Predsednik avstrijskega parlamenta dobiva 40 K na dan, a predsednik ogrske zbornice poleg navadne poslanske plače še 24.000 kron letno. Predsednik francoske zbornice ima večje dohodke; poleg plače 15000 frankov kot poslanec ima še 72.000 kron kot odškodnino za reprezentativne stroške ter na razpolago slično stanovanje v palači Bonibon. Predsednik angleške dol. zbornice ima 120.000 kron na leto plače in enkrat 12.000 kron, da si uredi stanovanje v palači Westminster. Ko odstopi ima 96.000 kron pokojnine na leto. Predsednik ameriškega kongresa dobiva plače 60.000 kron letno dočim predsednik nemške državne zbornice ne dobiva posebne plače, a ima na razpolago lepo stanovanje. Na Angleškem ne uživajo poslanci nikakih olajšav, dočim potujejo v drugih državah poslanci po železnicah brezplačno.

Po tridesetih letih sta se našla na Dunaju brat in sestra na grobu svojih staršev. Leta 1879. je Fran M., takrat 20-letni sin nekega tvorničarja v predmestju Gaudenzdorf pobegnul iz očetove hiše z glumači nekega cirkusa. Prišel je na Holandsko, Angleško in končno v Ameriko. Kam je izginil, ni bilo nikomur znano. Čez nekoliko časa je umrla mati vsled žalosti nad izgubo edinega sina, in za materjo je umrl tudi oče. Hči tvorničarja je ostala sama, in ko je bila tvornica prodana, se je naselila na Dunaju v 13. okraju, kjer je bivala do sedanjega časa. Franc M. ni našel sreče v Ameriki, živel je v revščini ter si je končno toliko prihranil, da se je vrnil v domovino. Prišel je na Dunaj, poizvedoval je osem dni po svojih sorodnikih, a nikjer ni dobil pojasnila. Končno je izvedel, kje so pokopani njegovi starši. Ko je preteklo nedeljo obiskal grob, je našel ob njem svojo sestro. Brat in sestra sta ganjena zapustila grob staršev, ob katerem sta se našla po 30 letih.

Prvi strojevodja, kateri je poznal Stephenson, izumitelja lokomotive, še živi. Imenuje se Eduard Entwistle, biva v ameriški državi Jowa in je dočkal 94. leto. On je tudi najstarejši inženir Združenih držav. Ko je bil 16 let star, je vodil prvo lokomotivo med Manchesterom in Liverpoolom.

Prva tovarna radija na svetu. Britska radijska družba je položila v Londonu temelj za prvo tovarno radija. Radij je najdražja prvina. Na leto ne bo mogla tovarna producirati več radija kot 5—10 gramov. Cena radija znaša sedaj 470 K za 1 miligram, in približno 12 milijonov kron za eno unco. Radij igra veliko ulogo pri zdravljenju raka.

Mesto jerebic sta zadela dva lovca v bližini Koblenca ob Reni šest igrajočih se otrok, ki so spodili jerebice. Vsi otroci so manj ali več ranjeni.

Morilec svojih žen. Zaprl so v Astoriji v Ameriki Nemca Otona Müllerja, soproga pred kratkim umorjene Ane Lutter. Oto Müller je delal v neki tovarni klavirjev, imenoval se je Frederik Gebhard, bil poročen z drugo ženo, s katero ima že več otrok. Preiskava je dognala, da je imel že osem žen, ki so vse mrtve. V njegovi sobi so dobili pri preiskovanju perilo z začetnimi črkami imen vseh prej umorjenih žen.

Človek s šestimi čuti. Iz Kodanija se piše: V torek prejšnjega tedna se je izvršil v kodanskem pristanišču izvanreden prizor. Neki mož je krmaril namreč mo-

torni čoln z zavezanimi očmi. To je Norvežan Emil Knudsen, ki biva v Drontheimu. Že kot otrok je bil bistroiden, to je, da čuti stvari po obsegu in vseh oblikah, ki so za kakim drugim predmetom. To je njegov šest čut. Policija v Kodanju mu je že ponujala službo, ker je njegova sposobnost bistroidnosti in zasledovanja bolj razvita kot najboljšega policijskega psa. Toda te službe ni sprejel. Nekoč je pač storil policiji v Stavangerju uslugo, ko je ušel iz ječe nekega norveškega narodnega praznika v Kristijaniji sloviti ropar in tat Einar Tønnesen. Takrat je Knudsen zaznamoval na zemljevidu štiri križe; na zagrebško sodišče.

Vest o umoru Ferrerjevega tožitelja je neresnična, kot poroča »Journal iz Barcelone. Vest, da je nek neznanec umoril tožitelja v Ferrerjevem procesu, je mogla nastati samo vsled razburjenosti in zmešnjave, ki je vladala v Barceloni.

Samoumor z elektriko. Rihard Helbig, trgovec iz Lipskega, je splezal na Tirolskem na železni drog, ki nosi električne žice za električno železnico, dotaknil se žice in padel mrtev na tla. Električni tok ga je ubil.

Krvava zarota odkrita. Akurti v Ljubljani.

Zona me je obšla, ko sem izvedel iz sinočnjega »Naroda«, da so odkrili v Ljubljani veliko jugoslovansko zaroto, ki se je raztezala od Ljubljane čez Zagreb v Sarajevo. Zlasti pa sem se prestrašil, ko sem zvedel, da sem jaz sam pravzaprav osnovelec te zarote. Potipal sem se, če se me glava še drži, potem sem se pa plaho plazil domov, in domov prišedši sem najprej vprašal staro postrežkinjo, če me je Akurti že kaj iskal, nato sem se pa zapahnil s tremi zapahi in vso noč sanjal o Akurtiju in Tarrabochiju.

Kaj je bila takozvana srbska zarota na Hrvaškem v primeri z našo, p aso dobili po dvajset let ječe!

Kaj je bila zarota Zrinjskega in Frangipana v primeri z našo, pa so jima odrezali glave!

Kaj je bila zarota dekabristov v primeri z našo, pa so gnili v Petropavlovsku celo življenje, drugi pa poginili na vislicah, bili trgani na štiri dele itd.!

Zoper koga se je obračala ta zarota, se sicer javnosti še ne pove, a morala se je na vsak način pripravljati revolucija, hujša, kakor je bila Ferrerova v Barceloni, da je »Slovenski Narod« tako izven sebe.

Da se javnost nekoliko pomiri, hočem torej jaz pojasniti dotični »Narodov« članek. Več kot duše izpustiti mi niti Akurti ne more, na časnikarske robotosti glasila naše inteligence se bom pa tudi počasi privadil, če mora tako biti. Torej, kaj je bilo?

Najprej so klerikalci, to je jaz, izvovali, da pride Radić v Ljubljano, potem so se pa skrivaj utihotapili na njegovo predavanje. Radića so sklenili pridobiti za svojega agenta provokatorja, kakor je bil poprej Nastić — — —

Torej pojasnim, kako je to bilo ...

Z Radićem sva se poznala že davno, zadnjih sva bila pa dolgo časa skupaj v Krakovu, kjer sva občevala v slovenskem klubu in privatno. Ko se je vračal iz Rusije, mi je pisal v Ljubljano, da se nazaj grede ustavi v Ljubljani in želi predavati o Rusiji in o slovenskem vprašanju z našega (krakovskega) slovenskega stališča, ter me prosil, naj za shod primerno pripravim. Pismo sem dobil prvega majnika, ravno, ko sem odhajal iz Ljubljane v Kra-

kov. Ker nisem sam mogel več storiti ničesar, sem mu svetoval, naj se obrne na prof. dr. Ilešiča, ki mu bo gotovo rad segel na roko.

Radić se je vračal iz Rusije čez Prago in se je tako zakasnil, da je prišel v Ljubljano ravno, ko sem se jaz vrnil iz Krakova. Med tem se mu je priredilo predavanje v »Mestnem domu« v Akademiji. Ker se mi je reklo, da ima k predavanju Akademije, kakor k predavanjem krščansko-socialne zveze, pristop vsakdo, in zamorem brez pomisleka iti tje, sem šel tudi jaz notri. Prišel sem na isti način, kot vsi drugi, plačal vstopnino in garderoben in se vsedel v ospredje, v bližino župniškega. Vrhovnika in urednika g. Pustoslemšaka s katerim sva se uljudno pozdravila, segla v roki.

Drugi dan, v nedeljo, sva se dogovorila, da se snideva v kavarni »Union«. K sva sedela pri mizi, pride notri tudi profesor Jarc, ki Radića še ni poznal, me pozdravi in prisede k meni. Jaz mu predstavim mojega gosta po pravilih etikete, kakor bi storil tudi, ako bi bil Boltatu Peal ali Korenčkova Liza ali pa »Narodov« urednik.

Potem je bil Radić povabljen k Ilešiču na obed, jaz sem pa obljubil, da pridem po obedu k njemu in ga spremlim v kolodvor. Po obedu je v moji in v prof. dr. Ilešiča navzočnosti razkladal svoj načrt, da bi se izdajal list za gojitev hrvaške slovenske vzajemnosti. Ker se mi stvar zdelala aktualna, se nisem veliko spuščal dotični pogovor.

Iz tega je nastalo v »Narodu«, da imel Radić v »Unionu« z Jarcem tajno svetovanje, da se je sklenilo izdajati v Zagrebu list, katerega bi urejevali klerikalci itd., in sploh cela grozna zarota, ki sega od Ljubljane do Sarajeva, katere agent provokator naj bi bil Radić.

Jaz in prof. dr. Ilešič prideva, glavna zarotnika, gotovo na krvavo rimo prof. Jarcu ne odide najmanj dvajset let Susteršiča pa, ki ima po »Narodu« niti čez zarote v rokah, bodo pa menda natakali na kol, pa bo mirna Bosna. Dr. L. Lénar

GRŠKI PRINCI IZSTOPILI IZ VOJSKE

Iz Aten poročajo: Uradni list prinaša dekret, s katerim so sprejete ostave grških princev z ozirom na vojaške čast

Izpred sodi ča.

Smradljivo meso iz Šiške pred sodiščem. Včeraj se je razpravljalo pred ljubljanskim okrajnim sodiščem o tožbi mesarjev Bevca, Fr. Goloba, Boštjana Tomažeta, Brecljnika in Mihaela Levstika. Šiške proti šišenskemu obč. svetniku Francu Borštnerju, ki je baje rekel v občinski seji 16. oktobra, da je škandalozno za mesarje v Šiški, ki prodajajo meso crknjenih živali, smradljivo in gnilo meso, ki je nevžitno. Razpravo je vodil sodni nadsvetnik gosp. Potrato, tožnike je zastopal dr. Novak. Toženec Borštner, adjunkt južne železnice, pove, da je omenjeni seji občinskega sveta predlagal župan doklado na meso. V tozadevni doklati se je oglasil k besedi in dejal: »Škandalozno je za Šiško, da moramo uživati meso crknjevine, smradljivo meso in meso od buš. Pripetilo se mi je, da sem došel domov smradljivo meso. Če hoče človek jesti dobro meso, ga mora iti iskat v Ljubljano.« Te besede pa tudi lahko dokaže, ker so dobile gospodinje meso od mesa jeva, ki so ga izpirale z vodo in jesihor, pa je bilo vseeno za nič. Zasišlo se je več prič, ki so izpovedale o Borštnerjev

strelat ldi, sej jih je žepan Hribar, kar je ta nar leuš uržah, de ga vržema iz žepanskega stola in kašnja taga gor pusadema kokr sm jest, ke na puderam tist, kar sa druh zidal, kokr če zdejšn žepan rotuž podrt, ampak še bl u lft spravm, kokr sm soja prajarija. Men tok na moreš nč naprej metat, ke jest enkat nism suldatu na pumuč klicu, pa je vn.

»Kokr videm, sa uni glih tak tč, kokr gespud dohtar Taučar; kar neki pubeleštraja, pa mislja de je dobr, če paše kam al pa ne. Men se pa ta reč na zdi tku nadoužna, kokr nm in jest jm kar u ksiht puvem, da je tu strašn nagraužn, kar sa uni naredl in če b biu jest naimest tisteh ldi, ke prideja nhne guvarance na leberalne shodke puslušat, b jih spudrepu, de b jm za useli uzeu vesele. De se jm kej taga du zdej še ni zgudl, se maja za zahvalt sam temu, me tisteh par telebanu, ke še hodja na leberalne shode, nima nč kurajže.«

»Pepe, ti nauš dau preh gmaha, de me uš spet u jeza spravu! Ki se upaš ti men rečt tku, kokr de b res na biu nč uredn in de usi leberaln prvaki in usi tist, ke nas trepeja za prvakarje nisa nč uredn. Pepe, tu je ena huda beseda in če jest tula puvem mojmo prjatle, dohtar Ribnkari, ke se tud štul med prvakarje, t prec ušesa pureže, kokr kašnmo žabčnmo kuštrune.«

»Sej jest nism reku, de nisa nč uredn,

ampak sam mislm, de sa tist, ke hodja puslušat na vaše shode glih tulk uredn, kokr vi, al iz drugm besedam puvedan, de gliha skp štriha. Kar se pa gespuda Ribnkarija am tiče in negauga rezajna ušes, nej uja pa le brez skrbi, kokr sm jest zavle tega brez skrbi. Če b se gespud Ribnkar kerkat na žabčne kuštrune zastopu, b mu na blu treba sojga antverha na kln ubest in se jt za pumarandnga dohtarja punujat; ke sam ve, de če edn za ena reč ni in še clu za taka reč, ke se ja je učiu, je za kašna druga reč še bl za nč in mn za punucat. Če b na rotuš kašna Ipauka naredl za tržnga nadzornka, pa b ta reč tud nč slabš na upraula. Tku, zdej veja, pr čim de sa in zdej nej greja ud kodr sa pršli! Jest se nč rad iz takim ldm, ke na ta viža sluvenska industrija na kojna spraulaja, kokr uni, preveč na pajdašem. Z Bugam!«

In gespud dohtar Uražen je udšou prhulen in puteftan, kokr de b s naenkat use soje grehe na hrbet naložu; skus urata notr je pa pukuku gespud dohtar Žerjou.

»Oh, Pepe, dejna mene brž naprej uzet; sej midva uva prec fertik!«

»Ki je pa gespud dohtar Ribnkari ustou? Kokr se jest vem spuminat, je gespud dohtar Ribnkari dalš slamca putegnu, kokr ti!«

»Tojga bika je šou mal puzdraut; jest sm pa ta prložnost punucu in sm h teb smuknu,« se je dohtar Žerjou nasmeinu in

iz učmi pumežiku, kokr punavad tist pumežikujeja, ke se maja za bl nafrigane, kokr sa u resnic.

»No, men je nazadne use glih, kerga preh uzamem, sam glejte de uva hitr upraula in puvejte kaj vas je h men prnesl! Ltriske numare gvišn ne; vi znate brez numar terna zadet.«

»Ah, kaj terna! Jest sm pršou h teb sam zavle kšefta vole. Sej veš, de se jest pu stran, ket derehtar zveze sluvenskeh zadreg tud iz kepčija pečam. Ke sm pa slišu, al de pu pravic puvem, ke sm brau u »Sluvence«, de se ti na use šraufe zastopeš in veš clu naprej kuku in kaj, pršou sm h teb, de se mal ud kepčije pumenma. Puglej, letašn puletje sm mou mal sreče; nubene rči nism mogu prou u gnar spraut. Hodu sm pu kmeteh, putegvou se za vera in se delu kristjana, de sa me bli gvišn usi angelni u nebeseh vesel; pa ta prave sreče le nism mou pr kepči; pouosd m je zajc, čm rečt gespud prezident Knez al pa gespud Volta pot preteku in jest sm se giftu, de sa se že bal zame, de um u jetka padu. Viš, Pepe; tega more bt enkat konc! Jest nism za kepca rojen, kepčija m pa use glih nakaže pestet, ke m tku lepu notr nese, če gre al pa če na gre; zatu sm te pršou prost, de b m ti nasvetvu, iz kašnmo blagam b se dal še kej nardet, de b prec Volta sojga nusa not na uteknou in m zgaga na naredu?«

»Pregovar prau: kermo da Buh slu ba, temu da tud pamet!« sm reku jest m zafrkliv. »Kokr pa zdej videm, ute spravl ta pregovar iz dohtar Ribnkarija ured čist ub velava. Vidva sta pršla tlohka du lepeh služb, du ta prave pam pa kar na morta pridet in edin kar sta pmetnga naredla u sojmo žeulejn je tu, sta se med leberalce prštulla, ke med leberalcem se čist lohka gvira, če se ma jezek kokr se šika.«

»Kua me uš tlela zmerju, če te pride lepu za svet prašat! Kua je treba en leberalce, če če naprej pridet, jest bu pestima tu pr gmah in puvej m rajš, ku b jest naša zveza spravu du kašne ke čije?«

»Tu u pa težku, saj iz takmo blagam kokr ga zveza leberalneh zadreg pele, ute nč upravl, ke še sena na znate ku. Vaša zveza sluvenskeh zadreg b mo naprej spraut sam iz takmo blagam, ke ta iz nim na peč.«

»In ta blagu b biu?« je prašu gespud dohtar Žerjou ferbčen.

»Tiči mleik in pa žabja vouna! Tl zdej sm vam puvedu. Zdej pa glejte, m greste z luč; pa gespuda dohtar Ribnkarija not puslite, če se je že puslovu mojga bika.

(Ta druh pa prhodnč.)

dolžitvah v obč. seji. Priča Emil Čič, železniški uslužbenec in obč. odbornik, izpove, da je osem dni pred dotično sejo kupil od nekega mesarja 65 dkg. prekajene svinjine, ki je bila v sredini popolnoma črna, ni imela nobenega okusa po svinjini ter je bila nevžitna. Vrgel jo je psom. — Anton Ojster, vlakovodja v pok., izpove, da je kupila njegova žena pred 20 dnevi v mesariji Mihalevski-Favaj klobaso za 30 vinarjev. Klobasa pa je bila v sredini popolnoma rumena in se je meso vleklelo. Zgodilo se je že tudi, da je dobila žena meso, ki je bilo že skuhan, pa je še vedno smrdele. — Alojzij Zajc, večežec z vinom in obč. odbornik, pove, da sta občinska odbornika mesarja Bevc in Golob popolnoma molčala pri trditvah toženca in nista ugovarjala. — Rudolf Oroszy, trgovec v Sp. Šiški, izpove, da je dobil iz mesarije Mihalevski-Favaj poletj in sedaj v zadnjem času meso, ki je bilo nevžitno, ker je smrdele. — Gospa Draga Košmanec, soproga žel. uradnika, je poslala koncem septembra v isto mesarijo sužkinjo po sveže svinjsko meso. Meso je bilo popolnoma smradljivo, bilo je že rumeno in se je vleklelo. Vsled tega ga je poslala po sužkinji nazaj. Pomočnik v mesnici pa je rekel sužkinji: »Mi imamo samo smradljivo meso. Pri nas vse smrdi.« Drugega mesa sužkinja ni dobila in ga je morala iti iskati v drugo mesnico. Zgodilo se je že večkrat, da je dobila smradljivo meso. — Veronika Novak, sužkinja, je prišla v četrtek k Mihalevskemu po telečje meso, Mihalevski pa ji je rekel: »Tega-le imam, pa ga ne dam, ker bi ga poslali nazaj.« — Dr. Novak predlaga, da se zasljišita kot priči mesarja Bevc in Golob. Toženec Borštner predlaga, da se zasljišijo kot priče svetnik Zajc, Ivan Klemenčič, Ivan Zelenka, župan Anton Pogačnik, vsi iz Spodnje Šiške. Nato se je razprava preločila.

Državni zbor.

Dunaj, 29. oktobra.

Kriza.

Včeraj popoldne so se zbrali v mestni hiši zastopniki nemških strank v posvete, katerih so se udeležili tudi ministri baron Bienenrth, baron Haerdth, grof Stürgkh, dr. Weiskirchner in dr. Schreiner. Listi poročajo, da je dr. Lueger razpošiljal vabila na ta sestanek. Istina pa je menda, da je dr. Lueger le ustregel želji barona Bienenrtha, ki ne more naprej, ne nazaj. Čudno in nenavadno je vsekakor, da se ministrska pogajanja vrše že v zasebnih stanovanjih. Morda še doživimo, da se bodo ministri s poslanci shajali v kavarnah ali gostilnah.

Kaj so govorili in sklenili, to je še gradna tajnost. Gotovo pa niso govorili o vremenu, marveč o sredstvih, ki naj bi omogočili delavnost zbornice. Eden članov pa je izdal, kar je itak bilo znano, da so vse nemške stranke zahtevale od barona Bienenrtha, naj cesarju predloži v sankcijo znane štiri zakone v avstrijskem, solnograškem in predarlškem. Baron Bienenrth je zahteval, naj bi se sankcija odložila do božičnih praznikov. Dotlej bi sedanja vlada morala le podaljšala svoje politično življenje. Bili so pa menda samo kršč. socialci, ki bi dovolili še 14 dni odmora. Vse druge nemške stranke pa zahtevajo, da vlada ne odlašajo. Tež zahtevi hoče baje baron Bienenrth ustreči, dasi s tem poostri blokado v zbornici. Ministrski svet bode menda že jutri sklenil, naj se omenjeni zakoni predlože v sankcijo. To priliko porabita češka ministra dr. Braf in dr. Začek, da podasta na zapisnik ugovor in obenem tudi demisijo. S tem stopi kriza v stadij aktualnosti. Baron Bienenrth je prisiljen odstopiti z vso sedanjo vlado, ker češki radikalci brez dvoma takoj prično s hrupno obstrukcijo.

Danes pa je baron Bienenrth lojalno poročal zastopnikom »Slovanske Jednote« o svojih namerah. Jezikovni zakoni bodo v kratkem predloženi v sankcijo. Potrudil se je, da bi sankcijo odložil do Božiča. Med tem bi se sklical zopet deželni zbor češki, kar bi omogočilo delo tudi v zbornici. Včeraj je bil še ta načrt, ki pa so ga prečrtali sklepi nemških strank v tobakarni dr. Luegerja. Baron Bienenrth se je udal nemškim strankam, češ, da jezikovni zakoni ne nasprotujejo državnim temeljnim zakonom.

Kaj pa sedaj? Predsednik dr. Pattai je bil že naznanil na deski, da bode bodoča seja v sredo. Ob 5. uri pa je zginila deska, ker baron Bienenrth hoče za pogajanja dobiti vsaj nekaj dni časa. Prihodnja seja bode šele v torek teden, dne 9. novembra, bodoči teden pa naj bi zborovali razni odseki. Še misli ni, da bi bil sklepčen kateri odsek med akutno krizo, ki se prične v trenutku, ko odstopita češka ministra. Odločil bode vladar, ali sedanja vlada sploh še ostane nekaj časa in morda razpusti drž. zbor. Verjetnejše pa je, da baron Bienenrth sestavi novo, uradniško vlado, ki bi bila še vedno bolj po volji nemškim strankam, nego pa koalicijska vlada. Sicer pa je koalicijska vlada mogoča le tedaj, ako se stranke zedinijo o akcijskem programu. Vsako koalicijsko ministrstvo brez takega programa je mrtvorojeno dete.

Današnja seja

je trajala nad sedem ur. Skoraj do šeste ure zvečer so govorili še o draginji živil posl. dr. Renner, Staruh, Höger, Čeh, Lang, dr. Ofner, Kunschak in Budzynowski. Zbornica je sklenila soglasno naj poseben odsek 52 članov proučuje to vprašanje in v šestih tednih poroča o primerljivih sredstvih proti draginji.

Socialno zavarovanje.

Socialni demokratje in nemški radikalci so nujno predlagali, naj se odsek za socialno zavarovanje proglasi permanentnim. Zbornica je temu tudi pritrdila.

Južna železnica.

Včeraj je bila dvanaajstotica poslanec pri železniškem ministru Wrbi in ministrskem predsedniku baronu Bienenrthu, da najodločneje protestuje proti nameravanemu zvišanju tarifov na Južni železnici. Vsi govorniki so naglašali, da bode ta koncesija brez izdatne koristi za železnico, pač pa veliko breme za prizadete dežele in tudi za ostale kronovine. Podražil se bode ves uvoz prekomorskega blaga skozi Trst, posebno pa krajevni promet. Škoda bode trpela industrija, trgovina in sploh gospodarstvo, da dobé francoski in drugi delničarji Južne železnice višje dohodke. Minister Wrba je brez ovinkov priznal deputaciji, da je krava že prodana. Vlada je že pred meseci dovolila Južni železnici, da z bodočim novim letom zviša tarife. Doslej se je upirala ogrska vlada. Danes pa se že poroča iz Budimpešte, da v kratkem tudi ogrska vlada pritrdi zvišanju tarifov.

To je nov škandal, ki ga je zakrivila sedanja vlada. Po splošni sodbi je ta afera za vlado mnogo grša, nego koncesija za bosansko banko, ako upoštevamo tajne vplive tu in tam. Glede na bosansko banko je baron Burian previdno naplahtal mero-dajne kroge. V sedanjem slučaju pa je vlada dobro vedela, da dela le za Rotšilda in njegove varovance. Govori se namreč, da sta francoski veleposlanik in baron Chlumecky kot predsednik Južne železnice uporabila ves svoj vpliv, da vlada dovoli zvišanje tarifov. In baron Bienenrth niti ne ve, ali noče vedeti, kaj je sekcijski šef dr. pl. Schonka obljubil Južni železnici v imenu avstrijske vlade. Škandal je temvečji, ker naša država posredno prevzame poročstvo tudi za 900 milijonov, ki so investirani v italijanski progi Južne železnice. Jalov in prazen je izgovor, da se bodo tarife zopet znižali, ko za Južno železnico nastopijo boljši časi. Pač pa bodo zvišani tarife izdatno zvišali odkupnino Južne železnice, ako bode podržavljena. Torej vlada sama sebi meče polena pod noge. Ta dogodek je razburil tudi one poslance, ki sicer podpirajo sedanjo vlado. Eden vplivnih nemških poslancev je danes rotil tovariše, da morajo vladi odreči začasni proračun.

V današnji seji so isti poslanci na ministrskega predsednika vložili naslednjo interpelacijo: Vlada je Južni železnici dovolila najprvo zvišanje osebnih tarifov, sedaj pa tovarnih tarifov pričeni z novim letom. To zvišanje bode znašalo do deset milijonov, kar bode v prvi vrsti čutili južne dežele. To je vlada storila navzlic protestom kranjskega, štajerskega in koruškega deželnega zbora in sicer v času, ko draginja zahteva znižanje tarifov. Z ozirom na to vprašajo poslanci: ali hoče ministrski predsednik preprečiti za prizadete dežele pogubno in vso državo škodljivo zvišanje tarifov na Južni železnici?

Predlogi.

Poslanec dr. Hočev var in tovariši so nujno predlagali državno podporo po

toči poškodovanim posestnikom v šentjernejški okolici.

Posl. Rožkar, dr. Korošec in dr. Benkovič so predlagali zgradbo železnice Purkla-St. Lenart-Ptuj-Rogatec-Brežice.

Posl. Pišek, Rožkar in tovariši so predlagali, naj država prispeva k troškom za ljudsko šolo.

Pred novimi dogodki.

Ljubljana, 30. oktobra.

Prihodnja seja se naznani pismenim potom!

Proti vsakemu pričakovanju je včeraj naznanil zbornični predsednik dr. Pattai, da se prihodnja seja naznani pismeno, dasi je bilo napovedano, da ima zbornica danes tudi sejo. Vlada se je udala nemškemu pritisku in danes sklene, da predloži vsenemške deželne postavbe cesarju v podpis. Boji se pa slovanskih strank in pošlje državni zbor na — počitnice.

Nemške stranke, ki tvorijo s Poljaki neznatno večinico, so igrali zadnji čas jako grdo igro. Udinjali so si Bienenrtha, ki hočeš, nočeš, stori, kar Nemci zahtevajo. Sedanja večinica hoče vse ugodnosti vladnih strank, boji se pa posledic, ki bi nastale, ako bi dala državi, kar ji je dolžna dati kot večina.

Naš proračun za bodoče leto kaže velikansk primanjkljaj. Tisto igračo s Srbijo je vojna uprava izvrstno izrabila. Vse, kar je zahtevala leta in leta, je lepo izvedla pod roko s tihim pritrevanjem obeh zbornic, avstrijske in ogrske. Umevno, da bo imela zato država zdaj večje izdatke kakor prej.

Državna uprava hoče, da vzravna proračun, da vredi gospodarstvo. Za to potrebuje novih davkov. Te dobi le, če pritrdi državni zbor. Po svoji lastni krivdi in nerodnosti razpolaga vlada le z malo, neznatno in trhlo večino, ki jo tvorijo stranke, ki niso nič kaj gotove bodočnosti in se boje, da prihodnje volitve pošljejo veliko poslancev sedanjih vladnih strank v političen penzijo. Novi davki niso priljubljeni. Umevno, segajo globoko v žep volivcev. Stranka, ki dovoljuje nove davke, je v nevarnosti, da si odtuji volivce, osobito še, ako niso zanesljivi, kar pa volivci strank sedanje vladne večine niso in bi bili še manj če bi dovolile skrajno nepriljubljene nove davke.

V svoji »lojalnosti« so se hotele nemške stranke odkrižati neprijetne dolžnosti, da dovolijo vladi nove davke, ki jih zahteva, ker jih potrebuje. Iznašli so češko nevarnost na Nižjem Avstrijskem in na Dunaju. S krutim nasilstvom hočejo dati Nižji Avstrijski in Dunaju samonemški značaj. Lex Axmann naj to doseže. Smešne demonstracijske otročarije so se po nemškem časopisju pretirano opisavale in nemški butelj je veroval. Otvori se jesensko zasedanje. Nemci pričakujejo, da izbruhne slovanski vihar v zbornici. A Slovani so združeni, močni. Spretno vodstvo »Slovanske Unije« izvije Nemcem orožje iz rok. Nemci so računali takole: Slovani bodo obstruirali. Vlada odgodi državni zbor. Uradniška vlada uveljavi nove davke s § 14. In kričal bo nemški časnikarski gozd nad Slovani, češ, krivi so, da ni državnega zbora! Skrivaj bi se pa smejali, češ, kako lepo smo vjeli »Slovansko Unijo«.

Prišlo je drugače. »Slovanska Unija« ni hotela pokazati svojih kart. O njenih načrtih ni nihče ničesar znal. Medtem, ko je izzival slabi nasprotnik, že opetovano poražen, je zbiral »Slovanska Unija« po načelih moderne strategije in taktike svoje čete in zakrivila svoje operacije s tistim molkom, ki ga predpisuje moderna veda o veliki vojni. Divili smo se, ki smo od daleč pozorno zasledovali razvoj stvari, spretni taktiki generalnega štaba »Slovanske Unije«. Uspeh se je zdaj že pokazal. Nemci so prisiljeni pokazali svoj vojni načrt in — zbežali. »Prihodnja seja se naznani pismenim potom.«

Živio § 14.

Ko zbornični predsednik naznani, naj se dela po odsekih in skliče prihodnjo sejo pismenim potom, zakliče posl. Fresl: Živio § 14! Mož je najbrže zadel, ker je Nemcem veliko na tem, da se po § 14 dovolijo novi davki. Češka ministra sta se že poslovala od svojih uradnikov. Protislovanske postavbe se predlože cesarju v sankcijo. Bienenrth bo poizkušal zaradi

lepšega nova pogajanja z ozirom na zasedanje češkega deželnega zbora, a ker sam ne upa na uspeh, državni zbor najbrže tudi 9. novembra ne bo sklican, marveč odgojen. Vladalo se bo s § 14, s katerim se uveljavi proračun, ki ne bo obsegal investicij, da zmanjšajo deficit. Tudi nove davke hočejo uveljaviti s § 14.

Nemci so zdaj lahko zadovoljni, ker se zgodi, kar zahtevajo in ker se bo, kakor njihova glasila trde, vladalo s § 14. Odstopi najbrže tudi sedanja vlada, ki ji sledi vlada uradnikov ali pa avktoritet, seveda takih, ki spadajo že davno v politični muzej.

Nas ne straši bodočnost. Bolj kot kdaj je naša stranka združena in enotna. Absolutizem ne bo trajal dolgo in potem pride — obračun s hinavci, ki so v svoji figavosti vrgli prožje proč in se skrili, ker se boje, da bi dali državi, kar so dolžni kot trhla večinica. Nemci so se izkazali zdaj za slabe politike. Posledice bodo nosili — sami.

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Proti katarom
soplnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTON
GISSHÜBLER
alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirak: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassiniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 114 52-49

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev prejšnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (mentholo-saliciliziran) kostanj izvirček).

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Pri naprej vpošiljati K 1.50 se pošlje 1 pušica franco

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni **B. FRÄGNER-ja**
c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.
Pozor na ime izdelka in izdelovatelja!
ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Naročajte „Slovenca“!

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborni sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev posebno pri slabotnih otrocih. Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Helmannova lekarna (Herbabny-jev naslednik) „zur Barmherzigkeit“**, Dunaj, VII.11, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Bejaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu, Volšperku in Andrijeveču.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Prislužno samo s travo.

Prod potrošnikom se smi.

HERBANY

Herbabny-jeva aromatiška esenca.

Že 35 let uvedeno in najbolje preizkušeno, boli lajšajoče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne bolezni.

Cena steklenici K 2.—, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2935 16-1

Društva.

UČITELJSKA PROTIALKOHOLNA ZVEZA.

Poziv slovenskemu krščansko mislečemu učitelstvu.

V težkih bojih sedanjega časa ljudstvo telesno, duševno in нравno povzdigniti, je tudi naloga slovenskega učitelstva. Tudi mi smo poklicani, da delamo jez proti pustošenju, ki ga povzročuje predvsem alkohol. Po naši slovenski domovini se vali že dolgo časa nesrečna alkoholna povodenj! Vzemli slovenske časnike v roko, berj poročila z dežele, — žalostno! Zganje, ta demon, je dobil že, kakor kaže, vso deželo v svojo grozovito oblast. Gospodje tovariši! Kaj nas ne obhaja groza, ko vidimo, kako se širijo med našim narodom pretepi, nenravnost, rogoviljenje, poboji! Potem pa porotne sodbe, dražbe! . . . In kateri izmed kolegov se ni prišel do prepričanja, da so otroci pijancev skrajno slaboumni, jezljivi, k lenobi in postopani u nagnjeni, nepokorni, razmišljeni itd. Zdravstveno in moralno stanje naše mladine ni tako, kakršnega bi si želeli kot očetje, matere, učitelji in domoljubi! Nehote se mi usiljuje pri tem vprašanje: kakšno bo socialno stanje tako naraščajoče generacije? Da, alkohol je strup vseh strupov. Prav je rekel grof Moltke: Opojnine dajati otrokom je — zločinstvo! Alkoholno vprašanje je socialno-gospodarsko, vzgojno in učno vprašanje. In na kakšno stališče naj se postavijo učitelstvo ob njem? Naj stoji topo? Ne! Učenjak Leibnitz pravi: Dajte mi mladino in predrugeči stoletje. Nam učiteljem je izročena mladina, delajmo, da vzgojimo naraščajočo generacijo antialkoholno. Pred vsem se pa mora vzbuditi zanimanje za to pereče vprašanje med učitelstvom samim. Potrebno je tedaj društvo abstinentnih učiteljev.

Spoštovani tovariši! Otmimo slovenski narod iz suženjskih spon alkohola, dvignimo ga iz mlake!

Ker pa, kakor znano, nobene akcije ni možno uspešno vršiti brez organizacije, zato je potrebno, da se tudi učitelji-abstinentje tesneje združijo — organizirajo v svojem društvu. Podoben oklic sem objavil že pred šestimi leti v »Slovenskem Učitelju«, pa žal, brez vidnega uspeha. Ponavljam ga tem potom z nado, da nas je sedaj že toliko, da si osnujemo društvo. Sprejemajo se v prvi vrsti popolni abstinentje; v drugi pa tudi taki zmerni, ki imajo voljo omejevatij pijačevanje, ter sami vsaj zganja nič ne pijejo, druge pijače pa vselej zmerno in vsaj redno vsak dan ne (najmanj vsaj en dan v tednu ne). Prijave sprejema podpisani in tudi tovariši nadučitelj Julij Slapšak v Vodicah. Učiteljem-abstinentom pozdrav!

Ivan Strukelj,
nadučitelj v Dobropoljah.

+ Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju. Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju je na zadnjem običnem zboru dne 28. oktobra izvolilo sledeči odbor: Predsednik tov. exp. ak. Ivan Avsenek, podpredsednik stud. iur. Ivo Pokoren, tajnik stud. iur. Jakob Mohorič, blagajnik stud. iur. Anton Megušar, knjižničar stud. iur. Filip Orel, gospodar cand. iur. Stanko Masič.

— Zabavni večer društva »Kranj«, ki se je vršil zadnje nedeljo v »Ljudskem domu« v spomin stoletnice Ilirije, se je obnesel prav povoljno. — Središče je tvorilo predavanje g. dekana Koblarja o Francozih na Kranjskem, zlasti o njih tretji in zadnji invaziji leta 1809. Nas Kranjce je seveda najbolj zanimalo, kako so gospodarili Francozi v našem mestu. In prav o tem je povedal g. predavatelj več zanimivosti, na primer, kako je tedanji kranjski dekan Sluga moral gostiti veliko število francoskih častnikov, potem da je bila v župnijskem poslopiju francoska gimnazija s tremi razredi, za katero se je oglasilo okrog 150 učencev, in več drugega. Pokazal nam je tudi kroglo, ki je leta 1813. priletela iz francoskega topa na pristavo Zurbceve hiše pod mestom, katero v tej hiši čuvajo kot zgodovinski spomin. Na podobi iz tiste dobe, ki je visela na steni, smo videli, da je bilo na prostoru pred cerkvijo in sedanjim »Ljudskim domom« tedaj več hiš, med njimi šola, ki je imela nad vrati ABC, in hiša za cerkovnika. Teh hiš seveda že zdavnej ni več. G. predavatelj nam je kazal tudi račune, ki jih je vodil dekan Sluga o stroških, ki jih je imel s Francozi in pastirsko pismo tedanjega ljubljanskega škofa, v katerem se verniki pozivljajo, naj se ne ustavljajo več Francozom, ker je tem po pogodbi z avstrijskim cesarjem Kranjska pripadla. Predavanje je bilo natančno zgodovinsko, skrbno sestavljeno in g. dekan Koblar je prejeto obilno hvalo v polni meri zaslužil. — Prav nič niso zaostajale druge točke. Mešani zbor, ki je parkrat nastopil pod spretnim vodstvom g. Mohorja, in solo-pevke so vselej izvajali bogat aplavz. Enako je tudi deklamatoriki »Ilirije oživljene« in »Zedinjene Slovenije« vse hvalilo radi jasne pronunciacije in prikupljivega na-

stopa. Prosta zabava se je gibala v prav veselem tonu in je pričala, da smo domači med domačini. — »Kranju« čestitajoč na doseženem uspehu, le želimo, naj nas kmalu zopet povabi — morda h kaki predstavi, katere že željno pričakujemo.

lj Pri sestanku »Društva slovenskih katehetov«, ki bo prihodnje sredo, dne 3. novembra, bo predaval prof. dr. J. Demšar o letošnjem monakovskem katehetskem tečaju. Po sklepu bodo imeli katehetje na obrtno-nadaljevalnih šolah pomenek o podrobnem učnem načrtu za posamezne oddelke. Začetek ob petih popoldne. Lokal: Mala dvorana Katoliške tiskarne, II. nadstropje. Odbor prikaže obilne udeležbe.

— Petdeset kron je daroval »Društvu slovenskih katehetov« č. g. Mat. Ahačič, kapelan v Hrenovicah. S tem velikušnim darom je postal ustanovnik katehetskega društva, in sicer prvi med gg. kapelani. Vneti g. katehet in kapelan, ki je s tem dejanskim zgledom dokazal, da uvaža in priznava veliki pomen našega društva, naj bi vzbudil še mnogo posnemalcev! — Odbor.

lj Prihodnja seja šentpeterske konference Vincencijeve družbe bo v torek, dne 2. novembra ob 6. zvečer. Prosi se mnogobrojne udeležbe, ker se bo posvetovalo in sklepalo o neki važni zadevi.

S. K. S. Z.

lj V torek k javnemu predavanju! Prihodnji torek, točno ob pol 8. uri predava v dvorani S. K. S. Z. č. g. župnik Janez Kalan o jugoslovanskem vprašanju. Vse somišljenice, vsi somišljeniki, k predavanju!

lj Predaval bo 3. novembra v »Šentpeterskem prosvetnem društvu« ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih F. Terseglav. Posetite obilno predavanje!

+ Izobraževalnim društvom! Slovenska krščansko-socialna zveza uljudno prosi vsa ona izobraževalna društva, ki še niso poslala »Vprašalnih pol«, da to čimprej store, ker se ista rabijo za sestavo društvenega koledarčka.

lj Stenografski tečaj S. K. S. Z. se prične prihodnji petek, 5. novembra. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Prostor: Slovenska trgovska šola. Vse, ki so se prijavili k tečaju, se prosi, da pridejo takoj k prvi uri in se pouka sploh redno udeležujejo, da ne bodo posamezniki zaostajali in napredek pouka zadržavali.

lj Ljudska higijena, tečaj S. K. S. Z., se prične v sredo, dne 3. novembra v Zvezni dvorani ob 8. uri zvečer. Vabimo zlasti delavstvo k temu tečaju, saj je ravno za delavstvo najbolj potrebno, da se pouči o zdravstvenem položaju svojega stanu, ker bo tako vedelo preprečiti bolezni, ki davijo delavske družine. Udeležba bo v vašo korist, pridite torej v obilnem številu. Predava dr. Zajec.

lj Slovenska krščansko-socialna zveza v Mariboru priredi dne 7. novembra 1909 v dvorani katoliškega delavskega društva, Flössergasse št. 4, gledališko predstavo: »V Ljubljano jo dajmo!« Veseloigra v treh dejanjih. Spisal Jos. Ogrinec. Med odmori svira godba na lok. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri. Predprodaja vstopnic v soboto zvečer od 7. do 8. ure v Flössergasse 4. — Cene: sedeži I. do III. vrste 1 K; IV. do VI. vrste 80 vin.; VII. do IX. vrste 60 vin.; X. do XIV. vrste 40 vin. Stojlišče 20 vin. V dvorani je prepovedano kaditi!

Naši nasprotniki.

+ Taki so! Za svobodomiselnega mučenika proslavlja neko liberalno mazaško glasilce Ferrera, organizatorja barcelonskih bestij, ki so med drugim ob znanih nemirih iztikale ženam očesa iz glave, kakor dokazujejo od sedanjega liberalnega ministra izdani sodnijski akti. Značilno je pa tudi to, da se liberalno in socialno-demokratsko časopisje sedaj od Ferrera odvrača in ga proslavlja le še zakotni elementi, katerim se častno pridružujejo slovenski liberalci. Tako piše pravkar glasilo nemške socialne demokracije »Vorwärts« cel članek zoper češčenje Ferrera in pravi: »Ni bilo in ni povoda smatrati Ferrera za moža prosvete in višje kulture, niti ni bil politično pomemben — nasprotno, Ferrer je pripadal »socialistiški« grupi, ki se je vedno bojevala zoper resnični socializem.« — Prvo liberalno glasilo v Nemčiji, »Kölnische Zeitung«, piše v članku o Ferreru: »Mož, ki je objavil pismo, polno pretenj, da bo govoril s bombami in uprizoril celo vrsto terorijskih dejanj, je zaslužil že zaradi tega dejanja samega smrtno kazen.« — Veleliberalni svetovni »Temps« doslovno pravi: »Truplo Ferrerovo se je izpremenilo v političko geslo, ki je dokazalo, da obstoji v različnih deželah umazana in skrajno sumljiva agitacija.« — Tako zdaj splošno sodijo o Ferreru celo tisti krogi, ki so drugače cerkvi skrajno nasprotni. Le slovenski liberalci od »Edinosti« pa do celjskega »Dnevnika« in zadnje cunje se še za Fer-

rera potegujejo in njegova dejanja označujejo za velekulturna vkljub temu, da pravkar objavljeni sodnijski akti dokazujejo, da od časov Schinderhannesa in londonskega Jacka, trebuhoreza, ni živel na svetu večji lopov kakor je bil čedni mučenec Francisco Ferrer. Ljudje, ki ga častijo, so ga tudi vredni.

+ Spametujte se vendar! Koliko psovok je zadnje dni iz »Slovenskega Naroda« in »Tovariša« letelo na S. L. S., ker ni priznala Ganglovemu demonstracijskemu predlogu glede regulacije učiteljskih plač nujnosti. Gonia Zavezarije, ki je bila namenoma uprizorjena in namenoma je tudi Gangl svoj predlog sprožil — je vplivala celo na nekatere, na katere bi ne smela, kajti z napadi na S. L. S. in s pretenjem ne bo učiteljstvo nič doseglo. Ampak našel se je človek, ki v današnjem »Tovarišu« jemlje v pretres tudi — liberalce in konstatira, da liberalna stranka nima S. L. S. ničesar očitati, saj, ko je bila v moči in veljavi, ni za učiteljstvo prav nič storila. Člankar priznava, da liberalno učiteljstvo med ljudstvom nima nič ugleda, pa tudi med inteligenco ne! Zato sodi, da bi bilo najbolje, če liberalno učiteljstvo zopet zapusti liberalno stranko in gre med socialne demokrate ali pa med — Ferrerovce, kar namiguje takole: »Le en je bil, ki je znal ceniti in zna ceniti pomen in vrednost učiteljstva brez izkoriščanja; to je oni proletarec, ki je enak z učiteljstvom, brez pravic, zaničevan in teptan, ki se izstradan bori za svoje pravice in ga istotako izkuša izkoriščati slovenska oficialna javnost. Toda učiteljstva sedaj ne bodo strašile in navduševale bombastične oficialne tradicije; napravilo bo pod svojo prvo točko dnevnega reda črto in šlo dalje s prepričanjem svoje samozvesti, brez upa na vnanjo pomoč — brezobzirno, saj izgubiti nima ničesar več, ampak samo pridobiti more in mora!« Če liberalni učitelji mislijo, da bodo na ta »brezobziren« način prišli do veljave, se zelo motijo. Mi jim čisto prijateljsko povemo, da bodo v socialni demokraciji prav taki reveži, kakor so bili pod liberalno komando in bodo ondi morali še bolj jeziki za zobmi držati. Liberalno učiteljstvo ni na višini časa in ne ume poddemokratenja šolstva, marveč živi še popolnoma v duhu šolske postave iz leta 1869. Vrh tega misli tudi, da je v protifarštvu zapopadana vsa kultura in ves napredek. To je ključ do vse mizerije. Dokler bo tako, se jim ne bo nikjer in nikoli godilo tako, kakor bi se jim lahko. Učitelj je in bo služabnik ljudstva — servus servorum populi. Lep poklic, kdor ga ume, in marsikaj sledi iz tega, do česar pa Zavezarij do danes še niso prišli.

+ »Kulturarbeit« razširjajo Nemci po slovenskem Koroškem, kakor sami pravijo. Kako pokulturičujejo slovenske kmete, ki se jim dajo preslepiti, dokazuje sledeči dopis slovenskega koroškega kmetu, ki se poteguje za nemško šolo, v »Štajercu«: »Vsesoveni praroč! fajntej! niemce mpa niemš'o špraho a'r pa tehud žehnano vodo. Al' se pa za šeft hantva, t'da jim pa niemš'a špraha 'oj po hval' hod'. Pr' Cinhlc 'mamo trdo niemš'o 'elnarco, Dremlu štonfman s' je pa tud ano niem' za uv vn šn'at peštelov. Po' rajncan štdent se naj raj' v niemšče da' lete zahalij'. Al' pa an sovenj fantč še sra-brne ure nema v haržet', se pa 'oj na te bližnejš niemš'o da'le obrne, da jo jim v C'love' up'. Prvaša hospoda sama zvo rada niemš' marnije, 'adr lej je trieba na tišam 'ej počejnt. Pa še doval fajn jim hre niemš'a besieda. Mi te odnar l'di mpa naš otroc' b' pa na smel niemš' marnvat mpa šribat? Prov maj' test' starejš', o svoje otroče v niemš'o šovo v Brovlen' pošilej', dab' se bol niemš' naučl' a'r pa v luds'i šul' v Glijah, čir se morijo še rajns'o špraho ekstra v hvavo ubi'at. Saj bo našam otročam niemš'a špraha bol h nuc' a'r pa vsa'a druha. Prov po šrift' sovenja špraha je za naš 'raj čist' izbržna, zato 'jo mejn zastopmo a'r pa niedš'o.« — Taki backi polnijo nemški hlev.

Štajerske novice.

lj Imenovanja. Stolni dekan dr. Ivan Mlakar je imenovan za vizitatorja dekaniskih uradov Maribor levi breg Drave, Celje in Ptuj. Za naddekane in vizitatorje so imenovani kanoniki: Jožef Majcen za naddekanijo Maribor, levi breg Drave, ki obsega dekanije Jarenino, St. Lenart v Sl. goricah, Ljutomer, Marenberg in Sv. Tomaž pri Veliki nedelji; Jernej Voh za naddekanijo Maribor desni breg Drave, ki obsega dekanije Dravsko polje, Maribor desni breg Drave, Stari trg, Vuzenico in Zayrc; Martin Matek za Savinjsko dekanijo obsegajočo dekanate Braslovče, Gornji grad, Konjice, Slov. Bistrica, Nova cerkev in Šaleška dolina; Jakob Kavčič za Savsko naddekanijo, ki obsega dekanije Kozje, Šmar e. Rogatec, Laški trg in Videm.

lj Obletnica protestantovske reformacije. Mariborski losvonromovci so pretečeni ponedeljek v nemškem kazinu obha-

jali obletnico protestantovske reformacije. Vrača se to slavlje vsako leto, to leto pa je bila mariborska losvonromovska družba tako srečna, da je mogla na lastne oči videti vse postave štajerskih protestantovskih pastorej in vikarjev, ki so se bili isto popoldne zbrali na protestantsko štajersko pastorsko konferenco. Glavno besedo na losvonromovskem večeru je seveda imel mariborski pastor Mahmert. V svojem govoru je pred vsem naglašal uspehe losvonromovske agitacije. L. 1875 je mariborska evangelijska cerkvena občina štela 164 članov, mesto samo 118 protestantov. Danes pa jih je, če se vštejejo vse pridigarke postaje, blizu 2000 vernikov. Pozabil pa je Mahmert povedati, kakšne moralne vrednosti so ti-le verniki, posebno tisti, ki so odpadli od katoliške vere in padli v naročje komodnega protestantizma. Kako čudno zvenijo te-le Mahmertove besede: Naši nasprotniki so na mesto železa in smodnika postavili srebro in zlato. S takim žalostnimi sredstvi morajo svojo majajčo se zgradbo podpirati in varovati! Vsak poznavalec razmer se mora smejeti takim besedam. Saj vemo, kako se dela losvonromovska agitacija in kako se ljudje pripravljajo, da postanejo sprejemljivi za zveličavni lutrovski evangelij. Narodna zaslepljenost igra tukaj veliko vlogo, posebno pri takih, ki so se že prej izneverili slovanski narodnosti ter nekako nameravajo vsako sled svojega narodnega renegatstva zbrisati s tem, da se tudi izneverijo veri očetovi in grediv tisto versko družbo, ki tega pridevka niti ne zasluži, ker ji je namen narodna hujskarija, vera pa samo sredstvo in pretveza. Poleg narodne zaslepljenosti pa je glavni činitelj denar. Kam pa gredo tisti tisoči mark, ki jih protestantje iz rajha pošiljajo svojim ljubim bratcem v Avstriji? Vsega vendar ne porabijo pastori za svoje telesne in duševne potrebe? Denar je torej agilna moč losvonromovstva; brez denarja ne bi bilo v celi Avstriji veliko nad tisoč odpadnikov. Končno pa ta umetna agitacija, pohajajoča iz političkih motivov, nima za katoliško cerkev prav nobene nevarnosti. Protestanti postajajo tisti, ki bi itak postali brezverci, če bi jih Mahmert ne spravil v svoj hlev. S to demoralizirano družbo naj se le Mahmert ukvarja.

lj Za št. Iij v Slovenskih goricah je Südmarkina podružnica v Peggau-Deutscherstritz poslala 1000 kron kot čisti dobček svoje uspele veselice. Vsoto dobi naselni odbor. — Slovenci, hitite z darovi za naš narodno-obrambni sklad!

lj Spodnještajerski grob v Mainzu. Danes, dne 30. oktobra je bil v Mainzu ob 11. predpdan blagoslovljen skupni grob spodnještajerskih (večinoma slovenskih) vojakov, ki so umrli v Mainzu, kjer so jih skupno pokopali. Tu se gre za one vojake, ki so bili svoje dni v nemški zvezni trdnjavi Mainz. Nekateri od njih še živijo na Spodnjem Štajerskem in se spominjajo obbeglih dogodkov v svoji nekdanji garniziji.

lj Štiridesetletnica samostanske šole v St. Petru pri Mariboru. Za blagor duš vneti tukajšnji župnik, častni kanonik Marko Glaser, je ustanovil l. 1869. po velikih ovirah dekliško šolo. Prevzele so jo čč. šol. sestre iz Algersdorfa pri Gradcu, ki so prišle k Sv. Petru dne 25. oktobra 1869. Dne 31. oktobra 1869 ravno v nedeljo, kakor letos, se je nova šola slovesno blagoslovila in začetkom novembra so začele čč. šol. sestre svoje delo, naporno, pa tudi veselo in blagoslovljeno delo. Minulo je od tega 40 dolgi, veselih in žalostnih let, ki pa so obrodila za našo župnijo izvanredno veliko dobrega sadu. Hvaležni so jim zato vsi župljani, ki bodo to slovesnost primerno obhajali in postavili ji trajen spomin. V nedeljo, 31. oktobra t. l., bo pa rana sv. maša za žive in rajne sestre, ki so pri nas v teh letih delovale, in za njih dobrotnike, posebno one duhovnike, ki so bili izpovedniki in katehetisamostanske šole. Prosi se, da se tudi oni njih spominjajo pri daritvi sv. maše. Občine in krajni šolski svet pa jim hočejo tudi že sedaj očitno pokazati svoje priznanje, hvaležnost in spoštovanje in to tem bolj, ker so čč. šolske sestre vsa leta brezplačno vzgojevale in podučevale našo mladino. Brez šolskih sester bi se pač Sv. Peter ne bil nikoli vzdržal tako veren in naroden, kakor je še sedaj kljub nevarnostim bližnjega mesta. Kdo bi poznal naš kraj, ko bi ne imele šolske sestre svojega izbornega zavoda, kjer vzgojujejo dekleta iz raznih krajev Štajerskega, Kranjskega, Hrvaškega, Slavonije, Ogrske in celo iz Albanije!

lj Dr. Petritschek gre iz Celja, ker je položil sodni izpit in stopi v pisarno odvetnika dr. Kiesewetterja v Slovenjem Gradcu. Celje izgublja svoj nemški značaj.

lj Dr. Mayer ostane kot odvetnik v Šoštanju.

lj Samoumor 14letnega dečka, 14letni vajenec Franc Wronec, ki si je z britvijo prerezal vrat, ker ga je oče ukoril, je v mariborski bolnišnici umrl.

Dnevne novice.

Deželni odbor o dr. Tavčarjevih govorih. V današnji seji deželnega odbora je pri razpravi o proračunu za leto 1910. interpelliral dr. Lampe deželnega glavarja, kaj namerava ukreniti glede na to, da se po ljudskih shodih od nekega deželnega odbornika razširjajo popolnoma neresnične trditve o gospodarstvu deželnega odbora. Navedel je iz govorov dr. Tavčarja več prav kričeih slučajev. Deželni glavar pl. Šuklje odgovori, da če bi kak deželni uradnik kaj takega zagrešil, bi že znal proti njemu postopati, a deželnega odbornika more samo naprositi, da naj se tudi v politični agitaciji drži resnice. Deželni glavar priznava, da je vprašanje dr. Lampetovo popolnoma utemeljeno in da si gentleman ne more dovoliti takega nastopa, kakor ga graja interpellant. Zlasti zavrača deželni glavar trditve dr. Tavčarjevo, da bi se morale deželne doklade zvišati na 90%. Za to ni prav nobene potrebe; ako se izpolnijo intencije deželnega odbora, se bo moglo izhajati sploh brez zvišanja deželnih naklad. Sicer je pa dr. Tavčarju dana priložnost, da se o neistinitosti svojih trditev prepriča in deželni glavar ga naprosi, naj svoje napačne trditve primernim potom popravi. Dr. Tavčar se izgovarja, da poročila v listih o njegovih govorih ne odgovarjajo resnici, da je pa dolžan kot ljubljanski poslanec brniti interese Ljubljane. Dr. Lampe odvrne, da popolnoma priznava upravičenost tudi najostreje stvarne kritike, a to mora zahtevati, da se ne razširjajo izmišljene neresnice. To se je zabeležilo v zapisnik.

Za kranjske vodovode in ceste. V deželnem odboru je poročal danes deželni glavar pl. Šuklje o svoji intervenciji v poljedelskem ministrstvu glede nesrečnega odloka, s katerim se je odrekla podpora kranjskim vodovodom. Izvedel je, da se je to zgodilo le pomotoma vsled neprevidnosti nekega podtajnika ob nenavzočnosti odločilnih uradnikov. Deželni odbor je sklenil danes obširno spomenico na ministrskega predsednika, v kateri zahteva od države še mnogo izdatnejšo podporo, ne le za vodovode, ampak tudi za ceste. Deželni odbor pozivlja ministrskega predsednika, da se sestavi komisija, obstoječa iz zastopnikov ministrstva za poljedelstvo, za javna dela, za vojno, za trgovino in za finance ter iz zastopnikov deželnega odbora pl. Šuklje in dr. Lampeta, ki naj izdela načrt za obširno državno akcijo za kranjske ceste in vodovode.

Trasna revizija za belokranjsko železnico se bo, kot izvemo iz zanesljivega vira, vršila še letos, da se prihodnje leto gotovo prične z zgradbo.

Muzejskim asistentom v provizorični lastnosti je imenoval dež. odbor dr. Gv. Sajovica, profesorja II. drž. gimnazije.

Ustanovo za eksportne akademike je podelil dež. odbor eksportnemu akademiku Avseneku.

Iz deželnega odbora. Deželni odbornik dr. Lampe gre za tri tedne na dopust zaradi informativnega potovanja. V uradnih stvareh se naj ta čas oglašajo stranke pri gospodu komisarju Škarji.

K naši narodno-obrambni enketi. Na naši narodno-obrambni enketo je bil sprejet predlog g. dr. Janka Brejca, naj se referat o našem narodno-obrambnem delu, o njegovem načinu in o sredstvih, katerega je podal referent narodno-obrambnega odseka ljubljanske S. K. S. Z., Ivan Štefe, natisne in razpošlje onim zaupnikom, ki se za to delo zanimajo. Referat bo te dni razposlan. Prosimo vse one, ki referat dobe in ki imajo morda še kaj predlogov o eventualnih novih sredstvih in o načinu dela, da to takoj javijo uredništvu »Slovenca«. Storili bomo vse, da se to delo krepko in živahno začne!

Za narodno obrambo. Nemški kapital vedno huje deluje na uničenje slovenskega življa ob meji. Vsak dan slišimo nove napade, ki se gode v naših obmejnih krajih. Ne moremo tega mirno gledati, srce nas boli pri pogledu na vedno bolj izginjajoče slovenske hribe in doline v nemškem morju. Z vso odločnostjo se moramo vreči v boj. Žrtev, velikih žrtev zahteva ta boj, in kako jih naj naši obmejni delavci sami zmagajo. Zato se spominjamo pri vsaki priliki obmejnih Slovencev z doneski. Posebno udom Mohorjeve družbe polagamo na srce: Spominjajte se meje!

Tržaško cvetje. Krogi »Edinosti« so se nekoliko streznili, ko so uvideli, kakšnega kozla je njihovo glasilo ustrelilo s Ferrerjem. Dočim glasilo kot tako še vedno nori, je okoličanski poslanec dr. Wilfan v sinočnji seji tržaškega mestnega sveta glasoval zoper predlog svetnika Cerniutza, naj se imenuje ulica Sv. Nikolaja odslej ulica Francisco Ferrer. Utemeljeval je to s tem, da se slovenski okoliški poslanci ne identifikujejo s Ferrerovimi nazori. Hitra izprememba, kaj? »Edinost« je dva tedna kar norela žalosti in navdušenja za velebarabo Ferrera in se zdaj je popolnoma ni zapustila njena marnja, da je Ferrer bil prosvetljen mož, ko-

jega nazori pomenjajo »luč« in »prosveto«! Ali je »Edinost« zdaj, ko sta se celo »Vorwärts« in »Temps« izrekla zoper Ferrera, uvidela, kakšnega razbojnika je častila, ali pa je dr. Wilfan uvidel, da njegovi volivci nikakor niso zadovoljni, da se »Edinost« zavzema za anarhiste in podobno sodrgo? Ne motimo se, če mislimo, da je slednje prav. Drugo vprašanje je seveda, ako bo »Edinost« mogoče njene norosti trajno in popolnoma ozdraviti.

Gabršček snubi Lahe! Tržaški »Piccolo« objavlja pismo, ki ga je pisal general pobite liberalne vojske na Goriškem, veliki botogar Gabršček, vsem liberalnim laškim volivcem veleposestniške kurije. V tem pismu roti Lahe, naj ne glasujejo za klerikalne kandidate, da ne bo še veleposestvo padlo v »klerikalne« roke in bo vsa Goriška »črna«. V pismu opozarja Lahe, da je knezoškof hudo »klerikalen« in da je profesorja teologije na goriškem semenišču, dr. Tarlao, odstavlil, ker je volil v Gračeju liberalce. Gabršček roti liberalne Lahe, naj, ako že nočejo voliti liberalne slovenske veleposestniške kandidate, se volitev vzdrže. — Velikemu botogaru pa se njegova fehtarija pri Lahih ni posrečila, ker ga ti po »Piccolu« opozarjajo, da bodo volili, kakor bodo sami hoteli.

Za polkovnika pri domobranskem polku št. 2 je imenovan naš rojak gospod Franc Bezeljak.

Kako naročajo »Slovenca«? Somišljenik nam piše: Dolgo časa sem že naročnik »Slovenca« in mnogo tudi delam na to, da se razširi. Že pred leti, ko še nisem bil naročnik, sem ga rad prebiral, in sčasoma sem se tako navadil, da sem ga moral brati. Toda naročnina se mi je zdela previsoka za celo leto 22 K 40 vin., ali po pošti prejemam 26 K. No, sčasoma mi je šlo tudi to v glavo. Če sem hotel brati »Slovenca«, sem moral iti v gostilno, letati k svojemu prijatelju itd. Začel sem premišľevati: če ne grem v gostilno, prihranim nekoliko desetice, s temi desetnicami si lahko kupim »Slovenca« že za več dni. Posamezna številka »Slovenca« stane 10 vinarjev, v gostilni pa zapravim desetkrat 10 vinarjev. Torej se naročim in ga berem doma. Dopolne sem kadil po dve smodki, kar mi je pa pravzaprav škodovalo. Čemu naj kadim dopolne, ko mi nič ne koristi? Torej ne bom kadil, a si bom zato naročil »Slovenca«. Sedaj sem pa vzel papir in sem začel računati: vsak drugi dan pustim gostilno, prihranim recimo 40 vinarjev, na leto 73 kron; dopolne ne kadim več, to je 14 vinarjev, na leto pa 51 K 4 v. Prihranim torej skupno celo 124 K 4 vin. Ta račun me je presenetil! Takoj drugi dan sem šel, pa se naročil na »Slovenca«.

Od državne železnice. Cesar je imenoval vladnega svetnika in podravnatelja pri ravnanstvu državnih železnic v Trstu za ravnatelja in dvornega svetnika istotam. Zlati zaslužni križec s krono je podeljen Karlu Neudeck, strojnemu nadkomisarju in načelniku kurilnice v Gorici, Rudolfu Hrabal, nadoficijalu in podnačelniku pri obratnem vodstvu v Spljetu. — Imenovanj so: Kurschel Jurij, stavbni nadkomisar v Gorici za načelnika c. kr. sekcije II. za vzdrževanje železnice v Ljubljani, pl. Van Crasbeck Oskar, stavbni nadkomisar v St. Vidu ob Glini za podnačelnika pri kurilnici v Gorici, Hess Edvin, strojni komisar v Hütteldorfu-Hockingen, za načelnika kurilniške ekspoziture v Divači.

Nov odvetnik v Trstu. Te dni je bil vpisan v imenik odvetnikov v Trstu gospod dr. Feliks Kovačič. Novi odvetnik odpre pisarno s 1. novembrom.

Kranjska industrijska družba izkazuje za leto 1908/09. 1.231.734 K prebitka, dividende znašajo 80 kron.

Smrt siromaka. Mrtvega občinskega reveža, pristojnega v Bohinjsko Srednjo Vas, starega 78 let, je dne 24. t. m. našel Matija Beznik iz Gorjuš. Revež je šel že 28. septembra z doma, baje nabirat drva za zimo. Zašel je med podrte smreke v gozdu; skoro gotovo je vsled pomanjkanja toliko oslabil, da je lakote umrl. Pokopan je bil 26. t. m. na Koprivniku. — Siromak je bil tudi na jedno oko slep. Opetovano je prosil pri županstvu podpore; bil je je tudi potreben in vreden.

Otroci zažgali. Pretekli torek (26. t. m.) je bitje plat zvona ob poldnevno spravilo vso vas Besnico na noge. Velik ogenj je nastal na Trati v Spodnji Besnici, ki je v par urah upepelil trem kajžarjem vse imetje, tako da razven otrok in žigine niso rešili ničesar. Najhuje je seveda za cerkvenika, ki je pri tej nesreči kot mizar izgubil vse svoje orodje, ki mnogo stane. Ta nesreča je tem občutnejša za vse prizadete, ker so jim zgoreli vsi spravljivi pridelki za zimo. Zažgali so otroci, kakor se govori, ko so prižgane žvepljenke metalni skozi okno na skladovalnico drv, kjer je bil tudi lan izpostavljen.

Novo brzokrižarko »Admiral Spann« so danes v Pulju spustili v more.

Vinska trgatev v krškem okraju bo tudi letos prav dobro izpadla, zlasti v krajih, koder se vinogradniki s trgatvijo

niso prenačili, marveč čakali boljšega vremena. Vsled nagajivega deževja v prvi polovici tega meseca se je trgatve v tem okraju zavlekla za dobra dva tedna. V drugi polovici je pa nastopilo trajno krasno vreme in s tem je grozdje mnogo pridobilo na sladkobi in trgatve se je bolj skrbno izvršila. Mošti v drugi polovici tega meseca trganega grozdja so imeli po 15 do 18 odstotkov sladkorja, kar odgovarja 95 do 115 odstotkov alkohola. Nekateri večji posestniki bodo s trgatvijo šele prihodnji teden gotovi. Radi tako pozne trgatve se je moralo tudi priredbo vinskega semnja v Krškem odložiti, a se isti priredi gotovo v drugi polovici novembra, kakor hitro se mošti nekoliko očistijo in dovolj razvijejo. Kupci se pa že oglašajo in se je tudi že nekaj kupčij sklenilo.

Razne nesreče. Janez Kozina, celogruntar v Čirčicah, je bil 24. t. m. ponoči pred Lučkovo gostilno v Kranju o priliki prepira od neznanega napadalca težko telesno poškodovan. — Še ne dve leti stari otrok Vida Blažič, skladiščnega delavca v Ljubljani, je padel na neki štremlj posekane meje, si predrl vrat in se smrtnonevarno ranil. — Matevž Kržmanc, 75 let stari vdovec v Novem Vodmatu, se je med tem, ko je hodil po sobi, spodtaknil in si pri padcu pohabil levo roko.

Žrtev alkohola. France Tomažič, 64 let stari oženjeni posestnik iz Most pri Kamniku, je šel zvečer okoli 7. ure precej pijan iz vasi Suhadole po stezi, ki pelje ob potoku Pšata proti domu. Ker je bilo precej temno, je zgrešil pot, se spodtaknil in padel v precej narasli potok ter utonil.

Kam roka pravice sega. Franc Novak 21 let stari delavec v Ljubljani, je lepakarju Francetu Parkeljnu, pri katerem je služil, poneveril od pevskega društva »Slavec« plačanih 3 K 20 vin., od Ane Regalijeve nad 6 K in od deželnega odbora kranjskega 41 K 40 vin., vrhu tega je pa še gospodarju izmaknil 30 K vredno obleko. Misli si je, da mu na Bavarskem nihče nič ne more, a zmotil se je, kajti v Monakovem so ga prijeli in izročili ljubljanskemu deželnemu sodišču, katero ga je na šest mesecev težke ječe obsodilo.

Seznami tvrdk najpomembnejših trgovskih mest v srednji in južni Ameriki, Mehiki, zahodni Indiji in Avstraliji so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom zaupno na vpogled.

V ječi se je obesil v nedeljo, 17. t. m. v Šibeniku Ivič Filip iz Drinovca, občin Drniške, ki je bil zaprt vsled sodelovanja pri zločinstvu umora 4. marca t. l. v Kadini. Obesil se je nekoliko dni pred porotno razpravo. Bil je na glasu kot zločinec, ki je odsedel v koprski ječi že več let. Prepeljali so njegovo truplo v rojstni kraj.

Našli so se. V Blažičih nad Reko so se trije pretepači več časa iskali eden drugega, da bi se pograbili. Minuli ponedeljek so se pa našli pred neko gostilno in se tako pograbili, da so enega med seboj, Mate Blažiča, tako z noži in kamenjem nasekali, da je drugi dan umrl v reški bolnišnici; ostala dva je pa orožništvo odgnalo v zapor.

Agenti banke »Slavije« agitirajo med ljudstvom v Istri z »oberagentom« Hribarjem, češ, da je »največji slovenski mož«, slovenski »bog«, kar reče Hribar, to kakor en mož pritrdi cel slovenski narod, ki časti Hribarja, kakor še nikoli nobenega svojega sina! Če bi Istrani vedeli resnico! —

Prvo predstavo smo imeli pretečeno nedeljo na Blokah. Dekleta Marijine družbe so priredile igro »sv. Neža«, ki se je vsestransko dobro posrečila. Diletančinje so se znale vglobiti v svoje vloge; krasni so bili kostumi. Udeležba je bila naravnost ogromna. Prostrani Modicev magacin je bil skoraj premajhen. Lahko rečemo, da je prišlo do pet sto ljudi. Pavze so spopolnile deklamacije. Vso prireditev je nekako povzdignilo še ljubko petje vrle Dekliške zveze iz Loškega potoka pod vodstvom njihovega gosp. kaplana. Veselo se je razhajalo ljudstvo, želeč, da bi se kmalu kaj podobnega priredilo. Upamo, da se bo!

Sodni paznik — tat. Iz Zagreba se poroča: Še nedavno so pisali hrvaški listi o neredu in surovostih, ki se dogajajo v zagrebških sodnih ječah. Tako je jetnika Jovoviča nek paznik tako pretepel, da so ga morali oddati v bolnico. Kaki so zagrebški sodni pazniki, nam kaže zopet nov slučaj: Paznika Tenšeka so zaprli vsled tatvine. Poslan je bil z nekim kaznjencem, Metzgerom, v stanovanje predsednika Tarabochije, da izvrši nek posel. No, mesto tega sta stražnik in kaznjenc izvršila tatvino. Ukradla sta Tarabochiji obleko, ki sta si jo bratsko razdelila. Kaznjenc je dobil hlače, a paznik suknjič in telovnik. Tatvino so opazili in našli pri obeh ukradene stvari. Oba sta sedaj v preiskavi. Kljub temu je to značilno za zagrebško sodišče.

Pasjo kontumacijo je okrajno glavarstvo v Kočevju razveljavilo po vseh občinah tega okraja razen Sodražice.

Ljubljanske novice.

ODRETI SE NE DAMO!

V oštariji pri Rastoharju je dr. Tavčar proglasil: »In vselej, kadar bomo prišli skupaj, bomo peli našo himno: »Odreti se ne damo!« To himno bodo peli pri vsakem shodu, otroci v šolah se je bodo morali naučiti in kadar bo šla godba mimo rotovža, jo bo morala igrati. Mi smo v srečnem položaju, da lahko že priobčimo besedilo te himne, tudi na note je že postavljena. Glasji se pa tako:

Na Gradu počil je kanon
in boben poje: Rom, pom, pom!
Napojil je krvavi dan,
Ljubljančan, zdaj ne bod' zaspan:
Odreti se ne damo!

Oj kmečka vojska prišla je,
da nas na gavge spravi vse,
pa preden nas pobesijo,
zavpijmo še enkrat glasno:
Odreti se ne damo!

Hribar podira rotovž že,
da kmet nam vanj ne vsede se.
Poljane, Udmat, Kurja vas,
kričite vendar vsi na glas:
Odreti se ne damo!

Iz mesta že vsi frakarji
se peljejo s fiakarji,
naprej pa Tavčar korača
in Bolčev Pepe godrnja:
Odreti se ne damo!

Oj, bratec, brž en glažek še,
ker se mudi, lžanc že gre,
na tvoje slabo zdravje
izpijem ga po kravje:
Odreti se ne damo!

Poje se pa ta lepa pesem v narodnem duhu tako-le:

Z občutkom, a ne prepočasí.

Na Gra-du po-čil je ka-

non, in bo-ben po-je rom-pom-

pom na-po-čil je kr-va-vi dan, Ljub-

ljan-čan zdaj ne bod' za-span: O-

dre-ti se ne da - mo!

Ij Novi rotovž ali slepi občinski očetje in slepo »Narodovo« uredništvo. Sedaj, ko se po »Slovenčevih« zaslugi vsa Ljubljana dviguje proti temu, da bi se podri starí rotovž, kakor je bilo črno na belem zabeleženo v od župana projektovanih in od občinskega sveta sprejetih novih posojilih, včerašnji »Narod« piše: »Vseh teh razprav bi seveda potreba ne bilo, ko bi bil »Slovenec« iz županovega tiskanega poročila priobčil ta-le odstavek: O tem, v kakšnem slogu naj bi se nova mestna hiša postavila, meni ne kaže govoriti, ker bode to stvar projektanta; vendar pa moram reči, da bi meni slog, v katerem je sezidana sedanja mestna hiša, jako ugajal, ker je to nekaj zgodovinski slog ljubljanski.« — Čudni ljudje! V županovem predlogu je vendar bilo, da se hiši št. 1, 2 in 27 na Mestnem trgu **podero** in naj se na to mesto postavi **novi mestni hiši**. In št. 1 je stari rotovž, kar menda vsi občinski očetje niso vedeli ter so županu kimali. Čemu namesto starega rotovža postavljati novo poslopje v slogu starega rotovža? In to je župan hotel! Kje ostanejo potem zgodovinske vrednosti? Ne — stari rotovž naj stoji! Poleg njega ali pa drugod naj stoji nova magistratna poslopja!

Ij »Slov. Narodu« v pojasnilo. Odlični somišljenik — strokovnjak nam piše: »Slovenec« se je zavzemal za staro mestno hišo in zahteval, da se ta ohrani, ne le zaradi »sloga«, temveč kot zgodovinski objekt. Vandalizem ne obstoja v tem, da se nova hiša gradi eventualno v novem slogu, temveč v tem, da se sploh misli na to, da se podre velevažni in še trdni kulturnozgodovinski spomenik. Notica v »Slov. Narodu« z dne 29. oktobra pa ravno dokazuje, da naši mestni očetje res mislijo na to, da se sedanja mestna hiša podre, samo to jim ni še jasno, v katerem slogu bi novo postavili. To mora vsak normalno in logično misleči človek izvajati iz navedene beležke. To pa nikakor ne soglašajo z izjavo g. občinskega svetnika Milohnoje v našem listu, poročevalca v tej zadevi, ki trdi, da se še ni nič skle-

palo in da bo stvar treba še natančno premisliti. Mi in z nami pretežna večina ljubljanskega prebivalstva smo tudi poročevalčevega naziranja, tudi zoper g. župana Hribarja. To pa naj še naglasimo, da se »Slov. Narod« zelo moti, trdeč, da smo zavzeli napram temu projektu odklonljivo stališče samo zato, ker je demoliranje sedanega rotovža predlagal g. župan Hribar. Tako osebni nismo bili nikdar. Mi bi to odklanjali tudi tedaj, ako bi dr. Šusteršič kaj takega zahteval; seve, da nas ta mož s svojo vsestransko omiko nikdar ne bo spravil v to zadrego.

Ij K stavbi novega rotovža. Prejeli smo: Slavno uredništvo! Dovolite meni kot trgovcu besedo v zadevi novega rotovža. Stari rotovž naj seveda ostane, že iz umetniških razlogov, v tem smo vsi edini! Gre se torej, kam z novim rotovžem, ki je brez dvoma potreben! Opozorjam na to, da so vse manufakturne trgovine v Ljubljani v bližini sedanega rotovža na Glavnem trgu, v Stritarjevih ulicah, v Lingarjevih ulicah in tudi Felix Urbanc je v podaljšanih Stritarjevih ulicah. Premestitev novega rotovža bi torej imela za posledico občutno oškodovanje sedaj cvetoče manufakturne trgovine. Kaj bi se zgodilo? Nekateri trgovci bi otvorili v bližini novega rotovža svoje filijalke — ti bi bili srečnejši! Imeli bi sicer dvojne stroške za režijo, pa vendar približno iste dohodke kot sedaj! Tisti, ki bi ne mogli otvoriti filijalk, bili bi pa reducirani na polovico svojih dohodkov. Razen tega bi se odprla na stečaj vrata novi židovski konkurenci, ki bi se potrudila dobiti najlepše lokale poleg novega rotovža, in bi jih najbrže s svojo lakostjo tudi res dobila! S tem bi bilo staro dobro ime ljubljanskega trga ubito, ker bi prišla nesolidna konkurenca v deželo! Z ozirom na to bi bilo najumestnejše, da bi se postavil novi rotovž poleg sedanega, na mestu starih mestnih hiš poleg sedanega rotovža, in ta nova stavba naj bi se spravila v sklad s starim rotovžem, ali pa na mestu nekdanjega knežjega dvorca, kjer ni daleč naokrog nobenih prodajalniških lokalov dobiti! Sicer pa — caveant consules! — Slovenski trgovec.

Ij Mestno gospodarstvo. Kakor se vidi, je za odkladanje raznega kamenja in enake ropotije izbrala rotovžka gospoda najlepši prostor, kjer se steka petero ulic, to je Marijin trg. Dva meseca so tu kopali in zidali podzemeljsko shrambo, kjer so zdaj zvezani električni kablji; nad to shrambo bi se imel postaviti kiosk, skozi katerega bi vodile stopnice do dna shrambe. Mesto kioska, katerega bi zdaj že lahko dobili iz Amerike, postavljena je tam nekaka pasja uta, ob stopnišču francišanske cerkve je pa celo skladišče raznega kamenja. Ali mesto res nima prapravejšega prostora za skladišče take ropotije, vsak tujec se mora zgražati na tem, da se najlepši trg celega mesta s pasjo uto in pa s tako šaro raznega kamenja zabarikadira. — Kdor opazuje tiste prelaze, ki se nahajajo po našem mestu, mora se vprašati, kakšen namen vendar imajo; kajti večina teh kamenitih prelazov je v tako škandaloznem stanju, da bi pešci ob slabem vremenu — in za tak čas so vendar namenjeni — morali imeti tiste znane japonske, z diljicami podložene čevlje, ako hočejo suhih nog priti čez te z blatom in lužami preplavljene prelaze. Kakor čujemo, morajo na rotovžu štediti, kajti ves drobiž jim je že pošel, kjer se je le moglo, so pumpali na vse pretege, izčrpali so vse rezerve, blaginice so prazne. Kakor žejen jelen mrzle vode, tako živo potrebuje mestna občina posojila, da bi s prejetim denarjem mogla zamašiti tiste številne luknje, katere je Hribarjevo razumno gospodarstvo napravilo v kratkem času v mestno blaginico in razne rezerve. Ako bo šlo tako naprej, niti denarja ne bo za odvažanje snega, ki se nam že vsaki dan ponuja in treba bo ga prepustiti solncu in dežju, da ga spravi iz mestnih ulic in trgov. Tu je na mestu, da »Ljubljana protestira«. Najbolj pa k »protestom« kliče škandalozna cestna uprava, ki je zakopala ljubljanske ceste v tako blato, da se ga niti po vaseh toliko ne dobi. Tudi cestna uprava magistratova vsak dan bolj kaže svojo popolno nezmožnost.

Ij Pevci »Ljubljane« se zbero danes v društvenih prostorih točno ob pol 8. uri zvečer. Treba je točnosti in polnoštevilne udeležbe! Odbor.

Ij Pevske skušnje za veliki koncert »Ljubljane« se prično za moški zbor prihodnje sredo, za ženski zbor prihodnji četrtek. Vabimo vse somišljenice pevke in somišljenike pevce, da pomagajo pri izvajanju tega koncerta, ki bo imel veleodličen spored.

Ij Razstava hrvaških umetnikov društva »Medulič« se otvori v sredo, 3. t. m. v Jakopičevem paviljonu. G. Rašica je že gotov z arangementom svojega posebnega oddelka, v katerem je zastopanih 50 slik razne tehnike in genrea. Ostali arangement vodi g. Vidovič.

Ij Konferenca »Sodalitatis in honorem Sst. Cordis Jesu« za dekanijo ljubljanske

okolice bo dne 3. novembra t. l., ob 10. uri dopoldne v knezoškofijski palači.

Ij Novo mašo bo daroval jutri, 31. oktobra, ob 8. uri v cerkvi Presvetega Srca Jezusovega P. Bazilij Borštink. Gospod novomašnik je brat 20. septembra obstreljenega dijaka Borštnika.

Ij Društvena sveta maša, ki se bo darovala za vse člane Šentpeterskega prosvetnega društva, se ne vrši na dan Vseh svetnikov, marveč dne 31. oktobra, v nedeljo, in sicer v cerkvi Sv. Petra. Pri sv. maši bo pel društveni pevski zbor. K tej sv. maši se vsi člani vabijo, da se je polnoštevilno udeležijo!

Ij V sredo zapusti Ljubljano ravnatelj c. kr. ljubljanske tvornice g. Hlavaček, ki je pozvan h glavni direkciji tobačne režije. Ravnatelj Hlavaček si je pridobil v kratkem času svojega poslovanja v Ljubljani splošne simpatije. Rado ga ima tudi delavstvo, bil je odločen načelnik, odkrit, ki je imel srce na jeziku in se ni sramoval občeati z delavstvom. Upamo, da tudi na novem namenjenem mu visokem mestu ohrani Ljubljano in ljubljansko tobačno delavstvo v najboljšem spominu. Bog ga živi!

Ij 75-letnica ljubljanske tvrdeke. Tvrdeka I. C. Mayer praznuje te dni svojo 75-letnico, kar je pač redek jubilej. Leta 1834. e ustanovil Jakob C. Mayer majhno manufakturno trgovino za nadrobno prodajo. Že pet let kasneje je pridružil svoji trgovini oddelek za en gros prodajo, leta 1854. pa menjalnico. Leta 1858. je vstopil v tvrdeko sedanji starejšinski načelnik Emerich C. Mayer, ki je po očetovi smrti leta 1877. prevzel tvrdeko v svoje lastne roke. Pod njegovim spretnim vodstvom se je tvrdeka vedno bolj razvijala in razširjala svoj delokrog ter obstoji sedaj iz samostojne banke in veletrgovine z en gros prodajo in dvema nadrobnima trgovinama. Od leta 1877. je številni tvrdkih nastavljenec poskočilo od 9 na 49, ki so skoro sami domačini. Tvrdeka ima svoje trgovske zveze razpredene po vsem našem jugu ter zalaga z blagom v velikem delu Kranjsko, južno Štajersko, Koroško, Istro, Dalmacijo in Hrvaško. Leta 1898. je pristopil Mayerjevi tvrdeki kot javen družabnik Anton Szalay, leta 1902. pa Emerich Mayer ml.

Ij Prestavljena sta iz Ljubljane v Galicijo domobranska poročnika gg. Možina in Prasek, prvi v Stry, drugi v Stanislav. To je menda zaključek ostre preiskave, ki se je uprizorila proti njima samo zato, ker sta na tukajšnjem kolo-dvoru pred letom dni bila navzoča, ko je neka družba pela »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina« in se nista mogla takoj umakniti. V Zagrebu smo bili navzoči, ko je odlični poveljnik Grba pri sviranju »Liepe naše domovine« vstal in ploskal, nekoliko manj odlični ljubljanski domobranski poveljnik pa je menda drugega mnenja. Radovedni smo sedaj, kako se bo merilo lovskemu poročniku Aschmannu, ki je nedavno provociral Slovence in Hrvate, opetovano zahteval in ploskal Rakoczyjevi himni. Prestavljen je v Galicijo tudi dovoimenovani poročnik gospod Ravnikar. Zadnje leto je bilo prestavljenih iz Ljubljane v Galicijo sedem domobranskih častnikov, na njihovo mesto so pa prišli nemški častniki, izmed katerih nekateri besedice ne znajo slovenski. Ali je to v korist dobri vojaški vzgoji?

Ij Potresi na Kranjskem. Ljubljanska potresna opazovalnica bilježi že od 22. oktobra skoro vsak dan bližnje potrese, katerih središče je oddaljeno 50 do 80 kilometrov. Zanimivo bi bilo natančneje določiti izvore teh potresov.

Ij Ljubljanski prostovoljno gasilno društvo in reševalno društvo bo prisostvovalo dne 1. novembra, zjutraj ob 8. uri v stolni cerkvi sv. maši za bivše umrle člane.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes, v soboto, se poje drugič d'Albertova opera »Nižina«; jutri, v nedeljo, popoldne se ob znižanih cenah igra »Mlinar in njegova hči«, zvečer pa šestič opera »Dolarska princesa«. Ki se potem za več časa odstavi z repertoarja.

Ij Prestavljen je g. Matko Miklič, definitivni asistent Južne železnice iz Trsta v Ljubljano.

Ij Slaščičarno je prenesel g. Bogoslav Kalaš iz Sodnijske ulice 1 na Franca Jožea cesto zraven Elektro-radiografa Ideal.

Ij Skrajna netaktnost ljubljanske gostilničarske zadruga. Ljubljanska gostilničarska zadruga prireja neki kurz za serviranje. Za take kurze se zadruga obrača vedno na naše poslance, naj izposlujejo kake podpore, in obrača se tudi na deželni odbor. Že prvega naznanila o tem kurzu pa naš list ni dobil in smo šele pozneje izsili, da nam je tajnik zadruga moral poslati tako naznanilo. Sedaj so zopet o tem kurzu neke novice, da se kurz vrši od 3. do 13. novembra. Tudi te novice nismo dobili. Ali hoče tajnik zadruga, neki Pintar, ki je znan po svojih kamniških uspehih, napravljati s takimi kurzi s pomočjo raznih podpor, liberalno poli-

tiko? Ta bi bila lepa, da bi se pri takih priredbah šopirilo liberalno strankarstvo in liberalna osabnost! Opozorjamo s tem naše gg. poslance in deželni odbor, da se ozirajo pri podeljevanju podpor tudi na to, kako je stvar, za katero se prosi podnoro, v svojih objavah nestrankarska. Pintarju naj se zadruga zahvali, ako bomo odslej z njo postopali tako, kot ji je to Pintar preskrbel.

Ij Diplomato k zlati medalji je dobil od »Splošne razstave za kuharstvo in zdravstvo« v Teplitz-Schöna g. Ivan Moré za njegovo sodavico.

Nove cerkvene klopi. V tukajšnji frančiškanski župni cerkvi so postavili zadnje dni prav lične, mojstrsko izdelane nove klopi. Rezbarska dela so izvršena z umetniškim zanosom. Klopi imajo veliko vrednost in služijo v poseben okras lepi frančiškanski cerkvi.

Ij Aretovan je bil 21-letni delavec Alojzij Lah rodom iz Čadrama, pristojen v Oplotnico pri Celju, ker je na sumu, da je na Poljanski cesti pokradel nekaj obleke. Ko so ga natančneje pregledali, so prišli na to, da ga tudi preganja v policijski tiralnici celjsko okrožno sodišče, kjer ima prestati štiri mesece zapora zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

Telefenska in brzajavna poročila.

VLADNA KRIZA.

Demisija čeških ministrov. — Bienenrth gre. — Negotovost.

Dunaj, 30. oktobra. Danes popoldne ob 5. uri se vrši ministrski svet, v katerem se bo obravnavalo in sklepalo o pomembnejših predlogih takozvanih nemških kronovin. Češka ministra Začek in Braf bosta zoper sankcijo teh postav vložila protest in ga utemeljila ter svoj izjavi pustila protokolariti. Ko bo ministrski svet sklenil, da te postavbe predloži cesarju v sankcijo, bosta češka ministra predložila ministrskemu predsedniku Bienenrthu svoji demisiji. V nedeljo bo potem cesar sprejel v avdienci barona Bienenrtha, ki mu bo poročal o demisiji čeških ministrov in sploh o celotnem političkem in parlamentarnem položaju. Splošno se sodi, da si bo cesar demisijo pridržal in je ne bo takoj sprejel. V političkih krogih se smatra popolnoma za izključeno, da bi Bienenrth se zopet v parlamentu mogel pokazati. O tem, kdo mu sedi in sestavi novo vladu, ni prav nič znanega.

KDAJ SE ZOPET SNIDE DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 30. oktobra. Ni gotovo, da se snide državni zbor že 9. novembra. Splošno se širi med poslanci po vladnih strankah širjena govornica, da bo državni zbor sklican šele 22. novembra, a tudi, da ga sploh ne skličejo, marveč, da zavlada § 14. O Bienenrthu splošno sodijo, da odstopi. Ministrski predsednik je bil včeraj navidezno jako dobre volje. Smejal se je in pripovedoval, da ne vé, kako bi rinil državno ladjo naprej.

BILINSKI IŠČE HRIBARJA ZAMAN.

Dunaj, 30. oktobra. Včeraj se je zgodilo na kuloarjih zbornice nekaj, kar je vzbudilo splošen smeh v zbornici. Po kuloarju je nepričakovano dolgo hodil finančni minister Bilinski in nekoga iskal, a ga ni našel. Poslanci so se radovedno povpraševali, katerega kolega da išče finančna ekscelenca. Ker so poslanci zelo prebrisani, so tudi uganili in eden je glasno vzkliznil: »Ekscelenca Bilinski išče ljubljanskega župana Hribarja, ki ga cel teden ni bilo na Dunaju, dasi zboruje državni zbor.« Porednež je še dostavil: »Hribarja zato ni na Dunaj, ker je na Bilinskega nevoljen, ki ga je, kakor je dokazal »Slovenec«, pri obrtni šoli tako diplomatsko speljal na led.«

VOLITVE V GORIŠKEM VELEPOSESTVU IN TRGOVSKI ZBORNICI.

Gorica, 30. oktobra. Danes je volivna komisija, sestojeca iz samih liberalcev, proglasila rezultat volitev iz veleposestva. Komisija je, da je mogla spraviti na vrh liberalno listo, razveljavila več naših pooblastil. Glasov je bilo oddanih po štetju komisije 111, v resnici pa 110. Od teh so dobili: Klančič 59, Franko 58, Rutar 59, naši Volko 51, Zuchiat 51, Grča 52, 1 glas je bila za Pavletiča. Večina deželnega zbora bo volitev iz veleposestniške kurije najbrže razveljavila.

Gorica, 30. oktobra. Trgovska zbornica je kot svoja zastopnika za deželni zbor izvolila dr. Petarina in Josipa Venuti.

REVOLUCIJA NA GRŠKEM.

Razpor med častniki. — Kretske vprašanje. — Uporni mornariški častniki.

A t e n e, 30. oktobra. Znano je, kako so častniki prisilili kraljeve prince, da so izstopili iz vojske. Sedaj se brzajavno poroča, da je nastal med častniki razpor in je izbruhnila revolucija. Med častniki ste dve struji. Pristaši polkovnika Zorbasa so za miren preobrat na Grškem. Pristaši majorja Symbrakalisa pa odločno zahte-

vajo, da se odstavi sedanja vlada in odkličejo dosedanj poslaništvo na evropskih dvorih. Zahtevajo tudi, da se uvede diktatura in se zapro poslanci in konservativne osebe, ki jim niso všeč. Tej struji tudi ni po volji sedanja dinastija, ki jo hočejo nasprotno s Zorbasovimi pristaši pregnati s prestola. Boj med višjimi in nižjimi častniki v grški vojski je pridobil Symbrakalisu mnogo pristašev. Bati se je zelo resnih dogodkov. K vsem tem težavam se je pridružilo tudi vprašanje zaradi Krete. Javno se govori, da so dnevi grške dinastije šteti, če se ne bo kretske vprašanje kinalu rešilo z zmago Grške. — Včerašnje brzajavke iz Aten poročajo, da je grozil mornariški častnik Tybalaos z nekaterimi podčastniki, da se bo polastil arzenala. Vojaška liga je izdala sledečo izjavo: »Mornariški kapitan Tybalaos, član lige, je prelomil skupno prisego ter je zahteval, naj liga doseže, da bo vlada predložila v zbornici zakon glede spremembe mornariške uprave. Ne da bi čakal, da bi mornariški minister predložil zbornici načrt, je Tybaldos kategorično izjavil, da hoče biti sam imenovan za mornariškega ministra, in na ta način uspešno in energično delal za povzdigo mornarice. Dostavil je, da bo napadel brodovje s torpednimi čolni, ki so pod njegovim poveljstvom, ako se ne ugodijo njegovi zahtevi v 24 urah. Postal bo na ta način gospodar položaja ter izvedel svojo voljo. Liga je mnenja, da je Tybaldos stavil svoje zahteve pod vplivom ljudi, ki so zelo tuji zadevam v vojski in ki hočejo uporabiti Tybaldos samo kot orožje, s tem, da grozi. Uporni častnik je skušal z grožnjami in obljubami zapeljati mornariške častnike. Liga je soglasno sklenila, da Tybaldos ne pripozna upravičenosti njegovih zahtev, izključuje ga iz imenika svojih članov ter stavlja vsled veleizdaje pred vojno sodišče.« — Tybaldos je šel in zasedel arzenal v Salamisu z enim torpednim čolnom in 300 mornarji. Brodovju, ki je bilo usidrano v bližnji luki, ni staval nobenih pogojev.

Danes se poroča iz Aten: Tybaldos se je polastil mnogo torpednih čolnov. Torpedne čolne upornikov bombardirajo zveste vojne ladje in vojaki. **Uporniki odgovarjajo z ognjem.** Eden torpednih čolnov se je potopil. Arzenal je zopet v rokah vlade. Upa se, da se bodo uporniki udali. Mesto Atene je mirno. Vlada je v dogovoru z nekaterimi vojaškimi faktorji odredila, da se z vojakmi zasede proga Phaleron-Elensis. Poklicane so tudi vojaške čete iz province v Atene, da bodo zadušile upor. Med uporniki je devet častnikov. Moštvo velikih ladij je ostalo zvesto. — Tako se vrši velik preobrat na Grškem, ki bo bržkone pripeljal državo do splošne revolucije.

Atene, 30. oktobra. Boj med upornimi torpedovkami in vladi zvestimi bojnimi ladjami je trajal 20 minut. Na strani vladnih čet sta dva ranjenca, kolike so izgube pri upornikih, ni znano. Vladno brodovje križari po Pireji. Vkljub vesti, da je arzenal v rokah vladnih čet in da so se torpedovke udale, vlada velikansko razburjenje in strah, ker se govori, da hočejo uporniki napasti Kreto. V parlamentu je, ko je ministrski predsednik naznanil, da bo kar najodločnejše nastopil, nastal strahovit vihar. Kralj je vladu poklical predse in jo ostro posvaril, ker ni pravočasno storila primernih korakov. Vsa dežela je v plamenu.

KOŽNE BOLEZNI

ki jih ni lahko ozdraviti, kakor izpuščaji in otekline, so mnogokrat posledice slabe bojestne krvi.

SCOTT-OVA EMULZIJA

je najboljšo sredstvo za pomnoženje in ojačenje krvi ter premaguje tozadnih bolečin.

Učinkujoče sestavine, ki so spojene po neprekosnem SCOTT-ovem ravnanju v lahko prebavno emulzijo, so pridobile SCOTT-OVI EMULZIJ na daleč in široko sloves vzor-emulzije in se ista povsod smatra za najboljšo sredstvo proti tem boleznim. 2615

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah.

Mirna stranka, brez otrok, išče za takoj ali 1. december 3045 2-1

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopalne sobe in pritliklin. Ponudbe na: »E.R.« upravništvo, »Slovenca.«

Meblovana soba

s hrano ali brez hrane se odda s 1. decembrom. Natančneje: Sodna ulica 12, I. nadstropje, levo. 3044 2-1

Mednarodni portretni zavod na Dunaju VII/97, Stiftgasse 15, postaja od dne do dne bolj priljubljen. V svojem današnjem oglasu nudi trdka zopet take pogoje, ki jih mora vsakdo uporabiti. Neštevila zahvalna pisma so najboljši dokaz za zmožnost in poštenost trdke.

Opozorjamo na oglas kurilnih peči, ognjišč, štedilnikov in strojnih štedilnikov izborne kakovosti od dvornega mašinista Rudolfa Geburtha, Dunaj VII., Kaiserstraße 71.

3021 1-1

Pretnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubljeni oče, stari oče, stric in svak, gospod

Matija Arko

nadužitelj v pokoju,

danes, dne 29. oktobra ob 2. uri po noči preidden s sv. zakramenti v 68. letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga nepozabljivega rankega se boče vršil v nedeljo, dne 31. oktobra iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Predraga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Venci se na željo pokojnika hvalno odklanjajo.

Smartno pri Litiji 29. okt. 1909.

Žalajoči ostali.

Med. dr. Josip Stojc

si usoja naznanjati slavnemu občinstvu, da zopet ordinuje in sicer dopoldne od 10¹/₂—12¹/₂ ure in pop. od 4—5 ure.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 22.

3037 3-1

Sode več vrst, velike in majhne, stare - - - in nove - - -

ima na prodaj J. Buggenig, sodarski mojster, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

2957 3-1

Izdelane postelje iz rdečega posteljnega in leta, prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33, 36, 39, 42, 45, 48, 51, 54, 57, 60, 63, 66, 69, 72, 75, 78, 81, 84, 87, 90, 93, 96, 99, 102, 105, 108, 111, 114, 117, 120, 123, 126, 129, 132, 135, 138, 141, 144, 147, 150, 153, 156, 159, 162, 165, 168, 171, 174, 177, 180, 183, 186, 189, 192, 195, 198, 201, 204, 207, 210, 213, 216, 219, 222, 225, 228, 231, 234, 237, 240, 243, 246, 249, 252, 255, 258, 261, 264, 267, 270, 273, 276, 279, 282, 285, 288, 291, 294, 297, 300, 303, 306, 309, 312, 315, 318, 321, 324, 327, 330, 333, 336, 339, 342, 345, 348, 351, 354, 357, 360, 363, 366, 369, 372, 375, 378, 381, 384, 387, 390, 393, 396, 399, 402, 405, 408, 411, 414, 417, 420, 423, 426, 429, 432, 435, 438, 441, 444, 447, 450, 453, 456, 459, 462, 465, 468, 471, 474, 477, 480, 483, 486, 489, 492, 495, 498, 501, 504, 507, 510, 513, 516, 519, 522, 525, 528, 531, 534, 537, 540, 543, 546, 549, 552, 555, 558, 561, 564, 567, 570, 573, 576, 579, 582, 585, 588, 591, 594, 597, 600, 603, 606, 609, 612, 615, 618, 621, 624, 627, 630, 633, 636, 639, 642, 645, 648, 651, 654, 657, 660, 663, 666, 669, 672, 675, 678, 681, 684, 687, 690, 693, 696, 699, 702, 705, 708, 711, 714, 717, 720, 723, 726, 729, 732, 735, 738, 741, 744, 747, 750, 753, 756, 759, 762, 765, 768, 771, 774, 777, 780, 783, 786, 789, 792, 795, 798, 801, 804, 807, 810, 813, 816, 819, 822, 825, 828, 831, 834, 837, 840, 843, 846, 849, 852, 855, 858, 861, 864, 867, 870, 873, 876, 879, 882, 885, 888, 891, 894, 897, 900, 903, 906, 909, 912, 915, 918, 921, 924, 927, 930, 933, 936, 939, 942, 945, 948, 951, 954, 957, 960, 963, 966, 969, 972, 975, 978, 981, 984, 987, 990, 993, 996, 999, 1002, 1005, 1008, 1011, 1014, 1017, 1020, 1023, 1026, 1029, 1032, 1035, 1038, 1041, 1044, 1047, 1050, 1053, 1056, 1059, 1062, 1065, 1068, 1071, 1074, 1077, 1080, 1083, 1086, 1089, 1092, 1095, 1098, 1101, 1104, 1107, 1110, 1113, 1116, 1119, 1122, 1125, 1128, 1131, 1134, 1137, 1140, 1143, 1146, 1149, 1152, 1155, 1158, 1161, 1164, 1167, 1170, 1173, 1176, 1179, 1182, 1185, 1188, 1191, 1194, 1197, 1200, 1203, 1206, 1209, 1212, 1215, 1218, 1221, 1224, 1227, 1230, 1233, 1236, 1239, 1242, 1245, 1248, 1251, 1254, 1257, 1260, 1263, 1266, 1269, 1272, 1275, 1278, 1281, 1284, 1287, 1290, 1293, 1296, 1299, 1302, 1305, 1308, 1311, 1314, 1317, 1320, 1323, 1326, 1329, 1332, 1335, 1338, 1341, 1344, 1347, 1350, 1353, 1356, 1359, 1362, 1365, 1368, 1371, 1374, 1377, 1380, 1383, 1386, 1389, 1392, 1395, 1398, 1401, 1404, 1407, 1410, 1413, 1416, 1419, 1422, 1425, 1428, 1431, 1434, 1437, 1440, 1443, 1446, 1449, 1452, 1455, 1458, 1461, 1464, 1467, 1470, 1473, 1476, 1479, 1482, 1485, 1488, 1491, 1494, 1497, 1500, 1503, 1506, 1509, 1512, 1515, 1518, 1521, 1524, 1527, 1530, 1533, 1536, 1539, 1542, 1545, 1548, 1551, 1554, 1557, 1560, 1563, 1566, 1569, 1572, 1575, 1578, 1581, 1584, 1587, 1590, 1593, 1596, 1599, 1602, 1605, 1608, 1611, 1614, 1617, 1620, 1623, 1626, 1629, 1632, 1635, 1638, 1641, 1644, 1647, 1650, 1653, 1656, 1659, 1662, 1665, 1668, 1671, 1674, 1677, 1680, 1683, 1686, 1689, 1692, 1695, 1698, 1701, 1704, 1707, 1710, 1713, 1716, 1719, 1722, 1725, 1728, 1731, 1734, 1737, 1740, 1743, 1746, 1749, 1752, 1755, 1758, 1761, 1764, 1767, 1770, 1773, 1776, 1779, 1782, 1785, 1788, 1791, 1794, 1797, 1800, 1803, 1806, 1809, 1812, 1815, 1818, 1821, 1824, 1827, 1830, 1833, 1836, 1839, 1842, 1845, 1848, 1851, 1854, 1857, 1860, 1863, 1866, 1869, 1872, 1875, 1878, 1881, 1884, 1887, 1890, 1893, 1896, 1899, 1902, 1905, 1908, 1911, 1914, 1917, 1920, 1923, 1926, 1929, 1932, 1935, 1938, 1941, 1944, 1947, 1950, 1953, 1956, 1959, 1962, 1965, 1968, 1971, 1974, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1992, 1995, 1998, 2001, 2004, 2007, 2010, 2013, 2016, 2019, 2022, 2025, 2028, 2031, 2034, 2037, 2040, 2043, 2046, 2049, 2052, 2055, 2058, 2061, 2064, 2067, 2070, 2073, 2076, 2079, 2082, 2085, 2088, 2091, 2094, 2097, 2100, 2103, 2106, 2109, 2112, 2115, 2118, 2121, 2124, 2127, 2130, 2133, 2136, 2139, 2142, 2145, 2148, 2151, 2154, 2157, 2160, 2163, 2166, 2169, 2172, 2175, 2178, 2181, 2184, 2187, 2190, 2193, 2196, 2199, 2202, 2205, 2208, 2211, 2214, 2217, 2220, 2223, 2226, 2229, 2232, 2235, 2238, 2241, 2244, 2247, 2250, 2253, 2256, 2259, 2262, 2265, 2268, 2271, 2274, 2277, 2280, 2283, 2286, 2289, 2292, 2295, 2298, 2301, 2304, 2307, 2310, 2313, 2316, 2319, 2322, 2325, 2328, 2331, 2334, 2337, 2340, 2343, 2346, 2349, 2352, 2355, 2358, 2361, 2364, 2367, 2370, 2373, 2376, 2379, 2382, 2385, 2388, 2391, 2394, 2397, 2400, 2403, 2406, 2409, 2412, 2415, 2418, 2421, 2424, 2427, 2430, 2433, 2436, 2439, 2442, 2445, 2448, 2451, 2454, 2457, 2460, 2463, 2466, 2469, 2472, 2475, 2478, 2481, 2484, 2487, 2490, 2493, 2496, 2499, 2502, 2505, 2508, 2511, 2514, 2517, 2520, 2523, 2526, 2529, 2532, 2535, 2538, 2541, 2544, 2547, 2550, 2553, 2556, 2559, 2562, 2565, 2568, 2571, 2574, 2577, 2580, 2583, 2586, 2589, 2592, 2595, 2598, 2601, 2604, 2607, 2610, 2613, 2616, 2619, 2622, 2625, 2628, 2631, 2634, 2637, 2640, 2643, 2646, 2649, 2652, 2655, 2658, 2661, 2664, 2667, 2670, 2673, 2676, 2679, 2682, 2685, 2688, 2691, 2694, 2697, 2700, 2703, 2706, 2709, 2712, 2715, 2718, 2721, 2724, 2727, 2730, 2733, 2736, 2739, 2742, 2745, 2748, 2751, 2754, 2757, 2760, 2763, 2766, 2769, 2772, 2775, 2778, 2781, 2784, 2787, 2790, 2793, 2796, 2799, 2802, 2805, 2808, 2811, 2814, 2817, 2820, 2823, 2826, 2829, 2832, 2835, 2838, 2841, 2844, 2847, 2850, 2853, 2856, 2859, 2862, 2865, 2868, 2871, 2874, 2877, 2880, 2883, 2886, 2889, 2892, 2895, 2898, 2901, 2904, 2907, 2910, 2913, 2916, 2919, 2922, 2925, 2928, 2931, 2934, 2937, 2940, 2943, 2946, 2949, 2952, 2955, 2958, 2961, 2964, 2967, 2970, 2973, 2976, 2979, 2982, 2985, 2988, 2991, 2994, 2997, 3000, 3003, 3006, 3009, 3012, 3015, 3018, 3021, 3024, 3027, 3030, 3033, 3036, 3039, 3042, 3045, 3048, 3051, 3054, 3057, 3060, 3063, 3066, 3069, 3072, 3075, 3078, 3081, 3084, 3087, 3090, 3093, 3096, 3099, 3102, 3105, 3108, 3111, 3114, 3117, 3120, 3123, 3126, 3129, 3132, 3135, 3138, 3141, 3144, 3147, 3150, 3153, 3156, 3159, 3162, 3165, 3168, 3171, 3174, 3177, 3180, 3183, 3186, 3189, 3192, 3195, 3198, 3201, 3204, 3207, 3210, 3213, 3216, 3219, 3222, 3225, 3228, 3231, 3234, 3237, 3240, 3243, 3246, 3249, 3252, 3255, 3258, 3261, 3264, 3267, 3270, 3273, 3276, 3279, 3282, 3285, 3288, 3291, 3294, 3297, 3300, 3303, 3306, 3309, 3312, 3315, 3318, 3321, 3324, 3327, 3330, 3333, 3336, 3339, 3342, 3345, 3348, 3351, 3354, 3357, 3360, 3363, 3366, 3369, 3372, 3375, 3378, 3381, 3384, 3387, 3390, 3393, 3396, 3399, 3402, 3405, 3408, 3411, 3414, 3417, 3420, 3423, 3426, 3429, 3432, 3435, 3438, 3441, 3444, 3447, 3450, 3453, 3456, 3459, 3462, 3465, 3468, 3471, 3474, 3477, 3480, 3483, 3486, 3489, 3492, 3495, 3498, 3501, 3504, 3507, 3510, 3513, 3516, 3519, 3522, 3525, 3528, 3531, 3534, 3537, 3540, 3543, 3546, 3549, 3552, 3555, 3558, 3561, 3564, 3567, 3570, 3573, 3576, 3579, 3582, 3585, 3588, 3591, 3594, 3597, 3600, 3603, 3606, 3609, 3612, 3615, 3618, 3621, 3624, 3627, 3630, 3633, 3636, 3639, 3642, 3645, 3648, 3651, 3654, 3657, 3660, 3663, 3666, 3669, 3672, 3675, 3678, 3681, 3684, 3687, 3690, 3693, 3696, 3699, 3702, 3705, 3708, 3711, 3714, 3717, 3720, 3723, 3726, 3729, 3732, 3735, 3738, 3741, 3744, 3747, 3750, 3753, 3756, 3759, 3762, 3765, 3768, 3771, 3774, 3777, 3780, 3783, 3786, 3789, 3792, 3795, 3798, 3801, 3804, 3807, 3810, 3813, 3816, 3819, 3822, 3825, 3828, 3831, 3834, 3837, 3840, 3843, 3846, 3849, 3852, 3855, 3858, 3861, 3864, 3867, 3870, 3873, 3876, 3879, 3882, 3885, 3888, 3891, 3894, 3897, 3900, 3903, 3906, 3909, 3912, 3915, 3918, 3921, 3924, 3927, 3930, 3933, 3936, 3939, 3942, 3945, 3948, 3951, 3954, 3957, 3960, 3963, 3966, 3969, 3972, 3975, 3978, 3981, 3984, 3987, 3990, 3993, 3996, 4000.

Prav dobre vinske sode

z hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400—600, 1200, litrov prodaja po nizki ceni

Fran Cascio Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

!! Pozor kmetovalci!!

za gnojenje njiv, oddaja v vsakih množinah in po vsaki ceni

M. Rossner & Co. v Ljubljani poleg Koslerjeve pivovarne.

Karla Planinška
prazena kava
je za poznavalce najboljša.

Pozor!

Naznanilo!

Pozor!

Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem moja slaščičarno iz dosedanjih prostorov Sodnijske ulice št. 1

preselil na Franca Jožefa cesto

(zraven Elektro Radiograf Ideal).

Zahvaljujem se cenjenemu občinstvu za dosedanje mi izkazano zaupanje ter prosim obenem mi isto tudi še nadalje ohraniti. — Skrbel bom vedno za sveže in okusno pecivo ter vsakovrstne druge stvari. — K obilnemu obisku se priporočam spoštovanjem

Bogoslav Kalaš, slaščičar,
Ljubljana, Franca Jožefa cesta 1.

3046

J. Bončar v Ljubljani.

Vsem cenjenim odjemalcem tem potom vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem opustil zastopstvo valjičnega mlina

gosp. Vinko Majdiča v Kranju in gosp. P. Majdiča v Jaršah

in da bodem nadalje prodajal vse mlevske izdelke najboljše kakovosti iz mojega lastnega

valjičnega mlina v Domžalah

katerega sem popolnoma preuredil in opremil z najmodernejšimi stroji.

Zahvaljujem se cenjenim odjemalcem za njihovo dosedanje zaupanje in naklonjenost ter upam, da mi isto ohranijo še nadalje.

3036 3-1

Postrežba točna.

Pisarna in skladišče:

Cene zelo ugodne.

Vegova ulica št. 6 (v Kušarjevi hiši poleg realke).

Valjični mlin v Domžalah

Telefon inter. št. 129.

Valjični mlin v Domžalah

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju).

Doslej nedosežen!!

W. MAAGER-ja
pristno čisto

ribje olje

(v zakonito zajamčeno opravi)

rumeno, steklenica K 2—
balo, " 3—

pri

Viljemu Maager-ju na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrski monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpisilnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s Cunard Line

H 544 52 Bliznji odhod:
iz Trsta, domačega pristanišča: Carpathia, 9. novembra, Ultonia, 30. novembra, Carpathia, 21. decembra 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 6. nov., 27. nov., 18. decem. 1909, 8. jan., 26. febr., 19. marca 1910. Mauretania, 20. nov., 11. dec. 1909, 29. jan., 19. febr., 12. marca 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andreju Odiseju, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 ali 5 sob, poselske sobe, kuhinje in z vsemi drugimi pritliklinami, opremljeno z vsem modernim komfortom, da se s februarjem terminom v najem.

Velika prodajalna z električno in plinovo razsvetljavo, priprava tudi za pisarne, da se takoj v najem. Naslov pove upravnistvo tega lista.

3020 4-1

Zahvala.

1-1

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočut

KONTORISTA - SLOVENCA

mlajšo moč, ki rad dela, z lepo naglo pisavo, sprejme tovarna v Pragi. Trgovska sola ni potrebna. Mes. plača K 120. Voznina do Praga se nagradi. Ponudbe s prepisi izpricval in sliko, ki se vrne, naj se pošljejo pod sifro: 38448956 poste restante Praha VIII. Poštni urad Praha 22. 3016 3-1

Odda se separirana mesečna soba

meblirana ali nemeblirana v bližini Kolizeja. Uporaba kopalnice in vrta, ev. svoje kuhinje po dogovoru. Izve se pri uprav. tega lista. 3048 1-1

Kupijo se:

že rabljeni a dobro ohranjeni mizarski stroji, ene zimske enovprežne sani

in

konj

najmanj 15 pesti visok, ne pod 5 let star, zanesljiv za vožnjo in tek.

Ponudbe in popis z označeno ceno na 3040 upravnistvo „Slovenca“. 4-1

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo

Filipa Neusteina poslane odvajalne kroglice (Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi, vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo 3006 20-1

za prtlje

izvor premnogih bolezni. Radi poslane oblike jih radi uživajo tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj z 8 skatljic., torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovoj!

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neusteina odvajalne kroglice. Pristne le, če nosi vsaka skatljica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rudeče-rumeno tisku „Sv. Leopold“ in po pis. Filip Neustein, Apotheke. Naše trgovsko sodni. zavar. embalaže morajo imeti našo trdiko Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: R hard Sušnik, lekarnar, in v več drugih lekarnah.

LEPA STANOVANJA

za februar event. za januar termin se oddajo v novo zgrajeni hiši blizu kolodvora in vojašnice v Prisojni ulici, obstoječa iz 3 sob event. kop. soba, 2 sob in 1 sobe ter pritlik. Več se izve na Poljanski cesti št. 10/1. 3005 3-1

Lepa meblirana 3043 1-1

mesečna soba

s posebnim vhodom na ulici se odda s 1. novembrom. Kje, pove uprava „Slovenca“.

2 čevljarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo in dobro plačo Josip Kaplan, čevljarski mojster, Krško. 3030 2-1

Služba organista in cerkvenika

se razpisuje v Tomišlju pri Ljubljani. Služba znaša nad 800 K in prosto stanovanje. Zaslugek ima tudi še posebej lahko pri posojilnici. Župni urad Tomišelj, 28. okt. 1909. P. Studenec-Ig. 3039 2-1

Lepo stanovanje

v solčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in delom vrta se odda takoj za november termin na Dunajski cesti št. 60. 3041 3-1

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam uljudno naznanjati, da sem prevzela in otvorila v nedeljo, dne 24. t. m.

restavracijo „pri Maliču“

(Hotel „pri Maliču“)

v kateri točim izborno Zajčeva pristna vina in je dobro poskrbljeno za izborni in ceno kuhinjo.

Posebno po lediških prdstah bodi pripravljen na vsakovrstna gorka in mrzla jedla.

Ker sem preje že več let vodila v splešno zadovoljnost p. n. gostov restavracijo „Pri zlati ribi“ v Stritarjevih ulicah, se tudi še nadalje priporočam za mnogobrojen obisk slav. p. n. občinstva.

Marija Rozman, voditeljica.

3026 3-1

Prostovoljna prodaja zemljišč.

Na predlog gosp. Antona Gaber iz Škofjeloke št. 14. prodala se bodo vsa njegova zemljišča. (Finfarjevo posestvo) to je vložek št. 20., 21., 22., 268. in 339. kat. obč. Škofjaloka, št. 77. kat. obč. Sopotnica, št. 61. kat. obč. Puštal, št. 108. kat. obč. Suha in št. 193. kat. obč. Godešiče, na javni nadrobni prostovoljni dražbi.

Posestvo obstoji iz hiš št. 14. in 15. v mestu in št. 13. na Studencu z žago, mlinom in fužino, iz pristave o Karlovcu, iz travnikov, njiv in gozdov.

Vodna moč na jezu je konstantna, ima okrog 100 konjskih sil in se bi lahko dala izrabljati tudi za kako električno napravo.

Dražba se odredi

na dan 11. novembra t. l.

in se bo pričela točno ob 9. uri dopoldan v notarski pisarni v Škofjiloki, ter se bo — razun pri gozdih — če se bo izkazala potreba, nadaljevala na licu mesta.

Izklicna cena za posamezne predmete je razvidna iz dražbenih pogojev, ki so vsakemu na ogled v navedeni notarski pisarni.

Prodajalec si pridrži pravico skozi tri dni prodajo odobriti ali ne.

Vsak dražitelj ima pred ponudbo položiti 10% izklicne cene kot varščino. Prvo polovico kupnine je plačati v 14. dneh, drugo s 5% obresti pa v treh mescih.

Zemljiškoknjižno zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice ohranjene ne glede na prodajo.

Škofjaloka, 29. oktobra 1909.

Niko Lenček, l. r.,

c. kr. notar kot sodn. komisar.

3022 2-1

P. n.

Svojim cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da oddam s 1. novembrom t. l. svojo zalogo in zastopstvo mlinskih proizvodov trdki

Lavrenčič & Domiceli

Ljubljana, Emonska cesta 2

katera bode isto v nespremenjeni obliki dalje vodila.

Zahvaljujoč se za mojemu dosedanjemu zastopniku gospodu Jakobu Bončarju v Ljubljani izkazano zaupanje, najljubše prosim, da jo ohranijo v neskrasani meri mojim novim zastopnikom in se priporočam

z odličnim spoštovanjem

P. Majdič

valjični mlin na par in turbino Jarše-Mengeš.

3038

Razglas.

Posojilnica v Mariboru podeli za šolsko leto 1909/10:

- iz ustanove rajnega gospoda Franc Rapoca deveterim visokošolcem podpore v znesku po K 300.
- iz čistega dobička upravnega leta 1908 v spomin petindvajsetletnice zavoda trem visokošolcem podpore v znesku po K 300.

Pravico do podpor imajo dijaki slovenske narodnosti, predvsem iz mariborskega in šoštanskega okraja.

Prošnje obložene s krstnimi listi, spričevali uboštva, spričevali o izpitih in z indeksi naj se vložijo pri posojilnici v Mariboru

do 20. novembra t. l.

V Mariboru, dne 30. oktobra 1909.

3042 1-1

Priznana najcenejši nakup usnja in čevljarskih potrebščin
K. A. Kregar zaloga usnja
Ljubljana, Sv. Petra c. 2,
v palači zavarovalnice Assicurazioni Generali
nasproti č. č. oo. frančiškanov.
Glavna zaloga „Jurjevega čistila (krema)“.

Išče se

duhoven v pok.

ali deficitent, ki je še zmožen pomagati pri oskrbovanju male slovenske župnije na Koroškem. Dolžnosti so: opravljati ob nedeljah in praznikih službo božjo, poučevati v enorazredni šoli in oskrbovati še nekaj drugih duhovnih del. Plača po dogovoru od 30 do 40 kron na mesec, prosto stanovanje v župnišču, mal vrt in intencije vse proste. Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca«. 3013 1-3

Neprekosljivo

za snajenje čreviljev in usnja je danes

„Jurjevo čistilo (krema)“

katero da hitro lesk in obdrži usnje mehko.

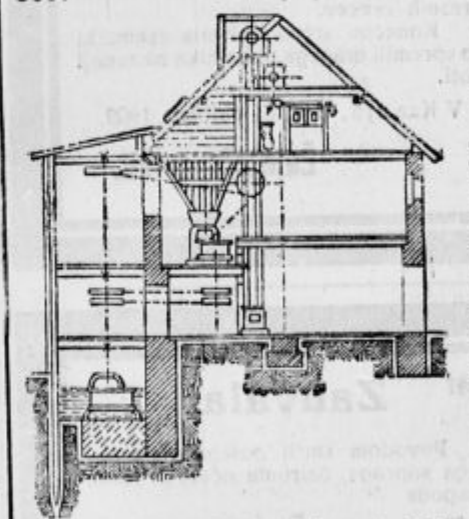
K. A. Kregar in Seljak, Ljubljana

DOBIVA SE POVSODI!

Mline za žito

za rabo na gepelj in roko svojega lastnega izdelka priporoča 3017

Slika kaže mlin mojega izpopolnjenega izdelka; moji mlini so bolj rabljivi, kakor konkurenčni izdelki.

Josip Cretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag v Št. Jurju ob juž. žel.

3015 Proda se še nova 3-1

hiša na Savi

št. 145 blizu tovarne, s 6 stanovanji in 500 sežnjem velik vrt. Več pove A. Pretnar. na Savi 93 pri Jesenicah, Gorenjsko.

Vajenec

za pekarsko obrt, v starosti 14 ali 15 let, poštenih starišev, se sprejme takoj. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“. 3023

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drob o.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Posojilnice.

Kmetska posojilnica Ljubljana, središče okoli, sprejema branilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Olej inšerat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Olej inšerat.

Razne trvdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Treo Simon, stavbena trvdka, Sv. Petra c. 25.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Mirna stranka brez otrok, samostojna in priletna išče za februarjev termin 1910

lepo stanovanje

z 2 sobama in pritliklinami. Želi se blizu trga. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Nova, moderno urejena

pekarija z vrtom, kletjo itd. na najboljšem prostoru v Višnjigori, se odda takoj v najem ali tudi prodaja. Potrebna pojasnila daje **A. Perko**, župan v Višnjigori.

3003 3—1

Dobava jestvin.

2979 1—1

Odda se po naročilu deželnega odbora zakupnim potom zalaganje potrebnega blaga za hrano prisiljenecv za leto 1910, in sicer:

Blago	Za prisiljenecv v prisilni delavnici franko Ljubljana	Za oddelek prisiljenecv franko Javornik
Goveje meso	5700	740
telečje meso	100	—
svinjska mast ogrska	4600	510
» » domača	5000	370
moka za prežganko	5000	700
» » cmoke	30	—
srednja moka	4700	620
koruzna moka	620	80
pšenični zdrob	6100	1230
fižol	22120	6780
krompir, kolikor se ga že letos ne bo preskrbelo	1200	230
riž	1670	200
ješprenj	20	—
ješprenček	150	70
olje	3100	400
sol	10	—
kava	50	8
kumen	10	4
popper	120	460
česplje	—	620
kaša	—	—

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v ono prisiljenkega oddelka na Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in uzorci blaga, katero se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane ravnateljstva, ter je ponudbam pristaviti izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Postavno kolekovane in v dveh zavitkih, od katerih mora imeti zunanji naslov podpisanega ravnateljstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo »ponudba za zalaganje jestvin«, zapečatene pismene ponudbe vložiti je

do 15. novembra 1909

v pisarni ravnateljstva deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

VINSKE SODE

iz hrastovega lesa, zdrave, močne 295 3—1

od litrov 56/65
100/120
200/220
600/800

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrticami v obsegu hlt. 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima naprodaj po primerno nizki ceni
trvdka M. Rosner & Co.
Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne.

Restavracija v najem.

Odda se takoj v najem „Puntigamska pivnica“ na Sv. Petra cesti št. 47 pod ugodnimi pogoji. Koncesija je na hiši, prostori so vsi opremljeni. 2987 1—1

Sprejme se takoj za večje delo

krojaški pomočnik

pri g. Mikoliču, Novomesto. 2900 3—1

Dober sollicitator

z raznovrstno, mnogoletno prakso, (30 let star), išče službe v odvetniški ali notarski pisarni ali pa kako drugo primerno mesto. Vstopi lahko začetkom decembra ali pa tudi pozneje. Cenjene ponudbe na naslov: **Štefan Kamenšek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17.** 3008 3—1

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 13

Vinske sode

iz hrastovega lesa, zdrave, 2 leti rabljene z vinom od 425 do 436 litrov ima na prodaj **Franjo Puc, Vič št. 73.** 2998 2—1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace - Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. 4 K 50 v.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. 60 v.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. 60 v.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. — Achtleitner, Med plazovi. 60 v.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. 1 K, vez. v platno 1 K 60 v.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. 1 K 60 v, v platno vez. 2 K 60 v.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. 20 v.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. 90 v, vez. v platno 1 K 70 v.
8. zvezek: Pasieglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. 2 K 20 v, vezana v platno 3 K 20 v.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. 40 v, karton 60 v.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. 40 v, karton 60 v.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavaskih gor. 40 v, karton 60 v.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. 40 v, karton 60 v.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. 40 v, karton 60 v.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. 40 v, karton 60 v.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigrajska povest. 60 v, karton 80 v.
8. zvezek: Tri indijanske povesti. 60 v, karton 80 v.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. 60 v, karton 80 v.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlade Abarja Velikega. 40 v, karton 60 v.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. 40 v, karton 60 v.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. 60 v, karton 80 v.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. 60 v, karton 80 v.
14. zvezek: Prisega hurovskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. 60 v, karton 80 v.
15. zvezek: Angel sužnjem. Brazilska povest. 40 v, karton 60 v.

16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. 60 v, karton 80 v.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. 60 v, karton 80 v.
18. zvezek: Preganjanje indijskih misijonarjev. 60 v, karton 80 v.
19. zvezek: Mlada mornarja. 60 v, karton 80 v.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenska noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja slovenskega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mladega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovska sodbja v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčica pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pri-povedne pesmi.

Cena: broširano á 1 K 20 v, elegantno vezano á 2 K.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polža. — Gregelj Koščenina. 30 v.
 3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi — Spomin na Dubrovnik. — Daberski zvon. 90 v.
 5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Kočevar**, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler**, Detelica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. 60 v.
- Kortonica, koroška dedlica. Povest. 60 v.
- Kržič**, Anglejček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II.—XV. kart. á 1 K.
- Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71,

dobro slamoreznico

ali kaki drugi poljedelski stroj, ter sploh železnino vse vrste za stavbe, orodje i. t. d. naj se obrne na tvrdko

Karol Kavšeka nasl.

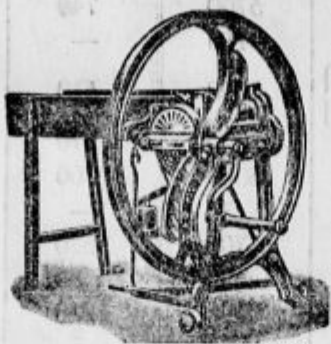
Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 16.

Točna postrežba, nizke cene.

Razglas.

Vsled prošnje dedičev po dne 23. septembra 1909 v Ljubljani umrlem gospodu dr. Ivanu Milanu Hribarju se vrši

prostovoljna sodna dražba

v zapuščino spadajočih premičnin posamezno, kakor: zlatnine in srebrnine, obleke in perila, pisalnih strojev (3), leposlovnih in juridičnih knjig in raznih muzikalij, hišne oprave in lovskega orožja

dne 3. in 4. novembra 1909 in event. naslednje dni vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne v hiši št. 2 v Sodnijski ulici.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri podpisnem sodnem komisarju in pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 36 med uradnimi urami.

Dr. Franc Vok,

c. kr. notar kot sodni komisar.

Dobava kruha

za prisiljence v Ljubljani od 1. januarja 1910 naprej se po naročilu dež. odbora kranjskega z dne 28. oktobra 1908 števil. 11193 razpiše in sicer:

1. dobava na leto okroglo 90.000 komadov soržnega kruha po 56 dg narejenega napol iz pšenične moke št. 6 napol iz ržene moke št. 2 in
2. dobava belega kruha za bolnike, za pobojšek prisiljencev in za cmoke iz žemljске moke.

Ponudbeni pogoji so v vodstveni pisarni na ogled, ter je v ponudbi izjaviti, da se ponudnik podvrže tem pogojem.

Cene je nastaviti za vsako vrsto kruha in sicer za soržni kruh od komada, za beli kruh od kilograma.

Z zdražiteljcem dobave sklepa ravnateljstvo prisilne delavnice običajno pogodbo, katere veljavnost je odvisna od potrdila deželne odbora.

Postavno kolekovane ponudbe in po en vzorec dobavnega kruha vložiti je do

15. novembra 1909

pri ravnateljstvu deželne prisilne delavnice v Ljubljani.

Brzoparilniki za krmo

'ALFA'

so najbolji!

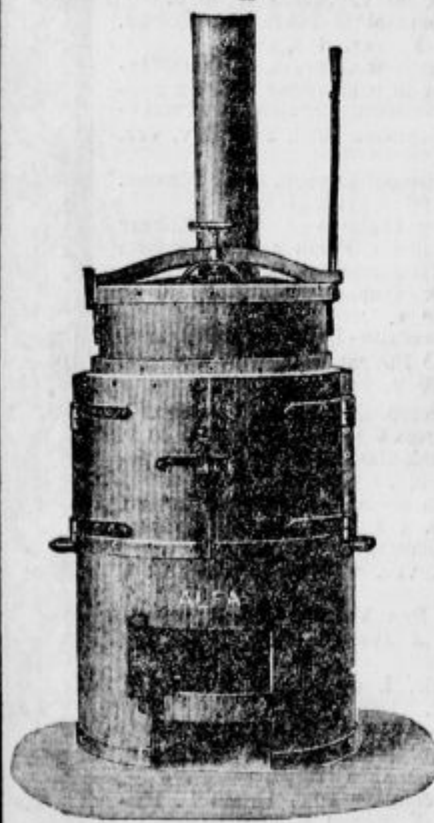
Velika prihranitev na času,

na kurivu

:: in boljša krma ::

to so največje prednosti istega.

Zahtevajte cenik! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Razpis.

Pri deželnem odboru kranjskem je namestiti

zdravstvenega tajnika

s prejemki V., za deželne uradnike veljavnega plačilnega razreda t. j. s plačo letnih 3.600 K in z aktivitetno doklado letnih 966 K.

Prosilci za to službo vložijo naj svoje prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim listom, domovinskim listom, z diplomom o doktoratu vsega zdravilstva, z dokazili o do sedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika, do

28. novembra t. l.

pri podpisnem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. oktobra 1909.

Iz HVALEŽNOSTI

do naših cenjenih, mnogoštevilnih odjemalcev, ki so pred vsem pripomogli, da se je naše podjetje tako izredno razširilo in dobilo značaj svetovne hiše, smo sklenili, izdelati zopet popolnoma zastoj vrsto naših slovito znanih slik za dobo štirih tednov. Onim bralcem tega časnika, ki še nimajo take slike zastoni, pojasnjujemo, da se v tej ponudbi ne gre morda za kako navadno barvasto sliko, ali za kako brezpomembno sličico brez vsake vrednosti, marveč pošljemo vsakomur okoli 40/50 cm veliko, neretuširano in brez kartona — torej

sliko skoro naravne velikosti zastoni

kdor nam pošlje svojo sliko ali kogar izmed svojcev. — Marsikdo bo neverjetno zameval z glavo napram tej ponudbi in si mislil: Nemogočih stvari ne more napraviti človek. Mi pa moremo. To storimo deloma iz hvaležnosti za vsa počačenja od strani naših odjemalcev, deloma pa zato, da seznanimo z izdelki naše po vsej Nemčiji in Avstro-Ogrski slavno znane in sodno protokolirane tvrdke vedno širše kroge. Za plačilo prosimo samo to, da se naša tvrdka priporoča v krogu znancev in prijateljev ter se ji pripomore še do večjega slovesa. — Da razpršimo vsak dvom o morebitni nerealnosti naše ponudbe, izjavljamo tem potom, da smo voljni plačati vsakomur vsoto

50 kron v gotovini

kdor nam dokaže, da slike, ki jih v smislu te ponudbe pošiljamo zastoni, niso povsem podobne nam poslanim slikam. — Pošljite nam tedaj sliko — bodisi staro ali novo, naj si bo posamezna ali skupina — poleg svojega natančnega naslova, in dobili boste od našega zavoda, proti povrnitvi naših stroškov v višini 70 vinarjev, ki se lahko v znakah prilože k sliki, čimprej sliko skoro v naravni velikosti poštine prosto.

Prepričati se velja!

Ob vposlatvi slike naj se izvoli paziti na to, da se večje slike kot oblika posetnic frankirajo z 20 v. (inozemlje dvojno) in da se pri slikah, ki predstavljajo skupino z + označi oseba, ki naj se poveča. Doprne slike se lahko napravijo v vsakem poljubnem formatu. Kot najboljši dokaz za priljubljenost in zmožnost naše tvrdke ponatiskujemo spodaj nekaj zahvalnih pisem, ki nam dohajajo v veliki množini vsak dan. Določenega roka 4 tednov za to ponudbo zastonskih slik ne bomo pod nobenim pogojem kršili. Vsakdo naj se torej požuri da se posluži te izredne prilike tembolj, ker pač ni lepšega okraska za sobo, kot je slika ljubega sorodnika, prijatelja ali dragega pokojnika.

Mednarodni portretni zavod

Trgovsko-sodno zaznamovana tvrdka.

Dunaj, VII. 97, Stiflgasse 15. Telefon št. 10.181.

Dunajska-Novavas, 25. oktobra 1909.

S sliko sem popolnoma zadovoljen in ne bom pozabil, Vas priporočati v krogu svojih znancev,

Anton Schulda.

Sv. Florijan, 27. oktobra 1909.

Naznanjam Vam, da ste obe sliki dobro izpadli, v mojo največjo zadovoljnost. Priporočal Vas bodem dalje.

Franc Kšing.

Haimburg, 25. oktobra 1909.

Z največjim veseljem sem prejel danes sliko, ki nas je vse zelo iznenadila. Izrekam Vam svojo najtoplejšo zahvalo.

Družina Pfohl.

Witkovic, 27. oktobra 1909.

Sliko, katero sem prejel, je moji sliki popolnoma podobna in zelo dobro izpadla, zakar se Vam najlepše zahvaljujem. Potrudi se bodem, Vas tudi naprej priporočati.

Adolf Brauner.

Hirschwang, 26. oktobra 1909.

Najlepša zahvala za krasno izdelano sliko.

Marija Thallner.

Dunaj, 25. oktobra 1909.

Napravili ste mi s povečanjem moje slike posebno veselje in Vam izrekam s tem mojo najtoplejšo zahvalo!

Marija Kleinschnitz.

Narodno gospodarstvo.

BRZOPARILNIKI »ALFA«.

Ko so vsi stanovi napredovali, ne more niti kmet več tako gospodariti, kakor so delali nekdanji naši očete. Za norca bi imeli vsakega, kdor bi zdaj zametaval železnice, umetna gnojila in druge iznajdbe novega časa, s katerimi si je tudi kmet izboljšal svoje stanje.

Vsak gospodar tudi ve, koliko so razni stroji olajšali kmetovo delo. Nobenemu ne bo prišlo na misel tajiti veliki pomen strojev za naš razvoj. Tovarne so hotele vedno kaj novega napraviti, da bi kmetu pomagale, še bolj pa, da bi sebi koristile in dobile dovolj odjemalcev za svoje izdelke. Nastalo je za vse panoge gospodarstva mnogo novih strojev raznih tovarn, izmed katerih hvali vsaka le svojega. Kmet nima dosti denarja in mora dobro pomisliti, kaj mu bo v resnično korist. In tega, kar spozna za dobro in koristno, se mora držati, in si nabaviti potrebne stroje, če so tudi dragi.

Znana trdka za mlečne posnemalnice »Alfa« na Dunaju mi je poslala ponudbo za novi brzoparilnik za krmo, ki le s parom skuha krmo.

Pisal sem na Dunaj, naj mi pošljejo stroj za poskušnjo. Poskusil sem res s kuhanjem vsakovrstne krme in prišel do sledečih uspehov:

1. Delo kotla in vseh drugih priprav je res solidno, uporaba tako preprosta, da je vsakemu jasna na prvi pogled. Prava posebnost je mala poraba vode in lahko izpraznjenje po parjenju. Kotel se postavi lahko na vsak prostor, tudi na prosto.

2. Prihrani se veliko drv. Več kakor polovica zgori manj pri teh strojih, kakor pri naših navadnih kotlih. V času, ko so drva tako draga in jih že navadno na kmetih manjka, je to velikega pomena.

3. Izparjeno je vse v pol ure. Popred smo kuhali 2—3 ure. Ta prihranek časa je posebno važen za gospodarja, katerega manjka delavnih moči. V času velikega dela je menda vsak v zadregi.

4. Izparjena krma se iz kotla kar zvrne v mečkalcu, kjer se z okrožnimi sekali na drobno zdrobi. Popred se je tolklo in tolklo v pominkih, škafih in raznih trugah, zdaj se delo zmečkanja prav igraje izvrši.

5. Izparjena krma je prav dobra in živini izvrstno diši. Drugi pravijo, da ostane krma na ta način do šest tednov dobra in da se odpravijo vse napake pri zaduhli in že nagniti krmi, česar pa sam nisem skušal. Zdi se mi pa po mojih poskusih verjetno.

6. Zavaljo hitrega segrevanja se da stroj tudi prav dobro porabiti za pranje in segrevanje vode za rezanco.

Za kmeta je vprašanje: Ali mi stroj prihrani toliko na drvah, na času in mi da toliko drugih ugodnosti, da se mi izplačajo nabavni stroški?

Kolikor sem dozdal skušal, bi mogel to potrditi in stroj vsem naprednim gospodarjem prav tople priporočati.

Št. Lorenc, 22. oktobra 1909.

Anton Oblak, župnik.

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg

razpošilja ure, zlatino in srebrnino na vse kraje sveta, obrnite se zanesljivo na domačo slov. trdka!

Veliki novi cenik zastoj.

Novost: Ploščnata, tenka, prava nikelnasta Anker-Roskopf na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur iduća K 4.50. Srebrne ure od 6 K naprej. Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugađa, se vrne denar nazaj.

Sokolske verižice s slovensk. trakovi nikelnasta K 1.20 srebrna K 5.—

171 21—1

Išče se

pomočnik in učenec

za konfekcijsko in boljše delo. Nastop takoj. Naslov pove uprava Slovenca. 2967 3—1

Zaščitna znamka „Sldro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sldro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sldro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „Zlatem levu“ v Pragi
Elizabetna cesta šte. 5. nova.

Želiva se oženiti

samo s tako damo, ki naroči opremo od trdke bratov Hrejsar v Dobruški. Naj si torej vsaka nemudoma naroči vzorce prekrasnega barhenta, flanel, kakor tudi lanenega in bombažastega blaga najboljše kakovosti. Izjemna reklamna prodaja. 6 kosov obeljenih rjuh brez šiva izborne kakovosti v velikosti 150/200 cm K 13.50 dokler je še kaj v zalogi.

2887

1—1

RAZPIS.

Št. 1554.

2978 3—1

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

v 1. Fari (okraj Kočevje), 2. Grosupljem (okraj ljubljanski), 3. Kočevju in 4. na Raki (okraj Krško).

S temi službami je združena plača, in sicer ad 1. in 2. 1600 K, ad 3. 1200 K, ad 4. 1400 K in aktivitetna doklada 200 K.

Dosedanji zdravnik v Fari je dobival od zdravstvenega zastopa še približek v znesku 1000 K za posebna službena opravila.

Zdravniku na Raki gre po nekem volilu naturalno stanovanje z vrtom in vinogradom na h. št. 40 za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka.

Prosili za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 21. novembra 1909

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do zvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 22. oktobra 1909.

Na najvišje novelje Njegovega

c. in kr. Apostol. Veličanstva.

XXVII. c. kr. državna loterija

Za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 18.386 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 514.800 kron.

Glavni do-
bitek znaša **200.000 kron.**

Srečkanje nepreklicno 16. decembra 1909. — — — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstr. 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih-, poštnih-, brzojavnih- in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštino prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Kakšno veselje in kakšen ponos občuti gospodinja pri pogledu svoje svetle, slastne, čiste kuhinje! In kako hitro je vse osnaženo, perilo, kakor cela hiša! Čar zadovoljnosti in veselja vlada njen dom. Z

Schicht-ovim

2712 6—1

milom

se to lahko doseže.

Za večnost!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pokljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13.80 in sicer:
6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebr. vilice iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrno zajemalnico za juho;
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnico za mliko;
6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13.80.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80—ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13.80. Američanska pat. srebrno je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta iniserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično in noveletno darilo.
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v A. Hirschberg-a eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19 O. Telefon 14597

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Čistilni prašek za njo 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval. pisem: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Otton Barusch, c. kr. stožnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vsa garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1909. 2929 5—2

Na svetovni razstavi St. Louis 1. 1904.

Čisti samo s

Globus

Čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na svetu

ČISTI BOLJE

kakor vsako drugo kovinsko čistilo.

Radi preselitve

se po ceni proda še po ena omara s predali (chiffonier), visoka omara za obleko in omara za perilo (skoro novo).

Sp. Šiška št. 26 (hotel Vega)
I. nadstropje desno. 3012 1—1

Centralna kurjava in prezračevanje

vseh seslavov,

železne konstrukcije streh, mostov in drugo izvršuje

tovarna na stroje

Jan Štětka
Praha, Král. Vinohrady
Fričova ulice šte. 892.

Gradnja železn. cvetličnjakov, tudi kurjava dotičnih s toplo vodo. 13—1

Stažna kurjava za stanovanja z 2, 4 do 6 sobami.

Novost:
Patentni razpraševalci.

Ugodna prilika!

Havličkovo platno

1 kos 15 m
dolž. 42 cm

R 1050 izborna kovčeka

R 1320 popularna

R 1320 popularna

V. J. Novičnik & družina

Podobradec

Naročite takoj!

V lepem kraju na Dolenjskem se odda dobro idoča 2988 3-1

gostilna z zalogo pive.

Pismena vprašanja pod šifro „zaloga pive“ 1000 na upravištvo tega lista.

Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odputuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dumaška cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figovu“. 1878 26-24

Stavbeno in pohištveno mizarstvo Ivan Pretnar

prej Oberhuber, Mlino, p. Bled. Podpisani si usoja slavnemu p. n. občinstvu v ljudo javiti, da je prevzel prej Oberhuberjevo mizarstvo delavnico ter jo opremil z najmodernejšimi stroji, da more izvršiti vsako, v stavbeno in pohištveno mizarstvo spadajoče delo od najfinejše do najenostavnejše izpeljave.

Priporoča se za obila naročila, zgo-favljajajoč solidno, trpežno delo, natančno po naročilu in po najnižjih cenah.

2991 2-1 Velespoštovanjem

Ivan Pretnar.

Dne 11. novembra letos se bode na javni sodni dražbi na Brdu prodalo

posestvo Jerneja Mala v Pečah št. 17

Začetek ob 9. uri. Posestvo je zelo pri-pravno za gostilno in prodajalno, sploh najbolj prikladno v celim brd. okraju. 2963 3-1

Redka prilika! Kmetija na prodaj!

V Zagozducu h. št. 18, 20, 27 prodam iz proste roke hleve, kleti, škedenj, svinjak, kašo kakor tudi 27 ha 43 a in 55 m² zemljišča, obstoječ. iz 114 parcel: njive, gozdi, košenine, stelniki in pašniki. Pri hiši je dober vodnjak in velik sadni vrt. Vse v dobrem stanu; cesta in vodovod se gradita v kratkem. Cena 8000 kron, takoj se plača le 2500 kron, drugo po dogovoru. Več pove lastnik Ivan Mihelič v Starem trgu pri Kočevju. 2910 2-1

Češki briketi,

niso najcenejši, ampak kurjava z istimi pride naj-cenejša. 6000 kalorij, samo 4% pepela, nerazpad-ljivi, kurjava kakor z navadnim premogom, brez vsakih komplikacij. 1000 komadov za K 16 pri-po-roča samozaložnik J. Paulin, Ljubljana, Nova ul. 3. Kurite peči le s češkimi briketi! 2972 6

Gospodarsko društvo v Bermu, pošta Pazin, (Istra), posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; ka-kovost izborna. (2983 1)

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih **Pozor!**

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire. Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 1021 (1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu si usojam uljudno naznanjati, da sem svoj brivski in frizerski obrt presellil v hišo na Sv. Petra cesti št. 32 poleg kavarne „Avstrija“.

Salon za dame s posebnim vhomom in se-pariranimi oddelki. Poleg umivanja glav, vsako-vrstno friziranje in barvanje las, priporočam svoj gorki in mrzli zdravniški priporočeni sušilni aparat. Izvršujejo se vsa lasna dela. Vpletke (kite) striženih in zmešanih las v veliki izbiri.

Z vsem spoštovanjem se priporoča

M. Podkrajšek
frizer za gospode in dame, Sv. Petra cesta 32.

Velesposestvo na Spodnjem Štajarskem

v obsegu 103 oralov (77 oralov njiv, 20 oralov travnikov, šest oralov gozda) vse arondirano, v ravnini, v bližini mesta in mlekarne, z velikimi poslopji in z najrazličnejšimi gospodarskimi stroji, se zaradi lastnikove bolezni ceno prodaja. Ponudbe pod „rentabel“ na upravo lista. 3010 09

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE

UNION

priporoča marčno carsko dvojnato marčno in eksportno pivo

priznано dobre kakovosti,

Tropine in sladne cime kot najizbornejša piča za živino

2823 1

LJUBLJANA, SP. ŠIŠKA

Domača elektrotehnična obrt FR. SAX elektrotehnik

Gradšče šte. 17

priporoča svojo elektroinštalacijsko obrt slav. občinstvu v mestu in na deželi za uva-janje vsakovrstnih signalnih in varnost-nih električnih naprav, kot hišnih zvon-cev, budilk, telefonov i. t. d. Upeljujem in preskušujem strelovode na njihovo odvodno zmoglost na znanstveni podlagi. Izvršujem tudi inštalacijo jakih tokov za moč in luč. — Postregel bodem vestno in točno. Pokličite me, ako je Vaš električni obrt moten!

2139 Velespoštovanjem (1)

FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana
Gradšče šte. 17.

Umetnijski zavod B. Škarda v Brnu.

Izdeluje zlasti: cerkvena okna različne izvršitve.

KUHARICA

ki je služila že več let v župnišču želi sto-piti v enako službo ali h kakemu duhovniku ali pa h kaki boljši družini. 2974 3-1

Brázayevó francosko žganje je najboljše

Posteljno vlago

odstrani z jamčeno takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata na-znani. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod „Sanifas“** Velburg P 347 Bavarsko. 2843 1

OREHE

nove, letošnjega pridelka, mehko lušin-jate in belozrnate kupuje v vsaki množini po dnevnih zanesljivih cenah tvrdka

Iv. A. Hartmanna nasled. Avg. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 2.

Tvrdka priporoča zopet ugodno priliko za nakup praznih, izborna ohranjenih, močnih 2792 in trpežnih 10-1

sodov od finega špirta

deloma enkrat rabljeni, deloma popolnoma novi, od 300 do 400 litrov in od 600 do 700 litrov večje množine, po jako nizkih cenah, takoj dobavni.

Betonsko podjetje
 Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamenja in marmorja.
ZAJEC & HORN
 LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 73,
 Filijalka na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamenja: **cevi**, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), **stopnice**, (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), **mozaične**, kakor tudi hidravlično stisnjene **metallique-plošče** za tlakove za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, facade i. t. d. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz **umetnega marmorja** (Carralith-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interesente, zlasti preč. duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najljubše, da si ogledajo na licu mesta blago.
CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.

Tacitol

zobozdravnika Avgusta Schweigerja,
 najboljša tinktura za zobe na svetu.

Dobrota za človeštvo. 1220 (1) Nikakega zobobola več

Vse podrobnosti pove popis, ki je pridejan vsaki steklenici.

CENA STEKLENICI 1 K 60 v.

Dobiva se v lekarnah gg. Trnkoczy, Bohinc, Mayer, Piccoli, v drožeriji Kanc in v vseh večjih trgovinah.

Zunanjim naročnikom — najmanj štirih (4) steklenic — se odpošlje voda poštne prosto (franko).

Zahtevajte povsod sledeče izborne
 snažilne in čistilne predmete:

Za čevlje: mast za usnje v prid družbi Sv. Cirila in Metoda. Ilirija kremo, Praxin kremo.

Zakovine: čistilo v prid družbi Sv. Cirila in Metoda, Polerin čistilo in Ilirija čistilni prašek.

Za mrčes: Prašek Dalmatin v prašilih skatljicah.

Te predmete, ki se dobe v vseh trgovinah izdeluje domača tvornica kemičnih izdelkov

Golob & Volk, Ljubljana.

Kakovost izborna. Cene nizke.

Usojam se p. n. občinstvu vljudo
 javiti, da se **preselim s 1. novembrom t. l. iz Št. Vida v svojo lastno hišo k sv. Frančišku v Savinjski dolini na Štajerskem.** Imel bom ondi kot doslej **gostilno in trgovino** ter prosim, da se naslavljajo vsa pisma na naslov:

Alojzij Rojec

Sv. Frančišek v Savinjski dolini žel. postaja **Rečica na Paki** Štajersko. 3-1

Posredovalnica v Kranju ima na prodaj:

lepo hišo na Bledu

v Gradu. Hiša je enonadstropna, ima 2 kleti, 2 kuhinji, več sob in 1 oral vrta. Sezidana je na novo ter se proda po ceni. — Nadalje se proda lepa stavbena parcela na Savi, p. Jesenice, Gorenjsko. Kraj zelo pripraven za trgovino ali gostilno. — Na prodaj je tudi več posestev na Gorenjskem. Vsa pojasnila o prodajah in nakupih daje protokol. posredovalnica **L. Rebolj v Kranju.** 2904 3-1

2513 1

Za jesen in zimo

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v **konfekciji za dame in deklice**

Ceniki zastonj in franko

Telefon št. 287.

Tvrdka

Telefon št. 287.

Chalupnik & Predovič

Ljubljana, Stari trg št. 19

priporoča najboljše in najokusnejše

šunke, pripravljene po praškem načinu,

raznovrstno, prekajeno in sveže svinjsko meso od mladih domačih pitanih prašičev, dalje raznovrstne klobase.

Hrenovke in safalade vsak dan dvakrat sveže.

Poštne pošiljatve po povzetju od 5 kg naprej.

Za izborna blago, točno postrežbo in solidne cene jamči in se priporoča zgoraj navedena tvrdka.

Podružnice
Spljet, Celovec

- **In Trst** -
 - **Delniška glavica** -
 - **K 3.000.000.** -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

nudi promese na komunalne srečke à K 16.— k žrebanju 2. novembra gl. dob. K 300.000.—.
 Sprejema zglasila **1/2%** zastavnih pisem bulgarske narodne **K 89.50**
 na novo emisijo banke po originalnih pogojih za kuš
 za nom. 100 frankov v zlatu do 30. oktobra t. l. Za te zastavne liste jamči razun bulgarske narodne banke tudi Bolgarska kraljevina.

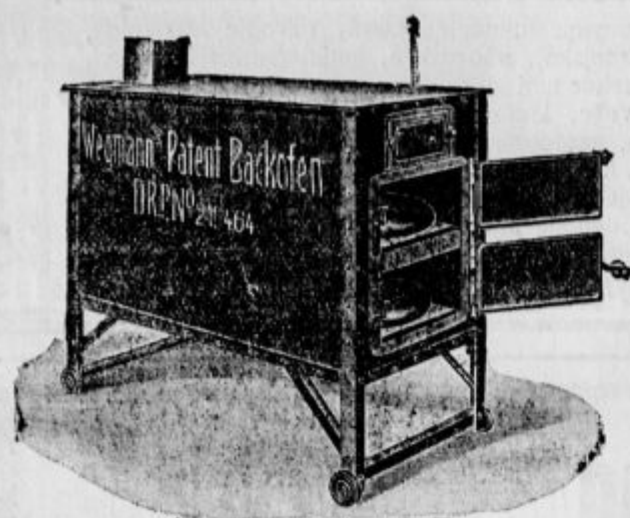
Podružnice
Spljet, Celovec

- **In Trst** -
 - **Rezervni fond** -
 - **K 300.000.** -

IZPELJAVA
 vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
 DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
 Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Litomerice, Moravski Zumberg, Modling, Novi Jičín, Pízen, Praha, Graben, in Praha, Mala strana, Liberec, Cvikava

NAKUP IN PRODAJA
 vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
 Zavarovanje proti izgubi pri zrobanjih srečk in vredn. papirjev.
 Prospekte in cenike premij zastonj in franko.

Vsak kmetovalec

2303 1

naj bi se v svojo lastno korist poučil o

Wegmann-ovi patentni krušni peči.

Pri tej peči se prihrani 50 do 80 odstotkov kuriva in prostora ter peče izboren domač kruh, kakor tudi vsako drugo pecivo. Sadje in sočivje se v njej lahko suši, tudi meso se more izredno lepo peči. Te patentne krušne peči se grade od 4 hlebov (za 100 K) do 40 hlebov in se lahko postavijo v kuhinji, na hodniku, v šupi itd.

Vsaka peč se da 6 tednov na poskušnjo.

Cenike pošilja brezplačno ob enem z zaželenimi pojasnili

Fr. Kalmus & F. P. Vidic & Komp., Ljubljana.

:: Marija Sattner ::

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov

... tudi zadovoljno prevzame. ...

52

Skupna rezerva sklepom 1908

čez stotridesettisoč kron.

Upravno premoženje sklepom 1908 čez

tri milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 600.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 ³/₄ %

t. j. K 475 na vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Ima domače hranilnike.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

3418

Račun poštnih hranilnice štev. 49086.

Telefon štev. 135.

Odda se tako

2930 3-1

lepo meblovana mesečna soba

s posebnim vhodom. Poizve se: Židovska ulica št. 1, I. nadstropje.

2930 3-1

**Zasebniki
Trgovci
Krošnjari** naj ne zamude ugodne prilike za naročbo

ostankov

naravnost iz tkalnice!

1884 Posebna ponudba: 12-1

40 met oksforda za srajce, cejra za obleke, plave tkanine za predpasnike in bluže. Prima kakovost, **pristno barveno le K 15-40.** 40 met. rumburške tkanine, kreas-platna, kanafasa, zajamčeno prima kakovost, pralno, le **K 18-40.** 1 kos 150/200 cm rjuh, zajamčeno platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisače 40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin. 1 dvanajststotica robcev z atlas-robom K 1-25. Pošilja se po povzetju. Kompl. zavoj 5 kg povsod franco. Za neprimerno denar nazaj in se povrne tudi poštnina, torej nikak riziko. Prosim, da se ne zamenja moja trdka s podobno se glasečimi, ki pošiljajo neporabno blago, ne vračajo poštnine pri vrnjenem blagu, in so le kramarji. — Obrne naj se vsak na Julija Müllerja tkalnico, Heřm. Měštec, Češko.

hiša, trgovino

se kupi v mestu ali tudi na deželi. — Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „100“ na upravo „Slovenca“.

2944 3-1

Radi ogromne zaloge

prodajam že sedaj pod tovarniško ceno:

obleke, površnike, pelerine in zimske suknje za gospode in dečke; jopice, paletote, mantile, pelerine, kostume, krila in bluže za dame in deklice. - Velika izbira kožuhovinastih ali s kožuhovino podloženih predmetov kakor: kratke, mestne in potne kožuhe za gospode; jopice, boe, mufe in garniture za dame in deklice.

O. Bernatovič, Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg 5.

2894

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Presernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

4

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfve ulice šte. 3.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurških in ortopedičnih predmetov in žandaž, Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bičev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kulne pasove, vsakovrstne brizgalka, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljše kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno. 3 5

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Ustanovljeno 1862. Telefon 584.
RUDOLF GEBURTH, DUNAJ
C. IN KR. DVORNI MAŠINIST
VII. Kaiserstrasse šte. 71, vogal Burggasse.
največja in najbogatejša zaloga vseh vrst

kurilnih peči posebno finih v vseh barvah, v
peči za reguliranje (Füllöfen) od 15 K višje,
peči za trajno kurjavo za premog
OGNJIŠČA, ŠTEDIŠČA, STROJNI ŠTEDIŠČA
v vseh velikostih

železne peči s pečnicami
za dve ali tri sobe
peči in kamini za plin.
Ceniki zastoj in
franko. 2442

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zajamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta
1. Vitex-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve.
Barva takoj in trpežno, i. kart. št. 1. — Ti barvili
sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1944

Zahtevajte 1c Vitkov izdelke in odklanj. odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Dragotin Majce

čevljarški mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranjam prihodnja naročila. Obnovitev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerni. Postrežba točna! 3292

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko kiparstvo. Hidralične vidre in sesalke.

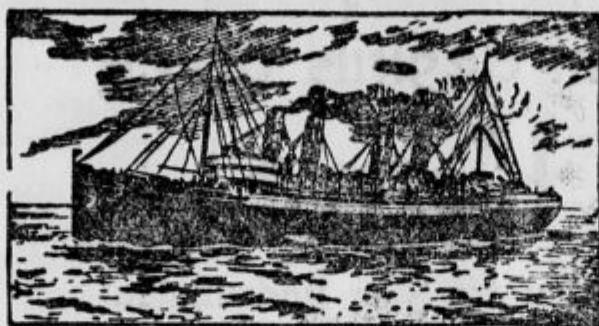
Josip Weibl

I. Spreitzer-ja nasled.
Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporočata se siávnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d. Specijaliteta: valjni zastori in solne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov. 3050

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

468 52-1

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech (Česko)

Izvozna tvrdka priporočata lanenega in modnega blaga v različnih vrstah:

Samo pri nas pristno!

Modno sukneno blago

Jesenske 1909 10 zimske novosti

Dobite najboljša!

Barhent Opreme za neveste Flanele

Vzorci franko. — 1 zavoje 40 m pralnih ostan-kov okusno odbranih za K 18.— franko po povz.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki

„Severonemškega Lloyd“

iz

BREMENA

NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilia ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

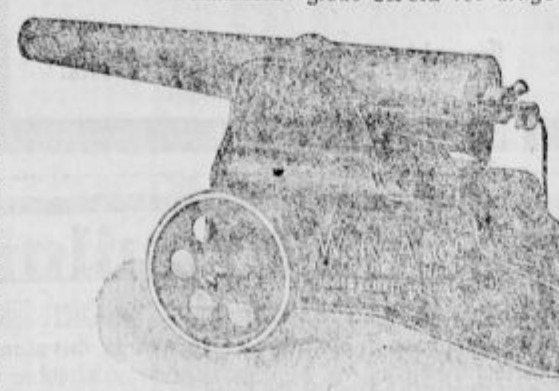
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna. Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani
Židovska ulica št. 8

priporočata svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušanih pušk, katere presegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške z jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika izbira pušk brez peteltnov (Hammerles). Najnovejši topič, velika zaloga vseh lovskih potreščin kakor tudi potreščin za ribiče, strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

Popravila izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročen stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne proste.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne proste.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x98, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 21; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, K 350, K 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x70 cm K 450, 5—, 530. Spod. pernica iz grada 180x116 cm K 13—, 15— razpošilja proti povzetju pošt. prosto pri naročilu od 10 K dalje. **M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.** Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekeh in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

2970 52-12

Stoj prijatelj!

1068 Preden kupiš ali izposodiš

klavir ali harmonij

potrudi se še k rodoljubu, edini narodni tvrdki

ALFONZ BREZNIK Gradišče 11 (mestna hiša)

Pripravi se o blagopisnosti in najtrpežnejši konstrukciji svojih instrumentov iz prvovrstnih najboljših tvornic.

namenjane

jamstvo deset let!

Kot strokovnjak in učitelj Glasbene Matice in zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodnje jamčim za vsak instrument, ki sem ga preizkusil sam. — Prodaja proti ceniku z izrednim popustom tudi na najmanjše obroke brez zadatja

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Perje za postelje in puh

2899 priporočata po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Priporočata se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tujece od 1:20 K naprej.

restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni. 484 52-1

Motorje najboljšega sistema,

mline in stiskalnice za grozdje in sadje.

Železne blagajne, stavbene potrebščine in vso drugo železnino ::

dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino **Fr. Stupica** v Ljubljani, Marije Jerezije cesta št. 1.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov. Izposojevanje koles prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik
Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

2818 12-1

1000 do 2000 K
letnega zaslužka
s pletenjem na naš najnovejši pletilni stroj. Potrebna glavica 130 K. Delo z jamčeno. Oddaje ne ovira. Zahtevajte prospekt. Ček. domača industrija „samostojnost“ Praga II. Vencijev trg 63/35.

Št. 705 Flobert Teschin „WARNAND“ kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolgost 1 meter, za streljanje z rni in krogli, teža 1 3/4 kg. Posilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o 1115 orožju zastoj in franko. (1) Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko.

Lepa zračna 661

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na Predovičevem selu poleg Ljubljane. — Več se izve pri E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah

112 priporočata 52-1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

4 tedne poskušnje
na ogled razposiljam svoja KOLESA po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilust. ceniki franko. 2351

Fran Dušek
tovarna koles, Opočno št. 85. na Češkem.

Puške
Lancaster od K 26—, Flobert-puške od K 850, pištole od K 2—, samokresi od K 5—, Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko. F. DUŠEK v Opočno št. 77 1631 Češko. 32

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna. 52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kamninastega blaga in samotne opeke. Vsa dela so solidno in strokovnjaksko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru“.

!!! Največja zaloga !!!

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne umetnega steklarstva in slikanja na steklo za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj. Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34-1 priporočata

Remington-samopisnice

(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr. amerikske pisalne mize ki so izredno praktične za porabo.

Prospekte zastoj in poštnine prosto.

Praktično in priročno.

Ravnokar so izšle nove dvostranske slovenske plošče!

Cena 4— krona in po 2 K 50 v Velika zaloga gramofonov od 25 kron naprej. Dobi se tudi na mesečne obroke. Zato zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

Fr. P. Zajec urar in optik Ljubljana, Stari trg 26

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju, Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših pšeničnih mok in krmiških izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekove mojih ne-precenljive vrednosti. 2916 52-1

Zastopstva in zaloge: V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem. Brzjavi: Valjični mlin, Kranj.

Patniki v Ameriko. Kateri želijo dobro, po ceni in na mestu potovanja naj se obrnejo na **Simona Kmetleka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Kmetleka Pijavica dajo se brezplačno.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani. Gospodom gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam **zagrebačko in češko pivo**

Najcenejše

DEŽNIKE IN SOLNČNIKE

3436 domačega izdelka 52-1 priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in prečastiti duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Prod. Skofja št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4. — Popravila točno in ceno. —

Telefon št. 12017.

Osrednja banka čeških hranilnic

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. — (Ustredni banka českých spořitelů) — Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno. Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavnice. Del. kap. 7.000.000 K. Telegrami: „Sporobanka“. Deponiranje kavnij in vadij raznih vrst: Eskont menije samo: denarnih zavodov: Bankovne informacije: in svete brezplačno.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši

527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekupevalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

narar in trgovec v Ljubljani.

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

**nagrobni vencev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo
hitro in točno.

~ Cene brez konkurence! ~

POZOR!

2977

Slovenska modna trgovina
modni salon za **moderne** damske klobuke

SLOVENC!

52—1

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se naj-
vdanejša priporoča veleocenjenim damam.

SVOJI K

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJIM!

845 52—1

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfineše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trepno po najnižjih cenah. Zupnišcem,
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tiskarju“ 188 (52—1)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ul. 4. Brzjavlj: Lachnik, Ljubljana.

2908

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško
priporoča svoje izborna pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187)

Potiljave na dom sprejema restavracija „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Ponudimo vsako poljubno množino

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti.
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Pozor! Prodaja Pozor!
najnovejše obleke jesenske in
narejene obleke zimske, za
gospode, dame, dečke in deklice po naj-
nižji ceni edino
2629 1
konfekcijska trgovina **A. LUKIČ**, Pred škotijo 19.

Lepa prilika. Dobrodoča
gostilna in trgovina

Javna knjižnica strok.
društva v Trzinu

razprodaja po jako nizki ceni knjige.
Društva, katera si mislijo ustanoviti knjižnico,
imajo tukaj jako ugodno priliko za nakup
knjig. Prodajo se skupno ali posamezno. —
Pojasnila daje g. Jakob Koprivnik, Trzin,
Gorenjsko. 2939 3-1

na deželi se s 1. prosincem odda v
najem, event. se tudi celo posestvo
proda. V hiši je tudi koncesija za
žganjetoč. 3002 3-1
Kje — pove uprav. „Slovenca“.

Krasne klobuke za dame,

kakor tudi za deklice in otroke, najnovejšo modo,
v največji izbiri priporoča po zelo ugodnih cenah

modni salon P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte, Ljubljana.

2643 20-1

Družbe
sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu

kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.

Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

1819 26-1

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjačin po
najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta šte. 21

Daje po

41 0/0
4 2/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Delniški kapital 120,000.000 K

Rezervni zaklad 66,000.000 K

Podružnica o. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt
LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu,
na giro-račun in proti hranilnim knjižicam,
izdaja obrestujoče se blagajniške liste,
dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna po-
sojila, carinska posojila, davčna jamstvena
posojila, hipotekarna posojila itd.
eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso,
zdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma
na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna
pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za
nalaganje kapitala,
priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, služ-
bene kavcije in vadije za udeležbo pri dražbah,
sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih
upravo in razvidnost,
oddaja proti ognju in vltom sigurne samoshrambe
(Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter spre-
jema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebnim izgubi
in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju
podvrženih papirjev,
plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svoji
blagajni,
daje predujme na vrednostne papirje in blago ter
sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze,
priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu-
in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregence, Brno, Feldkirch, Gablonc, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovia, Olomuc, Opava,
Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.